

PRIMO LIBRO DEI REGNI

PRIMA UNITÀ: ELI E SAMUELE (c. 1-8)

Anna (1,1-2,10)

La salita annuale a Silo (1,1-3) ^{1Rg 1:1} ἄνθρωπος ἦν ἐξ Αρμαθαιμ Σιφα ἐξ ὅρους Εφραιμ καὶ ὄνομα αὐτῷ Ελκανα νίδος Ιερεμεηλ υἱοῦ Ηλιου υἱοῦ Θοκε ἐν Νασιβ Εφραιμ ² καὶ τούτῳ δύο γυναῖκες ὄνομα τῇ μιᾷ Αννα καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Φεννανα καὶ ἦν τῇ Φεννανα παιδία καὶ τῇ Αννα οὐκ ἦν παιδίον ³ καὶ ἀνέβαινεν ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐκ πόλεως αὐτοῦ ἐξ Αρμαθαιμ προσκυνεῖν καὶ θύειν τῷ κυρίῳ θεῷ σαβαωθ εἰς Σηλω καὶ ἐκεῖ Ηλι καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ Οφνι καὶ Φινεες ιερεῖς τοῦ κυρίου

Sofferenza di Anna (4-8) ^{1:4} καὶ ἐγενήθη ἡμέρᾳ καὶ ἔθυσεν Ελκανα καὶ ἔδωκεν τῇ Φεννανα γυναικὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς μερίδας ⁵ καὶ τῇ Αννα ἔδωκεν μερίδα μίαν ὅτι οὐκ ἦν αὐτῇ παιδίον πλὴν ὅτι τὴν Ανναν ἥγάπα Ελκανα ὑπὲρ ταύτην καὶ κύριος ἀπέκλεισεν τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς ⁶ ὅτι οὐκ ἔδωκεν αὐτῇ κύριος παιδίον κατὰ τὴν θλῖψιν αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν ἀθυμίαν ¹ τῆς θλίψεως αὐτῆς καὶ ἡθύμει ² διὰ τοῦτο ὅτι συνέκλεισεν κύριος τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς τοῦ μὴ δοῦναι αὐτῇ παιδίον ⁷ οὕτως ἐποίει ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν εἰς οἶκον κυρίου καὶ ἡθύμει καὶ ἔκλαιεν καὶ οὐκ ἤσθιεν ⁸ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ελκανα ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Αννα καὶ εἶπεν αὐτῷ ἵδον ἐγώ κύριε καὶ εἶπεν αὐτῇ τί ἔστιν σοι ὅτι κλαίεις καὶ ἵνα τί οὐκ ἔσθιεις καὶ ἵνα τί τύπτει σε ἡ καρδία σου οὐκ ἀγαθὸς ἐγώ σοι ὑπὲρ δέκα τέκνα

Voto di Anna (9-11) ^{1:9} καὶ ἀνέστη Αννα μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτοὺς ἐν Σηλω καὶ κατέστη ἐνώπιον κυρίου καὶ Ηλι ὁ ιερεὺς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ δίφρου ³ ἐπὶ τῶν φλιῶν ⁴ ναοῦ κυρίου ¹⁰ καὶ αὐτὴ κατώδυνος ⁵ ψυχῇ καὶ προσηγύσατο πρὸς κύριον καὶ κλαίουσα ἔκλαυσεν ¹¹ καὶ ηὔξατο εὐχὴν κυρίῳ λέγουσα Αδωναι κύριε εἰλωαι σαβαωθ ἐὰν ἐπιβλέπων ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης σου καὶ μιησθῆς μου καὶ δῷς τῇ δούλῃ σου σπέρμα ἀνδρῶν καὶ δώσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου δοτὸν ἔως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα ⁶ οὐ πίεται καὶ σίδηρος οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ

Anna ed Eli (12-19) ^{1:12} καὶ ἐγενήθη ὅτε ἐπλήθυνεν προσευχομένη ἐνώπιον κυρίου καὶ Ηλι ὁ ιερεὺς ἐφύλαξεν τὸ στόμα αὐτῆς ¹³ καὶ αὐτὴ ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς καὶ τὰ χείλη αὐτῆς ἐκινεῖτο καὶ φωνὴ αὐτῆς οὐκ ἡκούετο καὶ ἐλογίσατο αὐτὴν Ηλι εἰς μεθύουσαν ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῇ τὸ παιδάριον Ηλι ἔως πότε μεθυσθήσῃ περιελοῦ τὸν οἶνόν σου καὶ πορεύοντος ἐκ προσώπου κυρίου ^{7 15} καὶ ἀπεκρίθη Αννα καὶ εἶπεν οὐχί κύριε γυνὴ ἡ σκληρὰ ἡμέρα ⁸ ἐγώ εἰμι καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέπωκα καὶ ἐκχέω τὴν ψυχήν μου ἐνώπιον κυρίου ¹⁶ μὴ δῷς τὴν δούλην σου εἰς θυγατέρα λοιμήν ⁹ ὅτι ἐκ πλήθους ἀδολεσχίας ¹⁰ μου ἐκτέτακα ¹¹ ἔως νῦν ¹⁷ καὶ ἀπεκρίθη Ηλι καὶ εἶπεν αὐτῇ πορεύοντος εἰς εἰρήνην ὁ θεὸς Ισραηλ δῷς σοι πᾶν αἴτημά σου ὃ ἥτίσω παρ' αὐτοῦ ¹⁸ καὶ εἶπεν εὖ ρεν ἡ δούλη σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῆς καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάλυμα αὐτῆς καὶ ἔφαγεν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἐπιειν καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς οὐ συνέπεσεν ἔτι ¹⁹ καὶ ὥρθιζουσιν τὸ πρωὶ καὶ προσκυνοῦσιν τῷ κυρίῳ καὶ πορεύονται τὴν ὁδὸν αὐτῶν καὶ εἰσῆλθεν Ελκανα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ Αρμαθαιμ καὶ ἔγινα τὴν Ανναν γυναῖκα αὐτοῦ

¹ scoramento

² si scoraggiava

³ seggio

⁴ stipiti

⁵ in grande pena, afflitta (neol)

⁶ bevanda alcolica (neol)

⁷ allontanati dal volto del Signore

⁸ condizione di vita

⁹ pestifera

¹⁰ meditazione

¹¹ ho prolungato

καὶ ἐμνήσθη αὐτῆς κύριος

Nascita e svezzamento di Samuele (1,20-23) ^{1:20} καὶ συνέλαβεν καὶ ἐγενήθη τῷ καιρῷ τῶν ἡμερῶν ¹² καὶ ἔτεκεν υἱόν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμουὴλ καὶ εἶπεν ὅτι παρὰ κυρίου θεοῦ σαβαωθ ἥτησάμην αὐτόν ²¹ καὶ ἀνέβη ὁ ἀνθρωπος Ἐλκανα καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ θύσαι ἐν Σηλωμ τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν καὶ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ καὶ πάσας τὰς δεκάτας τῆς γῆς αὐτοῦ ²² καὶ Αννα οὐκ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ ὅτι εἶπεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ὡς τοῦ ἀναβῆναι τὸ παιδάριον ἐὰν ἀπογαλακτίσω αὐτό καὶ ὁφθήσεται τῷ προσώπῳ κυρίου καὶ καθήσεται ἐκεῖ ὡς αἰώνος ²³ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ελκανα ὃ ἀνήρ αὐτῆς ποίει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὁφθαλμοῖς σου κάθου ὡς ἀν ἀπογαλακτίσης αὐτό ἀλλὰ στήσαι κύριος τὸ ἔξελθον ἐκ τοῦ στόματός σου καὶ ἐκάθισεν ἡ γυνὴ καὶ ἐθήλασεν ¹³ τὸν υἱὸν αὐτῆς ὡς ἀν ἀπογαλακτίσῃ αὐτόν

Samuele è donato al Signore (24-28) ^{1:24} καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ εἰς Σηλωμ ἐν μόσχῳ τριετίζοντι καὶ ἄρτοις καὶ οιφι σεμιδάλεως καὶ νεβελ οἴνου καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον κυρίου ἐν Σηλωμ καὶ τὸ παιδάριον μετ' αὐτῶν ²⁵ καὶ προσήγαγον ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐσφαξεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν θυσίαν ἦν ἐποίει ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας τῷ κυρίῳ καὶ προσήγαγεν τὸ παιδάριον καὶ ἐσφαξεν τὸν μόσχον καὶ προσήγαγεν Αννα ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου πρὸς Ήλι ²⁶ καὶ εἶπεν ἐν ἐμοί κύριε ζῆ ἡ ψυχή σου ἐγὼ ἡ γυνὴ ἡ καταστᾶσα ἐνώπιόν σου ἐν τῷ προσεύξασθαι πρὸς κύριον ²⁷ ὑπὲρ τοῦ παιδαρίου τούτου προσηξάμην καὶ ἔδωκέν μοι κύριος τὸ αἵτημά μου ὃ ἥτησάμην παρ' αὐτοῦ ²⁸ κάγὼ κιχρῶ ¹⁴ αὐτὸν τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ζῆ αὐτός χρῆσιν ¹⁵ τῷ κυρίῳ

Il canto di Anna (2,1-10) ^{2:1} καὶ εἶπεν

ἐστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν κυρίῳ

ὑψώθη κέρας μου ἐν θεῷ μου

ἐπλατύνθη ἐπὶ ἔχθροὺς τὸ στόμα μου

εὐφράνθην ἐν σωτηρίᾳ σου

² ὅτι οὐκ ἔστιν ἄγιος ὡς κύριος

καὶ οὐκ ἔστιν δίκαιος ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν

οὐκ ἔστιν ἄγιος πλὴν σοῦ

³ μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλά

μὴ ἔξελθάτω μεγαλορρημοσύνη ¹⁶ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν

ὅτι θεὸς γνώσεων κύριος

καὶ θεὸς ἐτοιμάζων ἐπιτηδεύματα ¹⁷ αὐτοῦ

⁴ τόξον δυνατῶν ἡσθένησεν

καὶ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν

⁵ πλήρεις ἄρτων ἡλαττώθησαν

καὶ οἱ πεινῶντες παρῆκαν ¹⁸ γῆν

ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἐπτά

καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἡσθένησεν

⁶ κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ

κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει

⁷ κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει

ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ

⁸ ἀνιστᾶ ἀπὸ γῆς πένητα

καὶ ἀπὸ κοπρίας ¹⁹ ἐγείρει πτωχὸν

καθίσαι μετὰ δυναστῶν λαῶν

¹² al momento dei giorni

¹³ allattò

¹⁴ presto

¹⁵ in uso

¹⁶ magniloquenza

¹⁷ imprese

¹⁸ hanno abbandonato. VL 115 traduce con *transierunt* che potrebbe tradursi con abbandonare; VL 91-95 con *habitaverunt*. Bisogna probabilmente comprendere che coloro che erano affamati sono ora in una tale abbondanza che non hanno più bisogno di lavorare la terra (BA, Lestienne).

¹⁹ letame

καὶ θρόνοιν δόξης κατακληρονομῶν αὐτοῖς
⁹ διδοὺς εὐχὴν ²⁰ τῷ εὐχομένῳ
 καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαιού
 ὅτι οὐκ ἐν ἴσχυί δυνατὸς ἀνήρ
¹⁰ κύριος ἀσθενῆ ποιήσει ἀντίδικον αὐτοῦ
 κύριος ἄγιος
 μὴ καυχάσθω ὁ φρόνιμος ἐν τῇ φρονήσει αὐτοῦ
 καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ
 καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ
 ἀλλ’ ἡ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος
 συνίειν καὶ γινώσκειν τὸν κύριον
 καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς
 κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησεν
 αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς
 καὶ δίδωσιν ἴσχὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν
 καὶ ὑψώσει κέρας χριστοῦ αὐτοῦ

Fatti inerenti alla distruzione di Silo (2,11-3,18)

I figli di Eli non temono Dio (2,11-21) ^{2:11} καὶ κατέλιπον αὐτὸν ἐκεῖ ἐνώπιον κυρίου καὶ ἀπῆλθον εἰς Αρμαθαῖμ καὶ τὸ παιδάριον ἦν λειτουργῶν τῷ προσώπῳ κυρίου ἐνώπιον Ηλί τοῦ ἵερέως ¹² καὶ οἱ νίοὶ Ηλί τοῦ ἵερέως υἱοὶ λοιμοὶ οὐκ εἰδότες τὸν κύριον ¹³ καὶ τὸ δικαίωμα ²¹ τοῦ ἵερέως παρὰ τοῦ λαοῦ παντὸς τοῦ θύοντος καὶ ἥρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἵερέως ὡς ἀν ἡψήθη ²² τὸ κρέας καὶ κρεάγρα ²³ τριόδους ²⁴ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ¹⁴ καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν εἰς τὸν λέβητα ²⁵ τὸν μέγαν ἡ εἰς τὸ χαλκίον ²⁶ ἡ εἰς τὴν κύθραν ²⁷ πᾶν δὲ ἐὰν ἀνέβη ἐν τῇ κρεάγρᾳ ἐλάμψαινεν ἐαυτῷ δὲ ἵερεύς κατὰ τάδε ἐποίουν παντὶ Ισραὴλ τοῖς ἐρχομένοις θῦσαι κυρίῳ ἐν Σηλωμ ¹⁵ καὶ πρὸν θυμιαθῆναι τὸ στέαρ ἥρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἵερέως καὶ ἔλεγεν τῷ ἀνδρὶ τῷ θύοντι δὸς κρέας ὀπτῆσαι τῷ ἵερεῖ καὶ οὐ μὴ λάβω παρὰ σοῦ ἐφθὸν ²⁸ ἐκ τοῦ λέβητος ¹⁶ καὶ ἔλεγεν δὲ ἀνὴρ ὁ θύων θυμιαθήτω πρῶτον ὡς καθήκει τὸ στέαρ καὶ λαβὲ σεαυτῷ ἐκ πάντων ὧν ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου καὶ εἶπεν οὐχί ὅτι νῦν δώσεις καὶ ἐὰν μή λήμψομαι κραταιῶς ¹⁷ καὶ ἦν ἡ ἀμαρτία τῶν παιδαρίων ἐνώπιον κυρίου μεγάλη σφόδρα ὅτι ἥθετον τὴν θυσίαν κυρίου

¹⁸ καὶ Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν ἐνώπιον κυρίου παιδάριον περιεζωσμένον εφουδ βαρ ¹⁹ καὶ διπλοῖδα μικρὰν ²⁹ ἐποίησεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἀνέφερεν αὐτῷ ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θῦσαι τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν ²⁰ καὶ εὐλόγησεν Ηλί τὸν Ελκανα καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ λέγων ἀποτείσαι ³⁰ σοι κύριος σπέρμα ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης ἀντὶ τοῦ χρέους οὗ ἔχρησας ³¹ τῷ κυρίῳ καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἀνθρωπὸς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ²¹ καὶ ἐπεσκέψατο κύριος τὴν Ανναν καὶ ἔτεκεν ἔτι τρεῖς υἱοὺς καὶ δύο θυγατέρας καὶ ἐμεγαλύνθη τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐνώπιον κυρίου

I figli di Eli non ascoltano i rimproveri del loro padre (2,22-26) ^{2:22} καὶ Ηλί πρεσβύτης σφόδρα καὶ ἤκουσεν ἂ ἐποίουν οἱ νίοὶ αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ²³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἵνα τί ποιεῖτε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο δὲ ἐγὼ ἀκούω ἐκ στόματος παντὸς τοῦ λαοῦ κυρίου ²⁴ μή τέκνα ὅτι οὐκ ἀγαθὴ ἡ ἀκοή ἦν ἐγὼ ἀκούω

²⁰ dando il voto, cioè esaudendo

²¹ il diritto

²² era cotta

²³ forchetta

²⁴ a tre denti

²⁵ recipiente

²⁶ marmitta di bronzo

²⁷ pot

²⁸ cotto

²⁹ piccolo mantello doppio

³⁰ ti dia in ricompensa

³¹ per il prestito, che hai prestato

μὴ ποιεῖτε οὕτως ὅτι οὐκ ἀγαθαὶ αἱ ἀκοαὶ ἀς ἐγὼ ἀκούω τοῦ μὴ δουλεύειν λαὸν θεῷ²⁵ ἐὰν ἀμάρτινων ἀμάρτη ἀνὴρ εἰς ἄνδρα καὶ προσεύξονται ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς κύριον καὶ ἐὰν τῷ κυρίῳ ἀμάρτη τίς προσεύξεται ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἥκουον τῆς φωνῆς τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὅτι βουλόμενος ἐβούλετο κύριος διαφθεῖραι αὐτούς²⁶ καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐπορεύετο καὶ ἐμεγαλύνετο καὶ ἀγαθὸν καὶ μετὰ κυρίου καὶ μετὰ ἀνθρώπων

Profezia di sventura da parte di un uomo di Dio (2,27-36)²⁷ καὶ ἥλθεν ἄνθρωπος θεοῦ πρὸς Ἡλι καὶ εἶπεν τάδε λέγει κύριος ἀποκαλυφθεὶς ἀπεκαλύφθην πρὸς οἶκον πατρός σου ὅντων αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ δούλων τῷ οἴκῳ Φαραὼ²⁸ καὶ ἔξελεξάμην τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἐκ πάντων τῶν σκήπτρων Ισραὴλ ἐμοὶ ἵερατεύειν καὶ ἀναβαίνειν ἐπὶ θυσιαστήριόν μου καὶ θυμιάν θυμίαμα καὶ αἴρειν εφουδ καὶ ἔδωκα τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου τὰ πάντα τοῦ πυρὸς υἱῶν Ισραὴλ εἰς βρῶσιν²⁹ καὶ ὕνα τί ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸ θυμίαμά μου καὶ εἰς τὴν θυσίαν μου ἀναίδει ὄφθαλμῷ³⁰ καὶ ἐδόξασας τὸν υἱόν μου ὑπὲρ ἐμὲ ἐνευλογεῖσθαι³¹ ἀπαρχῆς πάσης θυσίας Ισραὴλ ἐμπροσθέν μου³² διὰ τοῦτο τάδε εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ εἴπα ὁ οἰκός σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου διελεύσεται³³ ἐνώπιόν μου ἔως αἰῶνος καὶ νῦν φησιν κύριος μηδαμῶς ἐμοὶ ὅτι ἀλλ' ἢ τὸν δοξάζοντάς με δοξάσω καὶ ὁ ἔξουθενῶν με ἀτιμωθήσεται³⁴ ἵδον ἡμέραι ἔρχονται καὶ ἔξολεθρεύσω τὸ σπέρμα σου καὶ τὸ σπέρμα οἴκου πατρός σου³⁵ καὶ οὐκ ἔσται σου πρεσβύτης ἐν οἴκῳ μου πάσας τὰς ἡμέρας³⁶ καὶ ἄνδρα οὐκ ἔξολεθρεύσω σοι ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου ἐκλιπεῖν τὸν δόφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ καταρρεῖν³⁷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ πᾶς περισσεύων οἴκου σου πεσοῦνται ἐν ρίομφαίᾳ ἀνδρῶν³⁸ καὶ τοῦτο σοι τὸ σημεῖον ὃ ἥξει ἐπὶ τὸν δύο υἱὸν σου τούτους Οφνι καὶ Φινεες ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἀποθανοῦνται ἀμφότεροι³⁹ καὶ ἀναστήσω ἐμαυτῷ ἵερεα πιστόν ὃς πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ τὰ ἐν τῇ ψυχῇ μου ποιήσει καὶ οἰκοδομήσω αὐτῷ οἶκον πιστόν καὶ διελεύσεται ἐνώπιον χριστοῦ μου πάσας τὰς ἡμέρας⁴⁰ καὶ ἔσται ὁ περισσεύων ἐν οἴκῳ σου ἥξει προσκυνεῖν αὐτῷ ὄβολοῦ ἀργυρίου⁴¹ λέγων παράρριψόν με⁴² ἐπὶ μίαν τῶν ἱερατειῶν σου φαγεῖν ἄρτον

Il Signore chiama Samuele per costituirlo profeta (3,1-10)^{3:1} καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν τῷ κυρίῳ ἐνώπιον Ἡλι τοῦ ἱερέως καὶ ὥρημα κυρίου ἦν τίμιον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν ὄρασις διαστέλλουσα³⁹² καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ Ἡλι ἐκάθευδεν ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ καὶ οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ ἤρξαντο βαρύνεσθαι καὶ οὐκ ἡδύνατο βλέπειν³ καὶ ὁ λύχνος τοῦ θεοῦ πρὶν ἐπισκευασθῆναι⁴⁰ καὶ Σαμουὴλ ἐκάθευδεν ἐν τῷ ναῷ οὖν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ⁴ καὶ ἐκάλεσεν κύριος Σαμουὴλ καὶ εἶπεν ἵδον ἐγώ⁵ καὶ ἔδραμεν πρὸς Ἡλι καὶ εἶπεν ἵδον ἐγώ ὅτι κέκληκάς με καὶ εἶπεν οὐ κέκληκά σε ἀνάστρεφε κάθευδε καὶ ἀνέστρεψεν καὶ ἐκάθευδεν⁶ καὶ προσέθετο κύριος καὶ ἐκάλεσεν Σαμουὴλ καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἡλι τὸ δεύτερον καὶ εἶπεν ἵδον ἐγώ ὅτι κέκληκάς με καὶ εἶπεν οὐ κέκληκά σε ἀνάστρεφε κάθευδε⁷ καὶ Σαμουὴλ πρὶν ἢ γνῶναι θεὸν καὶ ἀποκαλυφθῆναι αὐτῷ ὥρημα κυρίου⁸ καὶ προσέθετο κύριος καλέσαι Σαμουὴλ ἐν τρίτῳ καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἡλι καὶ εἶπεν ἵδον ἐγώ ὅτι κέκληκάς με καὶ ἐσοφίσατο⁴¹ Ἡλι ὅτι κύριος κέκληκεν τὸ παιδάριον⁹ καὶ εἶπεν ἀνάστρεφε κάθευδε τέκνον καὶ ἔσται ἐὰν καλέσῃ σε καὶ ἐρεῖς λάλει κύριε ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ¹⁰ καὶ ἥλθεν κύριος καὶ κατέστη καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὡς ἄπαξ καὶ ἄπαξ καὶ εἶπεν Σαμουὴλ λάλει ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου

³² con occhio impudente

³³ e hai onorato i tuoi figli più di me al punto da essere benedetti

³⁴ dal principio con ogni sacrificio d'Israele prima di me

³⁵ camminerà

³⁶ coli

³⁷ per un obolo d'argento

³⁸ ammettimi

³⁹ διαστέλλειν distinguere, mettere a parte. *qui proferire [una parola]* (cfr. Lv 5,44; 22,21) (Lestienne, BA).

⁴⁰ prima che fosse preparato (cfr. Es 30,7: Aronne brucerà l'incenso ogni mattino quando egli preparerà le lampade del candeliere. Secondo Teodoreto, la scena avviene nella prima parte della notte “quando si accendeva la lampada sacra la sera e verso mezzanotte quando si aggiungeva ad essa dell'olio” (Lestienne, BA).

⁴¹ ebbe la saggezza di comprendere. Nei LXX σοφιζειν traduce l'ebraico *hakam* (Lestienne, BA).

Il Signore rivela a Samuele la sventura che sta per abbattersi sulla casa di Eli (3,11-18) ^{3:11} καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουηλ ἵδοὺ ἔγώ ποιῶ τὰ ρήματά μου ἐν Ισραὴλ ὥστε παντὸς ἀκούοντος αὐτὰ ἡχήσει ἀμφότερα τὰ ὡτα αὐτοῦ ¹² ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπεγερώ ἐπὶ Ηλί πάντα ὅσα ἐλάλησα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἄρξομαι καὶ ἐπιτελέσω ¹³ καὶ ἀνήγγελκα αὐτῷ ὅτι ἐκδικώ ἔγώ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἔως αἰῶνος ἐν ἀδικίαις υἱῶν αὐτοῦ ὅτι κακολογοῦντες θεὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐνουθέτει αὐτοὺς καὶ οὐδὲ οὕτως ¹⁴ ὕμοσα τῷ οἴκῳ Ηλί εἰ ἐξιλασθήσεται ἀδικία οἴκου Ηλί ἐν θυμιάματι καὶ ἐν θυσίαις ἔως αἰῶνος ¹⁵ καὶ κοιμᾶται ⁴² Σαμουηλ ἔως πρωὶ καὶ ὥρθισεν τὸ πρωὶ καὶ ἤνοιξεν τὰς θύρας οἴκου κυρίου καὶ Σαμουηλ ἐφοβήθη ἀπαγγεῖλαι τὴν ὄρασιν τῷ Ηλί ¹⁶ καὶ εἶπεν Ηλί πρὸς Σαμουηλ Σαμουηλ τέκνον καὶ εἶπεν ἵδοὺ ἔγώ ¹⁷ καὶ εἶπεν τί τὸ ρῆμα τὸ λαληθὲν πρὸς σέ μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἔμοι τάδε ποιήσαι σοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη ἐὰν κρύψῃς ἀπ' ἔμοι ρῆμα ἐκ πάντων τῶν λόγων τῶν λαληθέντων σοι ἐν τοῖς ὡσίν σου ¹⁸ καὶ ἀπήγγειλεν Σαμουηλ πάντας τοὺς λόγους καὶ οὐκ ἔκρυψεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ηλί κύριος αὐτός τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσει

La Gloria emigra da Israele (3,19-4,22)

Tutto Israele conosce che Samuele è degno di fede come profeta del Signore (3,19-20) ^{3:19} καὶ ἐμεγαλύνθη Σαμουηλ καὶ ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ²⁰ καὶ ἔγινοσαν πᾶς Ισραὴλ ἀπὸ Δαν καὶ ἔως Βηρσαβεε ὅτι πιστὸς Σαμουηλ εἰς προφήτην τῷ κυρίῳ Rivelazione della profezia in Silo (3,21) ^{3:21} καὶ προσέθετο κύριος δηλωθῆναι ἐν Σηλωμ ὅτι ἀπεκαλύφθη κύριος πρὸς Σαμουηλ καὶ ἐπιστεύθη Σαμουηλ προφήτης γενέσθαι τῷ κυρίῳ εἰς πάντα Ισραὴλ ἀπ' ἄκρων τῆς γῆς καὶ ἔως ἄκρων καὶ Ηλί πρεσβύτης σφόδρα καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πορευόμενοι ἐπορεύοντο καὶ ποιηρὰ ἡ ὁδὸς αὐτῶν ἐνώπιον κυρίου

La pietra dell'aiuto (Abenezer) si trasforma in roccia d'inciampo (4,1-11) ^{4:1} καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι εἰς πόλεμον ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἐξῆλθεν Ισραὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον καὶ παρεμβάλλουσιν ἐπὶ Αβενεζερ καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβάλλουσιν ἐν Αφεκ ² καὶ παρατάσσονται οἱ ἀλλόφυλοι εἰς πόλεμον ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἐκλινεν ὁ πόλεμος καὶ ἐπταῖσεν ἀνὴρ Ισραὴλ ἐνώπιον ἀλλοφύλων καὶ ἐπλήγησαν ἐν τῇ παρατάξει ἐν ἀγρῷ τέσσαρες χιλιάδες ἀνδρῶν ³ καὶ ἥλθεν ὁ λαὸς εἰς τὴν παρεμβολήν καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Ισραὴλ κατὰ τί ἐπταῖσεν ἡμᾶς κύριος σῆμερον ἐνώπιον ἀλλοφύλων λάβωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐκ Σηλωμ καὶ ἐξελέθτω ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν ⁴ καὶ ἀπέστειλεν ὁ λαὸς εἰς Σηλωμ καὶ αἴρουσιν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν κυρίου καθημένου χερουβιμ καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ηλί μετὰ τῆς κιβωτοῦ Οφνι καὶ Φινεες ⁵ καὶ ἐγενήθη ὡς ἥλθεν κιβωτὸς κυρίου εἰς τὴν παρεμβολήν καὶ ἀνέκραξεν πᾶς Ισραὴλ φωνῇ μεγάλῃ καὶ ἥχησεν ἡ γῆ ⁶ καὶ ἥκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι τῆς κραυγῆς καὶ εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι τίς ἡ κραυγὴ ἡ μεγάλη αὕτη ἐν παρεμβολῇ τῶν Εβραίων καὶ ἔγινοσαν ὅτι κιβωτὸς κυρίου ἤκει εἰς τὴν παρεμβολήν ⁷ καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ εἶπον οὗτοι οἱ θεοὶ ἥκασιν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν παρεμβολήν οὐαὶ ἡμῖν ἐξελοῦ ἡμᾶς κύριε σῆμερον ὅτι οὐ γέγονεν τοιαύτη ἐχθρὸς καὶ τρίτην ⁸ οὐαὶ ἡμῖν τίς ἐξελεῖται ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν θεῶν τῶν στερεῶν τούτων οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ πατάξαντες τὴν Αἴγυπτον ἐν πάσῃ πληγῇ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ⁹ κραταιοῦσθε καὶ γίνεσθε εἰς ἄνδρας ἀλλόφυλοι μήποτε δουλεύσητε τοῖς Εβραίοις καθὼς ἐδούλευσαν ἡμῖν καὶ ἐσεσθε εἰς ἄνδρας καὶ πολεμήσατε αὐτούς ¹⁰ καὶ ἐπολέμησαν αὐτούς καὶ πταίει ⁴³ ἀνὴρ Ισραὴλ καὶ ἔφυγεν ἔκαστος εἰς σκήνωμα αὐτοῦ καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη σφόδρα καὶ ἐπεσαν ἐξ Ισραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ταγμάτων ⁴⁴ ¹¹ καὶ κιβωτὸς θεοῦ ἐλήμφθη καὶ ἀμφότεροι υἱοὶ Ηλί ἀπέθανον Οφνι καὶ Φινεες

Giunge la notizia dell'esito della battaglia (4,12-17) ^{4:12} καὶ ἐδραμεν ἀνὴρ Ιεμιναῖος ⁴⁵ ἐκ τῆς παρατάξεως καὶ ἥλθεν εἰς Σηλωμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ τὰ ἴματα αὐτοῦ διερρηγότα καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ¹³ καὶ ἥλθεν καὶ ἵδοὺ Ηλί ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ δίφρου παρὰ τὴν πύλην σκοπεύων τὴν ὁδόν ὅτι

⁴² resta a dormire

⁴³ è colpito

⁴⁴ corpi di truppa. Il termine designa un'unità militare la cui grandezza varia secondo le epoche e gli scrivani (Lestienne, BA).

⁴⁵ della tribù di Beniamino

ἥν ἡ καρδία αὐτοῦ ἔξεστηκυῖα⁴⁶ περὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἀπαγγεῖλαι καὶ ἀνεβόησεν ἡ πόλις⁴⁷ καὶ ἥκουσεν Ἡλι τὴν φωνὴν τῆς βοῆς καὶ εἶπεν τίς ἡ βοὴ τῆς φωνῆς ταύτης καὶ ὁ ἄνθρωπος σπεύσας εἰσῆλθεν καὶ ἀπήγγειλεν τῷ Ἡλι⁴⁸ καὶ Ἡλι υἱὸς ἐνεγένετο ἐτῶν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπανέστησαν καὶ οὐκ ἔβλεπεν καὶ εἶπεν Ἡλι τοῖς ἀνδράσιν τοῖς περιεστηκόσιν αὐτῷ τίς ἡ φωνὴ τοῦ ἥχους τούτου⁴⁹ καὶ ὁ ἀνὴρ σπεύσας προσῆλθεν πρὸς Ἡλι καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐγώ εἴμι ὁ ἥκων ἐκ τῆς παρεμβολῆς κάγὼ πέφευγα ἐκ τῆς παρατάξεως σήμερον καὶ εἶπεν τί τὸ γεγονὸς ῥῆμα τέκνου⁵⁰ καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον καὶ εἶπεν πέφευγεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐκ προσώπου ἀλλοφύλων καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοί ους τεθνήκασιν καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐλήμφθη

Morte di Eli e della sua nuora (4,18-22) ^{4:18} καὶ ἐγένετο ὡς ἐμνήσθη τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ δίφρου ὀπισθίως ἔχόμενος τῆς πύλης καὶ συνετρίβη ὁ νωτος⁴⁷ αὐτοῦ καὶ ἀπέθανεν ὅτι πρεσβύτης ὁ ἄνθρωπος καὶ βαρύς καὶ αὐτὸς ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ εὔκοσι ἔτη¹⁹ καὶ νύμφη αὐτοῦ γυνὴ Φινεες συνειληφύια τοῦ τεκεῖν καὶ ἥκουσεν τὴν ἀγγελίαν ὅτι ἐλήμφθη ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ καὶ ὅτι τέθνηκεν ὁ πειθερὸς αὐτῆς καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ ὥκλασεν⁴⁸ καὶ ἔτεκεν ὅτι ἔπεστράφησαν ἐπ' αὐτὴν ὧδινες αὐτῆς²⁰ καὶ ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς ἀποθνήσκει καὶ εἶπον αὐτῇ αἱ γυναῖκες αἱ παρεστηκύιαι αὐτῇ μὴ φοβοῦ ὅτι υἱὸν τέτοκας καὶ οὐκ ἀπεκρίθη καὶ οὐκ ἐνόησεν ἡ καρδία αὐτῆς²¹ καὶ ἐκάλεσεν τὸ παιδάριον Οὐαὶ Βαρχαβωθ⁴⁹ ὑπὲρ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ πειθεροῦ αὐτῆς καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς²² καὶ εἶπαν ἀπώκισται⁵⁰ δόξα Ἰσραὴλ ἐν τῷ λημφθῆναι τὴν κιβωτὸν κυρίου

Le imprese e le meraviglie del Signore (5,1-7,1)

Il Signore opera i suoi giudizi sugli dei degli stranieri (5,1-5)^{5:1} καὶ ἀλλόφυλοι ἔλαβον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ καὶ εἰσήγκαν αὐτὴν ἔξ Αβεινεζερ εἰς "Αζωτον² καὶ ἔλαβον ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν κυρίου καὶ εἰσήγκαν αὐτὴν εἰς οἶκον Δαγων καὶ παρέστησαν αὐτὴν παρὰ Δαγων³ καὶ ὥρθρισαν οἱ 'Αζώτοι καὶ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Δαγων καὶ εἶδον καὶ ἴδον Δαγων πεπτωκώς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ ἤγειραν τὸν Δαγων καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ ἐβαρύνθη χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς 'Αζώτους καὶ ἐβασάνισεν⁵¹ αὐτοὺς καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς ἔδρας⁵² αὐτῶν τὴν "Αζωτον καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς⁴ καὶ ἐγένετο ὅτε ὥρθρισαν τὸ πρωί καὶ ἴδον Δαγων πεπτωκώς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου καὶ ἡ κεφαλὴ Δαγων καὶ ἀμφότερα τὰ ἵχνη⁵³ χειρῶν αὐτοῦ ἀφηρημένα⁵⁴ ἐπὶ τὰ ἐμπρόσθια αμαφεθ⁵⁵ ἔκαστον καὶ ἀμφότεροι οἱ καρποὶ⁵⁶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ πεπτωκότες ἐπὶ τὸ πρόθυρον⁵⁷ πλὴν ἡ ράχις⁵⁸ Δαγων ὑπελείφθη⁵ διὰ τοῦτο οὐκ ἐπιβαίνουσιν οἱ ἱερεῖς Δαγων καὶ πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς οἶκον Δαγων ἐπὶ βαθμὸν⁵⁹ οἴκου Δαγων ἐν 'Αζωτῷ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης ὅτι ὑπερβαίνοντες ὑπερβαίνουσιν⁶⁰

Sono colpiti gli abitanti di Asdod (6-8) ^{5:6} καὶ ἐβαρύνθη χεὶρ κυρίου ἐπὶ "Αζωτον καὶ ἐπήγαγεν αὐτοῖς⁶¹

⁴⁶ défaillait

⁴⁷ dorso, schiena

⁴⁸ piegò le ginocchia. altra lezione: ἔκλαυσεν, pianse.

⁴⁹ il nome del bimbo è composto probabilmente da un nome greco Βαρ/υς pesante e da un nome ebraico χαβωθ gloria. In ebraico pesante e gloria hanno la stessa radice.

⁵⁰ è emigrata

⁵¹ li tormentò

⁵² residenze

⁵³ palme

⁵⁴ staccate

⁵⁵ sul davanti dell'amafeth.

⁵⁶ poignets

⁵⁷ vestibolo

⁵⁸ tronco

⁵⁹ marche

⁶⁰ poiché passando passano al di sopra

⁶¹ e si abbatté su di loro

καὶ ἐξέζεσεν αὐτοῖς⁶² εἰς τὰς ναῦς⁶³ καὶ μέσον τῆς χώρας αὐτῆς ἀνεφύησαν⁶⁴ μύες⁶⁵ καὶ ἐγένετο σύγχυσις⁶⁶ θανάτου μεγάλη ἐν τῇ πόλει⁷ καὶ εἰδον οἱ ἄνδρες Ἀζώτου ὅτι οὔτως καὶ λέγουσιν ὅτι οὐ καθήσεται κιβωτὸς τοῦ θεοῦ Ισραὴλ μεθ' ἡμῶν ὅτι σκληρὰ χεὶρ αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ Δαγων θεὸν ἡμῶν⁸ καὶ ἀποστέλλουσιν καὶ συνάγουσιν τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων πρὸς αὐτοὺς καὶ λέγουσιν τί ποιήσωμεν κιβωτῷ θεοῦ Ισραὴλ καὶ λέγουσιν οἱ Γεθθαῖοι μετελθέτω κιβωτὸς τοῦ θεοῦ πρὸς ἡμᾶς καὶ μετῆλθεν κιβωτὸς τοῦ θεοῦ εἰς Γεθθα

Sono colpiti gli abitanti di Gheth e di Askalon (9-12)^{5:9} καὶ ἐγενήθη μετὰ τὸ μετελθεῖν αὐτὴν καὶ γίνεται χεὶρ κυρίου ἐν τῇ πόλει τάραχος⁶⁷ μέγας σφόδρα καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς ἔδρας αὐτῶν καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ Γεθθαῖοι ἔδρας⁶⁸¹⁰ καὶ ἐξαποστέλλουσιν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ἀσκαλῶνα καὶ ἐγενήθη ὡς εἰσῆλθεν κιβωτὸς θεοῦ εἰς Ἀσκαλῶνα καὶ ἐβόησαν οἱ Ἀσκαλωνῖται λέγοντες τί ἀπεστρέψατε πρὸς ἡμᾶς τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ισραὴλ θανατῶσαι ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν¹¹ καὶ ἐξαποστέλλουσιν καὶ συνάγουσιν τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων καὶ εἶπον ἐξαποστείλατε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ισραὴλ καὶ καθισάτω εἰς τὸν τόπον αὐτῆς καὶ οὐ μὴ θανατώσῃ ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν ὅτι ἐγενήθη σύγχυσις⁶⁹ θανάτου ἐν ὅλῃ τῇ πόλει βαρεῖα σφόδρα ὡς εἰσῆλθεν κιβωτὸς θεοῦ Ισραὴλ ἐκεῖ¹² καὶ οἱ ζῶντες καὶ οὐκ ἀποθανόντες ἐπλήγησαν εἰς τὰς ἔδρας καὶ ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν

L'Arca ritorna nel territorio d'Israele (6,1-14)^{6:1} καὶ ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων ἐπτὰ μῆνας καὶ ἐξέζεσεν⁷⁰ ἡ γῆ αὐτῶν μύας² καὶ καλοῦσιν ἀλλόφυλοι τοὺς ἵερεῖς καὶ τοὺς μάντεις καὶ τοὺς ἐπαοιδοὺς⁷¹ αὐτῶν λέγοντες τί ποιήσωμεν τῇ κιβωτῷ κυρίου γνωρίσατε ἡμῖν ἐν τίνι ἀποστελοῦμεν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς³ καὶ εἶπαν εἰ ἐξαπεστέλλετε ὑμεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου θεοῦ Ισραὴλ μὴ δὴ ἐξαποστείλητε αὐτὴν κενὴν ἀλλὰ ἀποδιδόντες ἀπόδοτε αὐτῇ τῇς βασάνου⁷² καὶ τότε ἰαθήσεσθε καὶ ἐξιλασθήσεται ὑμῖν μὴ οὐκ ἀποστῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν⁴ καὶ λέγουσιν τί τὸ τῆς βασάνου ἀποδώσομεν αὐτῇ καὶ εἶπαν κατ' ἀριθμὸν τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων πέντε ἔδρας χρυσᾶς ὅτι πταῖσμα⁷³ ἐν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ὑμῶν καὶ τῷ λαῷ⁵ καὶ μῆνις χρυσοῦς ὁμοίωμα τῶν μυῶν ὑμῶν τῶν διαφθειρόντων τὴν γῆν καὶ δώσετε τῷ κυρίῳ δόξαν ὅπως κουφίσῃ⁷⁴ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν⁶ καὶ ἵνα τί βαρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐβάρυνεν Αἴγυπτος καὶ Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτῶν οὐχὶ ὅτε ἐνέπαιξεν⁷⁵ αὐτοῖς ἐξαπέστειλαν αὐτούς καὶ ἀπῆλθον⁷ καὶ νῦν λάβετε καὶ ποιήσατε ἄμαξαν καὶ ιανὴν καὶ δύο βόας πρωτοτοκούσας⁷⁶ ἄνευ τῶν τέκνων καὶ ζεύξατε τὰς βόας ἐν τῇ ἀμάξῃ καὶ ἀπαγάγετε⁷⁷ τὰ τέκνα ἀπὸ ὅπισθεν αὐτῶν εἰς οἶκους⁷⁸⁸ καὶ λήμψεσθε τὴν κιβωτὸν καὶ θήσετε αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἄμαξαν καὶ τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ ἀποδώσετε αὐτῇ τῆς βασάνου καὶ θήσετε ἐν θέματι⁷⁹ βερσεχθαν⁸⁰ ἐκ μέρους αὐτῆς καὶ ἐξαποστελεῖτε αὐτὴν καὶ ἀπελάσατε⁸¹ αὐτήν καὶ ἀπελεύσεται

⁶² e fece ribollire l'acqua contro di loro

⁶³ contro le navi

⁶⁴ sorsero

⁶⁵ topi

⁶⁶ confusione

⁶⁷ tumulto

⁶⁸ si fecero dei seggi. "Questa associazione dei topi e dei seggi evoca forse le tradizioni ebraiche secondo le quali i filistei attaccati dietro dai topi quando andavano per farei loro bisogni naturali, s'erano fatti dei seggi per proteggersene" (Lestienne, BA).

⁶⁹ confusione

⁷⁰ brulicò

⁷¹ incantatori

⁷² qualcosa per il tormento

⁷³ flagello

⁷⁴ si faccia leggera

⁷⁵ si prese gioco

⁷⁶ primipare

⁷⁷ conduceete

⁷⁸ da dietro di esse in casa

⁷⁹ offerta

⁸⁰ di difficile comprensione

⁹ καὶ ὄψεσθε εἰς εἰς ὁδὸν ὁρίων αὐτῆς πορεύσεται κατὰ Βαιθαμανς αὐτὸς πεποίηκεν ἡμῖν τὴν κακίαν ταύτην τὴν μεγάλην καὶ ἐὰν μή καὶ γνωσόμεθα ὅτι οὐ χείρ αὐτοῦ ἥπται ἡμῶν ἀλλὰ σύμπτωμα τοῦτο γέγονεν ἡμῖν ¹⁰ καὶ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι οὔτως καὶ ἔλαβον δύο βόας πρωτοτοκούσας καὶ ἔζευξαν αὐτὰς ἐν τῇ ἀμάξῃ καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπεκάλυσαν ⁸² εἰς οἶκον ¹¹ καὶ ἔθειντο τὴν κιβωτὸν ἐπὶ τὴν ἄμαξαν καὶ τὸ θέμα εργαβ καὶ τοὺς μῆνας τοὺς χρυσοῦς ¹² καὶ κατεύθυναν αἱ βόες ἐν τῇ ὁδῷ εἰς ὁδὸν Βαιθαμανς ἐν τρίβῳ ἐνὶ ἐπορεύοντο καὶ ἐκοπίων ⁸³ καὶ οὐ μεθίσταντο δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύοντο ὅπιστα αὐτῆς ἔως ὁρίων Βαιθαμανς ¹³ καὶ οἱ ἐν Βαιθαμανς ἔθεριζον θερισμὸν πυρῶν ἐν κοιλάδι καὶ ἦραν ὄφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ εἶδον κιβωτὸν κυρίου καὶ ηὐφράνθησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς ¹⁴ καὶ ἡ ἄμαξα εἰσῆλθεν εἰς ἀγρὸν Ωσηε τὸν ἐν Βαιθαμανς καὶ ἔστησαν ἐκεῖ παρ' αὐτῇ λίθον μέγαν καὶ σχίζουσιν τὰ ἔνδρα τῆς ἀμάξης καὶ τὰς βόας ἀνήνεγκαν εἰς ὀλοκαύτωσιν τῷ κυρίῳ ^{6:15} L'arca del Signore va da Baithsamus alla collina di Kariathiarim (6,15-7,1) καὶ οἱ Λευΐται ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου καὶ τὸ θέμα εργαβ μετ' αὐτῆς καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ ἔθειντο ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ μεγάλου καὶ οἱ ἔνδρες Βαιθαμανς ἀνήνεγκαν ὀλοκαύτωσεις καὶ θυσίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῷ κυρίῳ ¹⁶ καὶ οἱ πέντε σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἑώρων καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ἀσκαλῶνα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ¹⁷ καὶ αῦται αἱ ἔδραι αἱ χρυσαῖ ἀς ἀπέδωκαν οἱ ἀλλόφυλοι τῆς βασάνου τῷ κυρίῳ τῆς Ἀζώτου μίαν τῆς Γάζης μίαν τῆς Ἀσκαλῶνος μίαν τῆς Γεθ μίαν τῆς Ακκαρων μίαν ¹⁸ καὶ μῆνος οἱ χρυσοῖ κατ' ἀριθμὸν πασῶν πόλεων τῶν ἀλλοφύλων τῶν πέντε σατραπῶν ἐκ πόλεως ἐστερεωμένης ⁸⁴ καὶ ἔως κώμης τοῦ Φερεζαίου καὶ ἔως λίθου τοῦ μεγάλου οὗ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτοῦ τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου τοῦ ἐν ἀγρῷ Ωσηε τοῦ Βαιθαμανσίτου ¹⁹ καὶ οὐκ ἡμέρας ⁸⁵ οἱ υἱοὶ Ιεχονιου ἐν τοῖς ἀνδράσιν Βαιθαμανς ὅτι εἶδαν κιβωτὸν κυρίου καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἐβδομήκοντα ἔνδρας καὶ πεντήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ἐπένθησεν ὁ λαός ὅτι ἐπάταξεν κύριος ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην σφόδρα ²⁰ καὶ εἶπαν οἱ ἔνδρες οἱ ἐκ Βαιθαμανς τίς δυνήσεται διελθεῖν ἐνώπιον κυρίου τοῦ ἀγίου τούτου καὶ πρὸς τίνα ἀναβήσεται κιβωτὸς κυρίου ἀφ' ἡμῶν ²¹ καὶ ἀποστέλλουσιν ἀγγέλους πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Καριαθιαριμ λέγοντες ἀπεστρόφασιν ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν κυρίου κατάβητε καὶ ἀναγάγετε αὐτὴν πρὸς ἑαυτούς ^{7:1} καὶ ἔρχονται οἱ ἔνδρες Καριαθιαριμ καὶ ἀνάγουσιν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου καὶ εἰσάγουσιν αὐτὴν εἰς οἶκον Αμιναδαβ τὸν ἐν τῷ βουνῷ καὶ τὸν Ελεαζαρ υἱὸν αὐτοῦ ἡγίασαν φυλάσσειν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου

Samuele è giudice del popolo. Il suo modo di giudicare (7,2-17)

^{7:2} καὶ ἐγενήθη ἀφ' ἣς ἡμέρας ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν Καριαθιαριμ ἐπλήθυναν αἱ ἡμέραι καὶ ἐγένοντο εἴκοσι ἔτη καὶ ἐπέβλεψεν πᾶς οἶκος Ισραηλ ὅπιστα κυρίου ³ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς πάντα οἶκον Ισραηλ λέγων εἰ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν ὑμεῖς ἐπιστρέφετε πρὸς κύριον περιέλετε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν καὶ τὰ ἄλση καὶ ἐτομάσατε τὰς καρδίας ὑμῶν πρὸς κύριον καὶ δουλεύσατε αὐτῷ μόνῳ καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων ⁴ καὶ πειρεῖλον οἱ υἱοὶ Ισραηλ τὰς Βααλιμ καὶ τὰ ἄλση Ασταρωθ καὶ ἐδούλευσαν κυρίῳ μόνῳ ⁵ καὶ εἶπεν Σαμουηλ ἀθροίσατε ⁸⁶ πάντα Ισραηλ εἰς Μασσηφαθ καὶ προσεύξομαι περὶ ὑμῶν πρὸς κύριον ⁶ καὶ συνήχθησαν εἰς Μασσηφαθ καὶ ὑδρεύονται ὑδωρ καὶ ἐξέχεαν ἐνώπιον κυρίου ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ εἶπαν ἡμαρτήκαμεν ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐδίκαζεν Σαμουηλ τοὺς υἱοὺς Ισραηλ εἰς Μασσηφαθ ⁷ καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ισραηλ εἰς Μασσηφαθ καὶ ἀνέβησαν σατράπαι ἀλλοφύλων ἐπὶ Ισραηλ καὶ ἀκούουσιν οἱ υἱοὶ Ισραηλ καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων ⁸ καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ πρὸς Σαμουηλ μὴ παρασιωπήσῃς ἀφ' ἡμῶν τοῦ μὴ βοᾶν πρὸς κύριον θεόν σου καὶ σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων ⁹ καὶ ἔλαβεν Σαμουηλ ἄρνα γαλαθηνὸν ἔνα καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὀλοκαύτωσιν σὺν παντὶ τῷ λαῷ τῷ κυρίῳ καὶ

⁸¹ fatela partire

⁸² trattennero

⁸³ faticavano

⁸⁴ fortificata

⁸⁵ gioirono

⁸⁶ radunate

έβόησεν Σαμουηλ πρὸς κύριον περὶ Ισραὴλ καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ κύριος¹⁰ καὶ ἦν Σαμουηλ ἀναφέρων τὴν ὄλοκαύτωσιν καὶ ἀλλόφυλοι προσῆγον⁸⁷ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἐβρόντησεν κύριος ἐν φωνῇ μεγάλῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ συνεχύθησαν⁸⁸ καὶ ἐπταισαν ἐνώπιον Ισραὴλ¹¹ καὶ ἐξῆλθαν ἄνδρες Ισραὴλ ἐκ Μασσηφαθ καὶ κατεδίωξαν τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἔως ὑποκάτω τοῦ Βαιθχορ¹² καὶ ἔλαβεν Σαμουηλ λίθον ἔνα καὶ ἐστησεν αὐτὸν ἀνὰ μέσον Μασσηφαθ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παλαιᾶς καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Αβενεζερ λίθος τοῦ βοηθοῦ καὶ εἶπεν ἔως ἐνταῦθα ἐβοήθησεν ἡμῖν κύριος¹³ καὶ ἐταπείνωσεν κύριος τοὺς ἀλλοφύλους καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι προσελθεῖν εἰς ὅριον Ισραὴλ καὶ ἐγενήθη χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ Σαμουηλ¹⁴ καὶ ἀπεδόθησαν αἱ πόλεις ἃς ἔλαβον οἱ ἀλλόφυλοι παρὰ τῶν νιῶν Ισραὴλ καὶ ἀπέδωκαν αὐτὰς τῷ Ισραὴλ ἀπὸ Ἀσκαλῶνος ἔως Αζοβ καὶ τὸ ὅριον Ισραὴλ ἀφείλαντο⁸⁹ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων καὶ ἦν εἰρήνη ἀνὰ μέσον Ισραὴλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ Αμορραίου¹⁵ καὶ ἐδίκαζεν Σαμουηλ τὸν Ισραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ¹⁶ καὶ ἐπορεύετο κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτὸν καὶ ἐκύκλου Βαιθηλ καὶ τὴν Γαλγαλα καὶ τὴν Μασσηφαθ καὶ ἐδίκαζεν τὸν Ισραὴλ ἐν πᾶσι τοῖς ἡγιασμένοις τούτοις¹⁷ ἥ δὲ ἀποστροφὴ αὐτοῦ⁹⁰ εἰς Αρμαθαὶμ ὅτι ἐκεῖ ἦν ὁ οἶκος αὐτοῦ καὶ ἐδίκαζεν ἐκεῖ τὸν Ισραὴλ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ

Il popolo richiede da Samuele un re (c. 8)

8:1 καὶ ἐγένετο ὡς ἐγήρασεν Σαμουηλ καὶ κατέστησεν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ δικαστὰς τῷ Ισραὴλ² καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν νιῶν αὐτοῦ πρωτότοκος Ιωηλ καὶ ὄνομα τοῦ δευτέρου Αβια δικαστὰὶ ἐν Βηρσαβῇ³ καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν ὁδῷ αὐτοῦ καὶ ἐξέκλιναν ὅπισα τῆς συντελείας⁹¹ καὶ ἐλάμβανον δῶρα καὶ ἐξέκλινον δικαιώματα⁴ καὶ συναθροίζονται ἄνδρες Ισραὴλ καὶ παραγίνονται εἰς Αρμαθαὶμ πρὸς Σαμουηλ⁵ καὶ εἶπαν αὐτῷ ἵδού σὺ γεγήρακας καὶ οἱ υἱοί σου οὐ πορεύονται ἐν τῇ ὁδῷ σου καὶ νῦν κατάστησον ἐφ' ἡμᾶς βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη⁶ καὶ ἦν ποιηρὸν τὸ ῥῆμα ἐν ὁδθαλμοῖς Σαμουηλ ὡς εἶπαν δὸς ἡμῖν βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς καὶ προσηγένετο Σαμουηλ πρὸς κύριον⁷ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουηλ ἄκουε τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ καθὰ ἀν λαλήσωσιν σοι ὅτι οὐ σὲ ἔξουθενήκασιν ἀλλ' ἥ ἐμὲ ἔξουδενώκασιν τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐπ' αὐτῶν⁸ κατὰ πάντα τὰ ποιήματα ἡ ἐποίησάν μοι ἀφ' ἣς ἡμέρας ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐξ Αἴγυπτου ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐδούλευον θεοῖς ἑτέροις οὕτως αὐτοὶ ποιοῦσιν καὶ σοί⁹ καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν πλὴν ὅτι διαμαρτυρόμενος διαμαρτύρη αὐτοῖς καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς τὸ δικαιώμα τοῦ βασιλέως ὃς βασιλεύει ἐπ' αὐτούς¹⁰ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πᾶν τὸ ῥῆμα κυρίου πρὸς τὸν λαὸν τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ βασιλέα¹¹ καὶ εἶπεν τοῦτο ἔσται τὸ δικαιώμα τοῦ βασιλέως ὃς βασιλεύει ἐφ' ὑμᾶς τοὺς υἱοὺς ὑμῶν λήμψεται καὶ θήσεται αὐτοὺς ἐν ἄρμασιν αὐτοῦ καὶ ἴππευσιν αὐτοῦ καὶ προτρέχοντας τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ¹² καὶ θέσθαι αὐτοὺς ἐαυτῷ χιλιάρχους καὶ ἐκατοντάρχους καὶ θερίζειν θερισμὸν αὐτοῦ⁹² καὶ τρυγᾶν τρυγητὸν αὐτοῦ⁹³ καὶ ποιεῖν σκεύη πολεμικὰ αὐτοῦ καὶ σκεύη ἀρμάτων αὐτοῦ¹³ καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν λήμψεται εἰς μυρεψοὺς καὶ εἰς μαγειρίσσας⁹⁴ καὶ εἰς πεσσούσας⁹⁵¹⁴ καὶ τοὺς ἀγροὺς ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν τοὺς ἀγαθοὺς λήμψεται καὶ δώσει τοῖς δούλοις αὐτοῦ¹⁵ καὶ τὰ σπέρματα ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν ἀποδεκατώσει καὶ δώσει τοῖς εὐνούχοις αὐτοῦ καὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ¹⁶ καὶ τοὺς δούλους ὑμῶν καὶ τὰς δούλας ὑμῶν καὶ τὰ βουκόλια⁹⁶ ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ καὶ τοὺς ὄνους ὑμῶν λήμψεται καὶ ἀποδεκατώσει εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ¹⁷ καὶ τὰ

⁸⁷ avanzarono

⁸⁸ furono confusi

⁸⁹ tolsero

⁹⁰ il suo ritorno

⁹¹ tassa

⁹² mieteranno la sua messe

⁹³ raccoglieranno la sua raccolta (BA)

⁹⁴ cuciniere

⁹⁵ fornaie

⁹⁶ Mandrie di buoi

ποίμνια ήμων ἀποδεκατώσει καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε αὐτῷ δοῦλοι¹⁸ καὶ βοήσεσθε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου βασιλέως ὄμων οὗ ἔξελέξασθε ἑαυτοῖς καὶ οὐκ ἐπακούσεται κύριος ὄμων ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὅτι ὑμεῖς ἔξελέξασθε ἑαυτοῖς βασιλέα¹⁹ καὶ οὐκ ἥβούλετο ὁ λαὸς ἀκοῦσαι τοῦ Σαμουὴλ καὶ εἶπαν αὐτῷ οὐχί ἀλλ' ἦ βασιλεὺς ἔσται ἐφ' ἡμᾶς²⁰ καὶ ἐσόμεθα καὶ ὑμεῖς κατὰ πάντα τὰ ἔθνη καὶ δικάσει ἡμᾶς βασιλεὺς ὄμων καὶ ἔξελέύσεται ἔμπροσθεν ὄμων καὶ πολεμήσει τὸν πόλεμον ὄμων²¹ καὶ ἥκουσεν Σαμουὴλ πάντας τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ καὶ ἐλάλησεν αὐτοὺς εἰς τὰ ὡτα κυρίου²² καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουὴλ ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν καὶ βασίλευσον αὐτοῖς βασιλέα καὶ εἶπεν Σαμουὴλ πρὸς ἄνδρας Ισραὴλ ἀποτρέχετω ἔκαστος εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ

SECONDA UNITÀ Unzione e regno di Saul (9-12)

In che modo Saul giunse al regno (9,1-10,24)

La stirpe di Saul (1-2)^{9:1} καὶ ἦν ἀνὴρ ἐξ υἱῶν Βενιαμιν καὶ ὄνομα αὐτῷ Κις υἱὸς Αβιηλ υἱὸν Σαρεδ υἱὸν Βαχιρ υἱὸν Αφεκ υἱὸν ἀνδρὸς Ιεμιναίου ἀνὴρ δυνατός² καὶ τούτῳ υἱός καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαουλ εὑμεγέθης⁹⁷ ἀνὴρ ἀγαθός καὶ οὐκ ἦν υἱοῖς Ισραὴλ ἀγαθὸς ὑπὲρ αὐτόν ὑπὲρ ὧμιαν⁹⁸ καὶ ἐπάνω ὑψηλὸς ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γῆν

L'episodio delle asine (3-4)³ καὶ ἀπώλοντο αἱ ὄνοι Κις πατρὸς Σαουλ καὶ εἶπεν Κις πρὸς Σαουλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ λαβὲ μετὰ σεαυτοῦ ἐν τῷ παιδαρίῳ καὶ ἀνάστητε καὶ πορεύθητε καὶ ζητήσατε τὰς ὄνους⁴ καὶ διηλθον δι' ὅρους Εφραίμ καὶ διηλθον διὰ τῆς γῆς Σελχα καὶ οὐχ εὑρον καὶ διηλθον διὰ τῆς γῆς Εασακεμ καὶ οὐκ ἦν καὶ διηλθον διὰ τῆς γῆς Ιακυμ καὶ οὐχ εὑρον

Conversazione di Saul con il servo (5-10)⁵ αὐτῶν ἐλθόντων εἰς τὴν Σιφ καὶ Σαουλ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ δεῦρο καὶ ἀναστρέψωμεν μὴ ἀνεὶς⁹⁹ ὁ πατέρας μου τὰς ὄνους φροντίζῃ περὶ ὄμων⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ τὸ παιδάριον ἵδον δὴ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔνδοξος πᾶν δὲ ἐὰν λαλήσῃ παραγινόμενον παρέσται καὶ νῦν πορευθῶμεν ὅπως ἀπαγγείλῃ ὄμων τὴν ὁδὸν ὄμων ἐφ' ἦν ἐπορεύθημεν ἐπ' αὐτήν⁷ καὶ εἶπεν Σαουλ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ καὶ ἵδον πορευσόμεθα καὶ τί οὖσμεν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ ὅτι οἱ ἄρτοι ἐκλειοί πασιν ἐκ τῷ παιδαρίῳ ἀγγείων ὄμων καὶ πλεῖον οὐκ ἔστιν μεθ' ὄμων εἰσενεγκεῖν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ τὸ ὑπάρχον ὄμων¹⁰⁰ καὶ προσέθετο τὸ παιδάριον ἀποκριθῆναι τῷ Σαουλ καὶ εἶπεν ἵδον εὔρηται ἐν τῇ χειρὶ μου τέταρτον σίκλου ἀργυρίου καὶ δώσεις τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἀπαγγελεῖ ὄμων τὴν ὁδὸν ὄμων⁹ καὶ ἔμπροσθεν ἐν Ισραὴλ τάδε ἔλεγεν ἔκαστος ἐν τῷ πορεύεσθαι ἐπερωτᾶν τὸν θεόν δεῦρο πορευθῶμεν πρὸς τὸν βλέποντα ὅτι τὸν προφήτην ἐκάλει ὁ λαὸς ἔμπροσθεν ὁ βλέπων¹⁰ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα δεῦρο καὶ πορευθῶμεν καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν πόλιν οὐ ἦν ἐκεῖ δὲ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ

Incontro di Saul con le ragazze che vanno ad attingere acqua (11-13)¹¹ αὐτῶν ἀναβαίνοντων τὴν ἀνάβασιν τῆς πόλεως καὶ αὐτοὶ εὐρίσκουσιν τὰ κοράσια ἔξεληλυθότα ὑδρεύσασθαι ὕδωρ καὶ λέγουσιν αὐταῖς εἰς ἔστιν ἐνταῦθα δὲ βλέπων¹² καὶ ἀπεκρίθη τὰ κοράσια αὐτοῖς καὶ λέγουσιν αὐτοῖς ἔστιν ἵδον κατὰ πρόσωπον ὄμων νῦν διὰ τὴν ἡμέραν¹⁰¹ ἥκει εἰς τὴν πόλιν ὅτι θυσία σήμερον τῷ λαῷ ἐν Βαμα¹³ ὡς ἀν εἰσέλθητε τὴν πόλιν οὕτως εὑρήσετε αὐτὸν ἐν τῇ πόλει πρὶν ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Βαμα τὸν φαγεῖν ὅτι οὐ μὴ φάγῃ ὁ λαὸς ἔως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτόν ὅτι οὗτος εὐλογεῖ τὴν θυσίαν καὶ μετὰ ταῦτα ἐσθίουσιν οἱ ξένοι καὶ νῦν ἀνάβητε ὅτι διὰ τὴν ἡμέραν εὑρήσετε αὐτόν

Incontro di Samuele con Saul (14-21)¹⁴ καὶ ἀναβαίνουσιν τὴν πόλιν αὐτῶν εἰσπορευομένων εἰς μέσον τῆς πόλεως καὶ ἵδον Σαμουὴλ ἔξηλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι εἰς Βαμα¹⁵ καὶ κύριος ἀπεκάλυψεν τὸ ὡτίον Σαμουὴλ ἡμέρᾳ μιᾷ ἔμπροσθεν τοῦ ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν Σαουλ λέγων¹⁶ ὡς δὲ καιρὸς αὔριον ἀποστελῶ πρὸς σὲ ἄνδρα ἐκ γῆς Βενιαμιν καὶ χρίσεις αὐτὸν εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν

⁹⁷ di bella statura

⁹⁸ al di sopra della spalla

⁹⁹ disinteressatosi

¹⁰⁰ che ci appartenga

¹⁰¹ a causa del giorno

λαόν μου Ισραηλ καὶ σώσει τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων ὅτι ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τοῦ λαοῦ μου ὅτι ἥλθεν βοή αὐτῶν πρός με¹⁷ καὶ Σαμουηλ εἶδεν τὸν Σαουλ καὶ κύριος ἀπεκρίθη αὐτῷ ἵδου ὁ ἄνθρωπος ὃν εἶπά σοι οὗτος ἄρξει ἐν τῷ λαῷ μου¹⁸ καὶ προσῆγαγεν Σαουλ πρὸς Σαμουηλ εἰς μέσον τῆς πόλεως καὶ εἶπεν ἀπάγγειλον δὴ ποῖος ὁ οἶκος τοῦ βλέποντος¹⁹ καὶ ἀπεκρίθη Σαμουηλ τῷ Σαουλ καὶ εἶπεν ἔγω εἴμι αὐτός ἀνάβηθι ἔμπροσθέν μου εἰς Βαμα καὶ φάγε μετ' ἐμοῦ σήμερον καὶ ἔξαποστελῶ σε πρωὶ καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀπαγγελῶ σοι²⁰ καὶ περὶ τῶν ὄντων σου τῶν ἀπολωλυιῶν σήμερον τριταίων μὴ θῆς τὴν καρδίαν σου αὐταῖς ὅτι εὔρηνται καὶ τίνι τὰ ὡραῖα τοῦ Ισραηλ¹⁰² οὐ σοὶ καὶ τῷ οἶκῳ τοῦ πατρός σου²¹ καὶ ἀπεκρίθη Σαουλ καὶ εἶπεν οὐχὶ ἀνδρὸς υἱὸς Ιεμιναίου ἔγω εἴμι τοῦ μικροῦ σκήπτρου φυλῆς Ισραηλ καὶ τῆς φυλῆς τῆς ἐλαχίστης ἐξ ὅλου σκήπτρου Βενιαμιν καὶ ἵνα τί ἐλάλησας πρὸς ἐμὲ κατὰ τὸ ρῆμα τοῦτο

Saul a capo degli invitati (22-24) ²² καὶ ἔλαβεν Σαμουηλ τὸν Σαουλ καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὸν εἰς τὸ κατάλυμα καὶ ἔθετο αὐτοῖς τόπον ἐν πρώτοις τῶν κεκλημένων ὡσεὶ ἑβδομήκοντα ἀνδρῶν²³ καὶ εἶπεν Σαμουηλ τῷ μαγείρῳ¹⁰³ δός μοι τὴν μερίδα ἦν ἔδωκά σοι ἦν εἶπά σοι θεῖναι αὐτὴν παρὰ σοί²⁴ καὶ ὑψωσεν¹⁰⁴ ὁ μάγειρος τὴν κωλέαν¹⁰⁵ καὶ παρέθηκεν αὐτὴν ἐνώπιον Σαουλ καὶ εἶπεν Σαμουηλ τῷ Σαουλ ἵδου ὑπόλεμμα¹⁰⁶ παράθεται αὐτὸν ἐνώπιόν σου καὶ φάγε ὅτι εἰς μαρτύριον τέθειται σοι παρὰ τοὺς ἄλλους ἀπόκνιτες¹⁰⁷ καὶ ἔφαγεν Σαουλ μετὰ Σαμουηλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ

Samuele prepara segretamente Saul al regno (25-27) ²⁵ καὶ κατέβη ἐκ τῆς Βαμα ἐν τῇ πόλει καὶ διέστρωσαν τῷ Σαουλ ἐπὶ τῷ δώματι²⁶ καὶ ἐκοιμήθη καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέβαινεν ὁ ὄρθρος καὶ ἐκάλεσεν Σαμουηλ τὸν Σαουλ ἐπὶ τῷ δώματι λέγων ἀνάστα καὶ ἔξαποστελῶ σε καὶ ἀνέστη Σαουλ καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ Σαμουηλ ἔως ἔξω²⁷ αὐτῶν καταβαινόντων εἰς μέρος τῆς πόλεως καὶ Σαμουηλ εἶπεν τῷ Σαουλ εἰπόν τῷ νεανίσκῳ καὶ διελθέτω ἔμπροσθεν ἡμῶν καὶ σὺ στῆθι ὡς σήμερον καὶ ἄκουσον ρῆμα θεοῦ

Unzione di Saul e il dono dei segni (10,1-9)¹ καὶ ἔλαβεν Σαμουηλ τὸν φακὸν¹⁰⁸ τοῦ ἐλαίου καὶ ἐπέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ οὐχὶ κέχρικέν σε κύριος εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ Ισραηλ καὶ σὺ ἄρξεις ἐν λαῷ κυρίου καὶ σὺ σώσεις αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἔχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν καὶ τοῦτο σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἔχρισέν σε κύριος ἐπὶ κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς ἄρχοντα² ὡς ἀν ἀπέλθης σήμερον ἀπ' ἐμοῦ καὶ εὑρήσεις δύο ἀνδρας πρὸς τοῖς τάφοις Ραχηλ ἐν τῷ ὄριῳ Βενιαμιν ἀλλομένους μεγάλα¹⁰⁹ καὶ ἐροῦσίν σοι εὔρηνται αἱ ὄντοι ἀς ἐπορεύθητε ζητεῖν καὶ ἵδου ὁ πατήρ σου ἀποτετίνακται¹¹⁰ τὸ ρῆμα τῶν ὄντων καὶ ἐδαψιλεύσατο¹¹¹ δι' ὑμᾶς λέγων τί ποιήσω ὑπὲρ τοῦ νίον μου³ καὶ ἀπελεύσεις ἐκεῖθεν καὶ ἐπέκεινα ἥξεις ἔως τῆς δρυὸς Θαβωρ καὶ εὑρήσεις ἐκεῖ τρεῖς ἄνδρας ἀναβαίνοντας πρὸς τὸν θεὸν εἰς Βαιθηλ ἔνα αἴροντα τρία αἰγίδια¹¹² καὶ ἔνα αἴροντα τρία ἀγγέια ἄρτων καὶ ἔνα αἴροντα ἀσκὸν οἶνου⁴ καὶ ἐρωτήσουσίν σε τὰ εἰς εἰρήνην καὶ δώσουσίν σοι δύο ἀπαρχὰς ἄρτων καὶ λήμψῃ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν⁵ καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ εἰς τὸν βουνὸν τοῦ θεοῦ οὖν ἐστιν ἐκεῖ τὸ ἀνάστημα¹¹³ τῶν ἀλλοφύλων ἐκεῖ Νασιβ ὁ ἀλλόφυλος καὶ ἔσται ὡς ἀν εἰσέλθητε ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀπαντήσεις χορῷ προφητῶν καταβαινόντων ἐκ τῆς Βαμα καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν νάβλα καὶ τύμπανον καὶ αὐλὸς καὶ κινύρα καὶ αὐτοὶ προφητεύοντες⁶ καὶ ἐφαλεῖται¹¹⁴ ἐπὶ σὲ πνεῦμα κυρίου καὶ προφητεύσεις μετ' αὐτῶν καὶ στραφήσῃ εἰς ἄνδρα ἄλλον⁷ καὶ ἔσται ὅταν ἥξει τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπὶ σέ ποιει πάντα

¹⁰² il fiore che è in Israele (BA)

¹⁰³ cuoco

¹⁰⁴ prelevò

¹⁰⁵ coscia

¹⁰⁶

¹⁰⁷ taglia

¹⁰⁸ propriamente: lenticchia, Ampolla lenticolare per olio o acqua.

¹⁰⁹ saltanti a gran passi

¹¹⁰ ha lasciato cadere

¹¹¹ è in ansia

¹¹² capretti

¹¹³ costruzione

¹¹⁴ si lancerà

όσα ἐὰν εὔρῃ ἢ χείρ σου ὅτι θεὸς μετὰ σοῦ⁸ καὶ καταβήσῃ ἔμπροσθεν τῆς Γαλγαλα καὶ ἵδον καταβαίνω πρὸς σὲ ἀνειγκεῖν ὄλοκαύτωσιν καὶ θυσίας εἰρηνικάς ἐπτὰ ἡμέρας διαλεύψεις¹¹⁵ ἔως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σέ καὶ γνωρίσω σοι ἂν ποιήσεις⁹ καὶ ἐγενήθη ὥστε ἐπιστραφῆναι τῷ ὥμῳ¹¹⁶ αὐτοῦ ἀπελθεῖν ἀπὸ Σαμουὴλ μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ θεὸς καρδίαν ἄλλην καὶ ἤλθεν πάντα τὰ σημεῖα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ

Saul tra i profeti (10-13) ¹⁰ καὶ ἔρχεται ἐκεῖθεν εἰς τὸν βουνόν καὶ ἵδον χορὸς προφητῶν ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ καὶ ἥλατο ¹¹ ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα θεοῦ καὶ ἐπροφήτευσεν ἐν μέσῳ αὐτῶν ¹¹ καὶ ἐγενήθησαν πάντες οἱ εἰδότες αὐτὸν ἔχθες καὶ τρίτην καὶ εἶδον καὶ ἵδον αὐτὸς ἐν μέσῳ τῶν προφητῶν καὶ εἶπεν ὁ λαός ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ τί τοῦτο τὸ γεγονός τῷ υἱῷ Κις ἦ καὶ Σαουλ ἐν προφήταις ¹² καὶ ἀπεκρίθη τις αὐτῶν καὶ εἶπεν καὶ τίς πατήρ αὐτοῦ διὰ τοῦτο ἐγενήθη εἰς παραβολὴν ἦ καὶ Σαουλ ἐν προφήταις ¹³ καὶ συνετέλεσεν προφητεύων καὶ ἔρχεται εἰς τὸν βουνόν Umiltà di Saul (14-16) ¹⁴ καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ ποῦ ἐπορεύθητε καὶ εἶπαν ζητεῖν τὰς ὄνους καὶ εἴδαμεν ὅτι οὐκ εἰσίν καὶ εἰσήλθομεν πρὸς Σαμουηλ ¹⁵ καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος πρὸς Σαουλ ἀπάγγειλον δή μοι τί εἶπέν σοι Σαμουηλ ¹⁶ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ ἀπήγγειλεν ἀπαγγέλλων μοι ὅτι εὑρηνται αἱ ὄνοι τὸ δὲ ρῆμα τῆς βασιλείας οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ

Rimprovero di Samuele al popolo (17-19)¹⁷ καὶ παρήγγειλεν Σαμουηλ παντὶ τῷ λαῷ πρὸς κύριον εἰς Μασσηφα¹⁸ καὶ εἶπεν πρὸς υἱοὺς Ισραὴλ τάδε εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ λέγων ἐγὼ ἀνήγαγον τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐξ Αἴγυπτου καὶ ἔχειλάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Φαραω βασιλέως Αἴγυπτου καὶ ἐκ πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν θλιβουσῶν ὑμᾶς¹⁹ καὶ ὑμεῖς σήμερον ἔξουθενήκατε τὸν θεόν μὲν αὐτός ἐστιν ὑμῶν σωτὴρ ἐκ πάντων τῶν κακῶν ὑμῶν καὶ θλίψεων ὑμῶν καὶ εἴπατε οὐχί ἀλλ’ ἡ ὅτι βασιλέα στήσεις ἐφ' ἡμῶν καὶ νῦν κατάστητε ἐνώπιον κυρίου κατὰ τὰ σκῆπτρα ὑμῶν καὶ κατὰ τὰς φυλὰς ὑμῶν

Designazione di Saul come re (20-24) ²⁰ καὶ προσήγαγεν Σαμουηλ πάντα τὰ σκῆπτρα Ἰσραὴλ καὶ κατακληροῦται σκῆπτρον Βενιαμιν ²¹ καὶ προσάγει σκῆπτρον Βενιαμιν εἰς φυλάς καὶ κατακληροῦται φυλὴ Ματταρι καὶ προσάγουσιν τὴν φυλὴν Ματταρι εἰς ἄνδρας καὶ κατακληροῦται Σαουλ υἱὸς Κις καὶ ἐζήτει αὐτόν καὶ οὐχ εὑρίσκετο ²² καὶ ἐπηρώτησεν Σαμουηλ ὅτι ἐν κυρίῳ εἰ ἔρχεται ὁ ἀνὴρ ἐνταῦθα καὶ εἶπεν κύριος ἵδού αὐτὸς κέκρυπται ἐν τοῖς σκεύεσιν ¹¹⁸ ²³ καὶ ἔδραμεν καὶ λαμβάνει αὐτὸν ἐκεῖθεν καὶ κατέστησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ καὶ ὑψώθη ὑπὲρ πάντα τὸν λαὸν ὑπὲρ ὡμίαν καὶ ἐπάνω ²⁴ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς πάντα τὸν λαόν εἰ ἐοράκατε ὃν ἐκλέλεκται ἐαυτῷ κύριος ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὅμοιος ἐν πᾶσιν ὑμῖν καὶ ἔγινωσαν πᾶς ὁ λαὸς καὶ εἶπαν ζήτω ὁ βασιλεὺς

Le prime opere di Saul e le ultime parole di Samuele (10,25-12,25)

Samuele scrive lo statuto del regno (25-27) ^{10:25} καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐξαπέστειλεν Σαμουηλ πάντα τὸν λαόν καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ²⁶ καὶ Σαουλ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαβαα καὶ ἐπορεύθησαν υἱοὶ δυνάμεων ὃν ἤψατο κύριος καρδίας αὐτῶν μετὰ Σαουλ ²⁷ καὶ υἱοὶ λοιμοὶ εἶπαν τί σώσει ἡμᾶς οὗτος καὶ ἡτίμασαν αὐτὸν καὶ οὐκ ἦνεγκαν αὐτῷ δῶρα

Saul convoca tutto il popolo in aiuto a Jabel di Galaad (1-10) ^{11:1} καὶ ἐγενήθη ὡς μετὰ μῆνα καὶ ἀνέβη Ναας ὁ Αμμανίτης καὶ παρεμβάλλει ἐπὶ Ιαβις Γαλααδ καὶ εἶπον πάντες οἱ ἄνδρες Ιαβις πρὸς Ναας τὸν Αμμανίτην διάθου νήμιν διαθήκην καὶ δουλεύσομέν σοι ² καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ναας ὁ Αμμανίτης ἐν ταύτῃ διαθήσομαι ὑμῖν διαθήκην ἐν τῷ ἔξορυξαι ὑμῶν πάντα ὀφθαλμὸν δεξιόν καὶ θήσομαι ὅνειδος ἐπὶ Ισραηλ ³ καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Ιαβις ἄνες ἡμῖν ἐπτὰ ἡμέρας καὶ ἀποστελοῦμεν ἀγγέλους εἰς πᾶν ὅριον Ισραηλ ἐὰν μὴ ἦ δο σῷζων ἡμᾶς ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς ⁴ καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι εἰς Γαβαα πρὸς Σαουλ καὶ λαλοῦσιν τοὺς λόγους εἰς τὰ ὕτα τοῦ λαοῦ καὶ ἥραν πᾶς ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν ⁵ καὶ ἴδον Σαουλ ἥρχετο μετὰ τὸ πρωὶ ἐξ ἀγροῦ καὶ εἶπεν

¹¹⁵ lascerai passare

¹¹⁶ voltò la spalla

¹¹⁷ si precipitò

118 *bagagli*

Σαουλ τί ὅτι κλαίει ὁ λαός καὶ διηγοῦνται αὐτῷ τὰ ῥήματα τῶν νίῶν Ιαβις⁶ καὶ ἐφῆλατο πινεῦμα κυρίου ἐπὶ Σαουλ ὡς ἥκουσεν τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ ἐθυμώθη ἐπ' αὐτοὺς ὄργὴ αὐτοῦ σφόδρα⁷ καὶ ἔλαβεν δύο βόας καὶ ἐμέλισεν αὐτὰς καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶν ὅριον Ισραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλων λέγων ὃς οὐκ ἔστιν ἐκπορευόμενος ὅπισω Σαουλ καὶ ὅπισω Σαμουηλ κατὰ τάδε ποιήσουσιν τοῖς βουσὶν αὐτοῦ καὶ ἐπῆλθεν ἔκστασις¹¹⁹ κυρίου ἐπὶ τὸν λαὸν Ισραὴλ καὶ ἐβόησαν ὡς ἀνὴρ εἰς⁸ καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς Αβιεζεκ ἐν Βαμα πᾶν ἄνδρα Ισραὴλ ἔξακοσίας χιλιάδας καὶ ἄνδρας Ιουδα ἐβδομήκοντα χιλιάδας⁹ καὶ ἐπεν τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐρχομένοις τάδε ἐρεῖτε τοῖς ἀνδράσιν Ιαβις αὔριον ὑμῖν ἡ σωτηρία διαθερμάναντος τοῦ ἡλίου καὶ ἡλθον οἱ ἄγγελοι εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀπαγγέλλουσιν τοῖς ἀνδράσιν Ιαβις καὶ εὐφράνθησαν¹⁰ καὶ εἶπαν οἱ ἀνδρες Ιαβις πρὸς Ναας τὸν Αμμανίτην αὔριον ἔξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς καὶ ποιήσετε ὑμῖν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον ὑμῶν

Sconfitta degli ammoniti (11-13)¹¹ καὶ ἐγενήθη μετὰ τὴν αὔριον καὶ ἔθετο Σαουλ τὸν λαὸν εἰς τρεῖς ἀρχάς καὶ εἰσπορεύονται μέσον τῆς παρεμβολῆς ἐν φυλακῇ τῇ πρωινῇ καὶ ἔτυπτον τοὺς νίοὺς Αμμων ἔως διεθερμάνθη ἡ ἡμέρα καὶ ἐγενήθησαν οἱ ὑπολειεψμένοι διεσπάρησαν καὶ οὐχ ὑπελείφθησαν ἐν αὐτοῖς δύο κατὰ τὸ αὐτό¹² καὶ ἐπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαμουηλ τίς ὁ εἴπας ὅτι Σαουλ οὐ βασιλεύσει ὑμῶν παράδος τοὺς ἄνδρας καὶ θανατώσομεν αὐτοὺς¹³ καὶ εἶπεν Σαουλ οὐκ ἀποθανεῖται οὐδεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ὅτι σήμερον κύριος ἐποίησεν σωτηρίαν ἐν Ισραὴλ

Inaugurazione del regno (14-15)¹⁴ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς τὸν λαὸν λέγων πορευθῶμεν εἰς Γαλγαλα καὶ ἐγκαινίσωμεν ἐκεῖ τὴν βασιλείαν¹⁵ καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς εἰς Γαλγαλα καὶ ἔχρισεν Σαμουηλ ἐκεῖ τὸν Σαουλ εἰς βασιλέα ἐνώπιον κυρίου ἐν Γαλγαλοις καὶ ἔθυσεν ἐκεῖ θυσίας καὶ εἰρηνικὰς ἐνώπιον κυρίου καὶ εὐφράνθη Σαμουηλ καὶ πᾶς Ισραὴλ ὥστε λίαν

Il popolo dà testimonianza sulla giustizia di Samuele (1-5)^{12:1} καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς πάντα ἄνδρα Ισραὴλ ἵδον ἥκουσα φωνῆς ὑμῶν εἰς πάντα ὅσα εἴπατέ μοι καὶ ἐβασίλευσα ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα² καὶ οὐν ἵδον ὁ βασιλεὺς διαπορεύεται ἐνώπιον ὑμῶν κάγῳ γεγίρακα καὶ καθήσομαι¹²⁰ καὶ οἱ υἱοί μου ἵδον ἐν ὑμῖν κάγῳ ἵδον διελήλυθα ἐνώπιον ὑμῶν ἐκ νεότητός μου καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης³ ἵδον ἐγὼ ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐνώπιον χριστοῦ αὐτοῦ μόσχον τίνος ἐλληφα ἢ ὄντον τίνος εἴληφα ἢ τίνα κατεδυνάστευσα ὑμῶν ἢ τίνα ἐξεπίεσα¹²¹ ἢ ἐκ χειρὸς τίνος εἴληφα ἐξίλασμα καὶ ὑπόδημα ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ καὶ ἀποδώσω ὑμῖν⁴ καὶ εἶπαν πρὸς Σαμουηλ οὐκ ἡδίκησας ὑμᾶς καὶ οὐ κατεδυνάστευσας καὶ οὐκ ἔθλασας¹²² ὑμᾶς καὶ οὐκ εἴληφας ἐκ χειρὸς οὐδενὸς οὐδέν⁵ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς τὸν λαὸν μάρτυς κύριος ἐν ὑμῖν καὶ μάρτυς χριστὸς αὐτοῦ σήμερον ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅτι οὐχ εὑρήκατε ἐν χειρί μου οὐθέν καὶ εἶπαν μάρτυς

Rimprovero di Samuele (6-17)⁶ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς τὸν λαὸν λέγων μάρτυς κύριος ὁ ποιήσας τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ααρων ὁ ἀναγαγών τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου⁷ καὶ οὐν κατάστητε καὶ δικάσω ὑμᾶς ἐνώπιον κυρίου καὶ ἀπαγγελῶ ὑμῖν τὴν πᾶσαν δικαιοσύνην κυρίου ἀ ἐποίησεν ἐν ὑμῖν καὶ ἐν τοῖς πατράσιν ὑμῶν⁸ ὡς εἰσῆλθεν Ιακωβ καὶ οἱ υἱοί αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐταπείνωσεν αὐτοὺς Αἴγυπτος καὶ ἐβόησαν οἱ πατέρες ὑμῶν πρὸς κύριον καὶ ἀπέστειλεν κύριος τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ααρων καὶ ἐξῆγαγεν τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ⁹ καὶ ἐπελάθοντο κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς εἰς χεῖρας Σισαρα ἀρχιστρατήγου Ιαβιν βασιλέως Ασωρ καὶ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Μωαβ καὶ ἐπολέμησαν ἐν αὐτοῖς¹⁰ καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον καὶ ἐλεγον ἡμάρτομεν ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν κύριον καὶ ἐδουλεύσαμεν τοῖς Βααλιμ καὶ τοῖς ἄλσεσιν καὶ οὐν ἐξελοῦ ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν καὶ δουλεύσομέν σοι¹¹ καὶ ἀπέστειλεν κύριος τὸν Ιεροβααλ καὶ τὸν Βαρακ καὶ τὸν Ιεφθαε καὶ τὸν Σαμουηλ καὶ ἐξείλατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κυκλόθεν καὶ κατωκεῖτε πεποιθότες¹² καὶ εἴδετε ὅτι Ναας βασιλεὺς οὐλων Αμμων ἥλθεν ἐφ' ὑμᾶς καὶ εἴπατε οὐχί ἀλλ' ἢ ὅτι βασιλεὺς βασιλεύσει ἐφ' ὑμῶν καὶ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν βασιλεὺς ὑμῶν¹³ καὶ οὐν ἵδον ὁ βασιλεὺς ὃν ἐξελέξασθε καὶ ἵδον δέδωκεν κύριος ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα¹⁴ ἐὰν φοβηθῆτε τὸν κύριον καὶ δουλεύσητε αὐτῷ καὶ ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ καὶ μὴ ἐρίσητε¹²³ τῷ στόματι κυρίου καὶ ἥτε

¹¹⁹ stupore

¹²⁰ e sto per sedermi

¹²¹ ho pressato

¹²² hai ridotto a bruti

¹²³ contestate

καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύων ἐφ' ὑμῶν ὅπίσω κυρίου πορευόμενοι ¹⁵ ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου καὶ ἐρίσητε τῷ στόματι κυρίου καὶ ἔσται χεὶρ κυρίου ἐπὶ ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμῶν ¹⁶ καὶ νῦν κατάστητε καὶ ἵδετε τὸ ρήμα τὸ μέγα τοῦτο ὃ ὁ κύριος ποιήσει ἐν ὁφθαλμοῖς ὑμῶν ¹⁷ οὐχὶ θερισμὸς πυρῶν σήμερον ἐπικαλέσομαι κύριον καὶ δώσει φωνὰς καὶ ὑετόν καὶ γνῶτε καὶ ἵδετε ὅτι ἡ κακία ὑμῶν μεγάλη ἦν ἐποιήσατε ἐνώπιον κυρίου αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα

Segno dal cielo (18-19) ¹⁸ καὶ ἐπεκαλέσατο Σαμουηλ τὸν κύριον καὶ ἔδωκεν κύριος φωνὰς καὶ ὑετὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ἐφοβήθησαν πᾶς ὁ λαὸς τὸν κύριον σφόδρα καὶ τὸν Σαμουηλ ¹⁹ καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Σαμουηλ πρόσευξαι ὑπέρ τῶν δούλων σου πρὸς κύριον θέον σου καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν ὅτι προστεθείκαμεν πρὸς πάσας τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν κακίαν αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα

Ammonizione di Samuele (20-25) ²⁰ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς τὸν λαόν μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς πεποιήκατε τὴν πᾶσαν κακίαν ταύτην πλὴν μὴ ἐκκλίνητε ἀπὸ ὅπισθεν κυρίου καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν ²¹ καὶ μὴ παραβῆτε ὅπίσω τῶν μηθὲν ὄντων οὖν περανοῦσιν ¹²⁴ οὐθὲν καὶ οὖν οὐκ ἔξελονται ὅτι οὐθέν εἰσιν ²² ὅτι οὐκ ἀπώσεται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ μέγα ὅτι ἐπιεικέως ¹²⁵ κύριος προσελάβετο ὑμᾶς αὐτῷ εἰς λαόν ²³ καὶ ἐμοὶ μηδαμῶς τοῦ ἀμαρτεῖν τῷ κυρίῳ ἀνιέναι τοῦ προσεύχεσθαι περὶ ὑμῶν καὶ δουλεύσω τῷ κυρίῳ καὶ δείξω ὑμῖν τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν καὶ τὴν εὐθείαν ²⁴ πλὴν φοβεῖσθε τὸν κύριον καὶ δουλεύσατε αὐτῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν ὅτι εἴδετε ἂν ἐμεγάλυνεν μεθ' ὑμῶν ²⁵ καὶ ἐὰν κακίᾳ κακοποιήσητε καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν προστεθήσεσθε ¹²⁶

TERZA UNITÀ Saul s’imbadronisce della regalità (13-14)

[13:1]

Saul forma un esercito e impresa di Gionata (2-4) ² καὶ ἐκλέγεται Σαουλ ἑαυτῷ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν Ισραὴλ καὶ ἥσαν μετὰ Σαουλ δισχίλιοι ἐν Μαχεμας καὶ ἐν τῷ ὕρει Βαιθηλ χίλιοι ἥσαν μετὰ Ιωναθαν ἐν Γαβεε τοῦ Βενιαμιν καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔξαπέστειλεν ἔκαστον εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ³ καὶ ἐπάταξεν Ιωναθαν τὸν Νασιβ τὸν ἀλλόφυλον τὸν ἐν τῷ βουνῷ καὶ ἀκούοντιν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ Σαουλ σάλπιγγι σαλπίζει εἰς πᾶσαν τὴν γῆν λέγων ἡθετήκασιν ¹²⁷ οἱ δοῦλοι ⁴ καὶ πᾶς Ισραὴλ ἥκουσεν λεγόντων πέπαικεν ¹²⁸ Σαουλ τὸν Νασιβ τὸν ἀλλόφυλον καὶ ἥσχύνθησαν ¹²⁹ Ισραὴλ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις καὶ ἀνεβόησαν ὁ λαὸς ὅπίσω Σαουλ ἐν Γαλγαλοις Gli stranieri fanno guerra ad Israele (5-7) ⁵ καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνάγονται εἰς πόλεμον ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἀναβαίνουσιν ἐπὶ Ισραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ἀρμάτων καὶ ἔξι χιλιάδες ἵππεων καὶ λαὸς ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν τῷ πλήθει καὶ ἀναβαίνουσιν καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν Μαχεμας ἐξ ἐναντίας Βαιθων κατὰ νότου ⁶ καὶ ἀνὴρ Ισραὴλ ἐδειν ὅτι στενῶς αὐτῷ μὴ προσάγειν αὐτὸν ¹³⁰ καὶ ἐκρύβη ὁ λαὸς ἐν τοῖς σπηλαίοις καὶ ἐν ταῖς μάνδραις καὶ ἐν ταῖς πέτραις καὶ ἐν τοῖς βόθροις ¹³¹ καὶ ἐν τοῖς λάκκοις ¹³² ⁷ καὶ οἱ διαβαίνοντες διέβησαν τὸν Ιορδάνην εἰς γῆν Γαδ καὶ Γαλααδ καὶ Σαουλ ἔτι ἦν ἡνὶ ἐν Γαλγαλοις καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξέστη ¹³³ ὅπίσω αὐτοῦ Saul disobeidisce al comando di Samuele (8-12) ⁸ καὶ δέλιπεν ¹³⁴ ἐπτὰ ἡμέρας τῷ μαρτυρίῳ ¹³⁵ ὡς εἶπεν

¹²⁴ portano a termine

¹²⁵ con benevolenza

¹²⁶ sarete aggiunti

¹²⁷ si sono ribellati

¹²⁸ ha battuto

¹²⁹ sono arrossiti; BA. si sono ingelositi del loro onore

¹³⁰ era difficile per lui di avanzare [per il combattimento]

¹³¹ fori

¹³² cisterne

¹³³ fu colpito di stupore

¹³⁴ lasciò passare

Σαμουηλ καὶ οὐ παρεγένετο Σαμουηλ εἰς Γαλγαλα καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ⁹ καὶ εἶπεν Σαουλ προσαγάγετε ὅπως ποιήσω ὀλοκαύτωσιν καὶ εἰρηνικάς καὶ ἀνήμεγκεν τὴν ὀλοκαύτωσιν¹⁰ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν ἀναφέρων τὴν ὀλοκαύτωσιν καὶ Σαμουηλ παραγίνεται καὶ ἔξῆλθεν Σαουλ εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ εὐλογῆσαι αὐτόν¹¹ καὶ εἶπεν Σαμουηλ τί πεποίηκας καὶ εἶπεν Σαουλ ὅτι εἶδον ὡς διεσπάρη ὁ λαὸς ἀπ' ἐμοῦ καὶ σὺ οὐ παρεγένου ὡς διετάξω ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῶν ἡμερῶν καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν εἰς Μαχεμας¹² καὶ εἶπα νῦν καταβήσονται οἱ ἀλλόφυλοι πρός με εἰς Γαλγαλα καὶ τοῦ προσώπου τοῦ κυρίου οὐκ ἐδεήθην καὶ ἐνεκρατευσάμην¹³ καὶ ἀνήμεγκα τὴν ὀλοκαύτωσιν

Rimprovero di Samuele a Saul (13-14)¹³ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Σαουλ μεματαίωταί σοι¹³⁷ ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολήν μου ἦν ἐνετείλατό σοι κύριος ὡς νῦν ἡτοίμασεν κύριος τὴν βασιλείαν σου ἔως αἰώνος ἐπὶ Ισραὴλ¹⁴ καὶ νῦν ἡ βασιλεία σου οὐ στήσεται καὶ ζητήσει κύριος ἑαυτῷ ἄνθρωπον κατὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ ἐντελεῖται κύριος αὐτῷ εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ὅτι οὐκ ἐφύλαξας ὅσα ἐνετείλατό σοι κύριος

Il distruttore in Israele (15-18)¹⁵ καὶ ἀνέστη Σαμουηλ καὶ ἀπῆλθεν ἐκ Γαλγαλων εἰς ὄδον αὐτοῦ καὶ τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ ἀνέβη ὅπισα Σαουλ εἰς ἀπάντησιν ὅπισα τοῦ λαοῦ τοῦ πολεμιστοῦ αὐτῶν παραγενομένων ἐκ Γαλγαλων εἰς Γαβαα Βενιαμιν καὶ ἐπεσκέψατο Σαουλ τὸν λαὸν τὸν εὑρεθέντα μετ' αὐτοῦ ὡς ἔξακοσίους ἄνδρας¹⁶ καὶ Σαουλ καὶ Ιωναθαν υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς οἱ εὑρεθέντες μετ' αὐτῶν ἐκάθισαν ἐν Γαβεε Βενιαμιν καὶ ἔκλαιον καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβεβλήκεισαν εἰς Μαχεμας¹⁷ καὶ ἐξῆλθεν διαφθείρων ἐξ ἀγροῦ ἀλλοφύλων τρισὶν ἀρχαῖς ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὄδον Γοφερα ἐπὶ γῆν Σωγαλ¹⁸ καὶ ἡ μία ἀρχὴ ἐπιβλέπουσα ὄδον Βαιθωρων καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὄδον Γαβεε τὴν εἰσκύπτουσαν¹³⁸ ἐπὶ Γαι τὴν Σαβιν

Mancanza di armi di ferro (19-23)¹⁹ καὶ τέκτων σιδήρου οὐχ εύρισκετο ἐν πάσῃ γῇ Ισραὴλ ὅτι εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι μὴ ποιήσωσιν οἱ Εβραῖοι ῥομφαίαν καὶ δόρυ²⁰ καὶ κατέβαινον πᾶς Ισραὴλ εἰς γῆν ἀλλοφύλων χαλκεύειν¹³⁹ ἔκαστος τὸ θέριστρον¹⁴⁰ αὐτοῦ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ καὶ ἔκαστος τὴν ἀξίνην αὐτοῦ καὶ τὸ δρέπανον αὐτοῦ²¹ καὶ ἦν ὁ τρυγητὸς ἔτοιμος τοῦ θερίζειν τὰ δὲ σκεύη ἦν τρεῖς σίκλοι εἰς τὸν ὄδοντα καὶ τῇ ἀξίνῃ καὶ τῷ δρεπάνῳ ὑπόστασις ἦν ἡ αὐτῇ¹⁴¹²² καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πολέμου Μαχεμας καὶ οὐχ εύρεθη ῥομφαία καὶ δόρυ ἐν χειρὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τοῦ μετὰ Σαουλ καὶ μετὰ Ιωναθαν καὶ εύρεθη τῷ Σαουλ καὶ τῷ Ιωναθαν υἱῷ αὐτοῦ²³ καὶ ἐξῆλθεν ἐξ ὑποστάσεως¹⁴² τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν Μαχεμας¹⁴³

(14,1-5)^{14:1} καὶ γίνεται ἡμέρα καὶ εἶπεν Ιωναθαν υἱὸς Σαουλ τῷ παιδαρίῳ τῷ αἴροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ δεῦρο καὶ διαβῶμεν εἰς μεσσαβ¹⁴⁴ τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν ἐκείνῳ καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλεν² καὶ Σαουλ ἐκάθητο ἐπ' ἄκρου τοῦ βουνοῦ ὑπὸ τὴν ρόαν¹⁴⁵ τὴν ἐν Μαγδων καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς ἔξακόσιοι ἄνδρες³ καὶ Αχια υἱὸς Αχιτωβ ἀδελφοῦ Ιωχαβηδ υἱοῦ Φινεες υἱοῦ Ηλι ἱερεὺς τοῦ θεοῦ ἐν Σηλωμ αἴρων εφουδ καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἤδει ὅτι πεπόρευται Ιωναθαν⁴ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς διαβάσεως οὖν ἐζήτει Ιωναθαν διαβῆμαι εἰς τὴν ὑπόστασιν τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἀκρωτήριον πέτρας¹⁴⁶ ἔνθεν καὶ ἀκρωτήριον πέτρας ἔνθεν ὄνομα τῷ ἐνὶ Βαζεες καὶ ὄνομα τῷ ἄλλῳ Σεννα⁵ ἡ ὄδος ἡ μία ἀπὸ βορρᾶ ἐρχομένω Μαχμας καὶ ἡ ὄδος ἡ ἄλλη ἀπὸ νότου ἐρχομένω Γαβεε

Non c'è ostacolo per il Signore nel salvare (6-7)⁶ καὶ εἶπεν Ιωναθαν πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἴρον τὰ σκεύη αὐτοῦ δεῦρο διαβῶμεν εἰς μεσσαβ τῶν ἀπεριτμήτων τούτων εἴ τι ποιήσαι ἡμῖν κύριος ὅτι οὐκ

¹³⁵ per la prescrizione

¹³⁶ mi sono rafforzato

¹³⁷ hai agito da insensato

¹³⁸ che inclina

¹³⁹ forgiare

¹⁴⁰ falce

¹⁴¹ il prezzo era il medesimo

¹⁴² dal dispositivo

¹⁴³ verso la regione che è oltre Makemas

¹⁴⁴ nome proprio, creazione geografica della LXX (BA)

¹⁴⁵ melagrano

¹⁴⁶ ἀκρωτήριον πέτρας sperone roccioso

ζότιν τῷ κυρίῳ συνεχόμενον¹⁴⁷ σώζειν ἐν πολλοῖς⁷ καὶ εἰπεν αὐτῷ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ποίει πᾶν ὃ ἔὰν ἡ καρδία σου ἐκκλίνῃ ἵδον ἐγὼ μετὰ σου ὡς ἡ καρδία σου καρδία μοῦ

Il segno (8-10)⁸ καὶ εἰπεν Ιωναθαν ἵδον ἡμεῖς διαβαίνομεν πρὸς τοὺς ἄνδρας καὶ κατακυλισθησόμεθα πρὸς αὐτούς⁹ ἔὰν τάδε εἴπωσιν πρὸς ἡμᾶς ἀπόστητε ἔκει ἔως ἀν ἀπαγγείλωμεν ὑμῖν καὶ στησόμεθα ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ οὐ μὴ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτούς¹⁰ καὶ ἔὰν τάδε εἴπωσιν πρὸς ἡμᾶς ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς καὶ ἀναβησόμεθα ὅτι παραδέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν τοῦτο ἡμῖν τὸ σημεῖον

La prima strage e il terrore di Dio che ne segue (11-16)¹¹ καὶ εἰσῆλθον ἀμφότεροι εἰς μεσσαβ τῷ ἀλλοφύλων καὶ λέγουσιν οἱ ἀλλόφυλοι ἵδον οἱ Εβραῖοι ἐκπορεύονται ἐκ τῶν τρωγλῶν αὐτῶν οὗ ἐκρύψησαν ἔκει¹² καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἄνδρες μεσσαβ πρὸς Ιωναθαν καὶ πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ λέγουσιν ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς καὶ γινωριοῦμεν ὑμῖν ῥῆμα καὶ εἰπεν Ιωναθαν πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀνάβηθι ὅπίσω μου ὅτι παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Ισραὴλ¹³ καὶ ἀνέβη Ιωναθαν ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπέβλεψαν κατὰ πρόσωπον Ιωναθαν¹⁴⁹ καὶ ἐπάταξεν αὐτούς καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπεδίδουν¹⁵⁰ ὅπίσω αὐτοῦ¹⁴ καὶ ἐγενήθη ἡ πληγὴ ἢ πρώτη ἦν ἐπάταξεν Ιωναθαν καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὡς εἴκοσι ἄνδρες ἐν βολίσι¹⁵¹ καὶ ἐν πετροβόλοις¹⁵² καὶ ἐν κόχλαισον¹⁵³ τοῦ πεδίου¹⁵ καὶ ἐγενήθη ἔκστασις¹⁵⁴ ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ ἐν ἀγρῷ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐν μεσσαβ καὶ οἱ διαφείροντες ἔξεστησαν καὶ αὐτοὶ οὐκ ἤθελον ποιεῖν καὶ ἐθάμβησεν¹⁵⁵ ἡ γῆ καὶ ἐγενήθη ἔκστασις παρὰ κυρίου¹⁶ καὶ εἶδον οἱ σκοποὶ τοῦ Σαουλ ἐν Γαβῇ Βενιαμιν καὶ ἵδον ἡ παρεμβολὴ τεταργμένη ἔνθειν καὶ ἔνθειν

Si avverte l'assenza di Gionata e dello scudiero (17-19)¹⁷ καὶ εἰπεν Σαουλ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ ἐπισκέψασθε δὴ καὶ ἵδετε τίς πεπόρευται ἐξ ὑμῶν καὶ ἐπεσκέψαντο καὶ ἵδον οὐχ εὑρίσκετο Ιωναθαν καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ¹⁸ καὶ εἰπεν Σαουλ τῷ Αχιᾳ προσάγαγε τὸ εφουδ ὅτι αὐτὸς ἥρεν τὸ εφουδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἔκεινῃ ἐνώπιον Ισραὴλ¹⁹ καὶ ἐγενήθη ὡς ἐλάλει Σαουλ πρὸς τὸν ἱερέα καὶ ὁ ἥχος ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐπλήθυνεν καὶ εἰπεν Σαουλ πρὸς τὸν ἱερέα συνάγαγε¹⁵⁶ τὰς χεῖράς σου

Inseguimento degli stranieri e giuramento di Saul (20-24)²⁰ καὶ ἀνεβόησεν Σαουλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ ἔρχονται ἔως τοῦ πολέμου καὶ ἵδον ἐγένετο ῥόμφαιά ἀνδρὸς ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ σύγχυσις¹⁵⁷ μεγάλη σφόδρα²¹ καὶ οἱ δοῦλοι οἱ ὄντες ἔχθες καὶ τρίτην ἡμέραν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων οἱ ἀναβάντες εἰς τὴν παρεμβολὴν ἐπεστράφησαν καὶ αὐτοὶ εἶναι μετὰ Ισραὴλ τῶν μετὰ Σαουλ καὶ Ιωναθαν²² καὶ πᾶς Ισραὴλ οἱ κρυπτόμενοι ἐν τῷ ὅρει Εφραὶμ καὶ ἤκουσαν ὅτι πεφεύγασιν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ συνάπτουσιν¹⁵⁸ καὶ αὐτοὶ ὅπίσω αὐτῶν εἰς πόλεμον²³ καὶ ἔσωσεν κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἔκεινῃ τὸν Ισραὴλ καὶ ὁ πόλεμος διῆλθεν τὴν Βαιθων καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν μετὰ Σαουλ ὡς δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν καὶ ἦν ὁ πόλεμος διεσπαρμένος εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἐν τῷ ὅρει Εφραὶμ²⁴ καὶ Σαουλ ἤγνοησεν ἄγνοιαν¹⁵⁹ μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἔκεινῃ καὶ ἀράται τῷ λαῷ λέγων ἐπικατάρατος ὁ ἀνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον ἔως ἐσπέρας καὶ ἐκδικήσω τὸν ἔχθρόν μου καὶ οὐκ ἐγεύσατο πᾶς ὁ λαὸς ἄρτου

Gionata viola il giuramento di suo padre (25-30)²⁵ καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἤριστα¹⁶⁰ καὶ ταραρ¹⁶¹ δρυμὸς ἦν

¹⁴⁷ impedimento

¹⁴⁸ ci arrotoleremo

¹⁴⁹ e guardarono in faccia a Gionata

¹⁵⁰ continuava

¹⁵¹ lanci

¹⁵² lanci di pietre

¹⁵³ inglese *pebble* neol.

¹⁵⁴ stupore

¹⁵⁵ fu terrorizzata

¹⁵⁶ congiungi

¹⁵⁷ confusione

¹⁵⁸ si raggruppano

¹⁵⁹ commise un errore

¹⁶⁰ prendeva il pasto

μελισσώνος¹⁶² κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ²⁶ καὶ εἰσῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν μελισσῶνα καὶ ἵδον ἐπορεύετο λαλῶν καὶ ἵδον οὐκ ἦν ἐπιστρέφων τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ ὅτι ἐφοβήθη ὁ λαὸς τὸν ὄρκον κυρίου²⁷ καὶ Ιωναθαν οὐκ ἀκηκόει ἐν τῷ ὄρκίζειν τὸν πατέρα αὐτοῦ τὸν λαόν καὶ ἔξετεινεν τὸ ἄκρον τοῦ σκῆπτρου αὐτοῦ τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἔβαψεν αὐτὸν εἰς τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος καὶ ἐπέστρεψεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀνέβλεψαν οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ²⁸ καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν ὄρκισας ὥρκισεν ὁ πατήρ σου τὸν λαὸν λέγων ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον σήμερον καὶ ἔξελύθη¹⁶³ ὁ λαός²⁹ καὶ ἔγινω Ιωναθαν καὶ εἶπεν ἀπήλλαχεν¹⁶⁴ ὁ πατήρ μου τὴν γῆν ἵδε δὴ ὅτι εἶδον οἱ ὄφθαλμοὶ μου ὅτι ἐγευσάμην βραχὺ τοῦ μέλιτος τούτου³⁰ ἀλλ’ ὅτι εἰ ἔφαγεν ἔσθων ὁ λαὸς σήμερον τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ὡν ἐνρεν ὅτι νῦν ἀν μείζων ἦν ἡ πληγὴ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις

Saul impedisce il popolo di mangiare con il sangue (31-35)³¹ καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων ἐν Μαχεμας καὶ ἐκοπίασεν ὁ λαὸς σφόδρα³² καὶ ἐκλίθη¹⁶⁵ ὁ λαὸς εἰς τὰ σκῦλα καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ τέκνα βοῶν καὶ ἔσφαξεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἤσθιεν ὁ λαὸς σὺν τῷ αἴματι³³ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαουλ λέγοντες ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ φαγὼν σὺν τῷ αἴματι καὶ εἶπεν Σαουλ ἐν Γεθθεμ κυλίσατέ μοι λίθον ἐνταῦθα μέγαν³⁴ καὶ εἶπεν Σαουλ διασπάρητε¹⁶⁶ ἐν τῷ λαῷ καὶ εἴπατε αὐτοῖς προσαγαγένι ἐνταῦθα ἔκαστος τὸν μόσχον αὐτοῦ καὶ ἔκαστος τὸ πρόβατον αὐτοῦ καὶ σφαζέτω ἐπὶ τούτου καὶ οὐ μὴ ἀμάρτητε τῷ κυρίῳ τοῦ ἐσθίειν σὺν τῷ αἴματι καὶ προσῆγεν πᾶς ὁ λαὸς ἔκαστος τὸ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἔσφαζον ἐκεῖ³⁵ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Σαουλ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ τοῦτο ἥρξατο Σαουλ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ

Il Signore non risponde a Saul (36-37)³⁶ καὶ εἶπεν Σαουλ καταβῶμεν ὑπίσω τῶν ἀλλοφύλων τὴν νύκτα καὶ διαρπάσωμεν ἐν αὐτοῖς ἔως διαφαύσῃ ἡ ἡμέρα καὶ μὴ ὑπολίπωμεν ἐν αὐτοῖς ἄνδρα καὶ εἶπαν πᾶν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποίει καὶ εἶπεν ὁ Ἱερεὺς προσέλθωμεν ἐνταῦθα πρὸς τὸν Θεόν³⁷ καὶ ἐπηρώτησεν Σαουλ τὸν Θεόν εἰ καταβῶ ὑπίσω τῶν ἀλλοφύλων εἰ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ισραὴλ καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ

Saul indaga sul peccato (38-40)³⁸ καὶ εἶπεν Σαουλ προσαγάγετε ἐνταῦθα πάσας τὰς γωνίας τοῦ Ισραὴλ καὶ γυνῶτε καὶ ἵδετε ἐν τίνι γέγονεν ἡ ἀμαρτία αὐτῆς σήμερον³⁹ ὅτι ζῆται κύριος ὁ σώσας τὸν Ισραὴλ ὅτι ἔὰν ἀποκριθῇ κατὰ Ιωναθαν τοῦ νίον μου θανάτῳ ἀποθανεῖται καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀποκρινόμενος ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ⁴⁰ καὶ εἶπεν παντὶ Ισραὴλ ὑμεῖς ἔσεσθε εἰς δουλείαν¹⁶⁷ καὶ ἔγω καὶ Ιωναθαν ὁ νίος μου ἐσόμεθα εἰς δουλείαν καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαουλ τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποίει

La colpa cade su Gionata (42-43)⁴¹ καὶ εἶπεν Σαουλ κύριε ὁ Θεὸς Ισραὴλ τί ὅτι οὐκ ἀπεκρίθης τῷ δούλῳ σου σήμερον εἰ ἐν ἐμοὶ ἦν ἐν Ιωναθαν τῷ νίῳ μου ἡ ἀδικία κύριε ὁ Θεὸς Ισραὴλ δὸς δήλους καὶ ἔὰν τάδε εἴπης ἐν τῷ λαῷ σου Ισραὴλ δὸς δὴ ὁσιότητα καὶ κληροῦται Ιωναθαν καὶ Σαουλ καὶ ὁ λαὸς ἔξηλθεν⁴² καὶ εἶπεν Σαουλ βάλετε ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον Ιωναθαν τοῦ νίον μου ὃν ἀν κατακληρώσηται κύριος ἀποθανέτω καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαουλ οὐκ ἔστιν τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ κατεκράτησεν Σαουλ τοῦ λαοῦ καὶ βάλλουσιν ἀνὰ μέσον αὐτοῦ καὶ ἀνὰ μέσον Ιωναθαν τοῦ νίον αὐτοῦ καὶ κατακληροῦται Ιωναθαν⁴³ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Ιωναθαν ἀπάγγειλόν μοι τί πεποίηκας καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ιωναθαν καὶ εἶπεν γευσάμενος ἐγευσάμην ἐν ἄκρῳ τῷ σκῆπτρῳ τῷ ἐν τῇ χειρὶ μου βραχὺ μέλι ἵδον ἔγω ἀποθηῆσκω

Il popolo riscatta Gionata (44-45)⁴⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαουλ τάδε ποιήσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθείη ὅτι θανάτῳ ἀποθανῆσῃ σήμερον⁴⁵ καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαουλ εἰ σήμερον θανατωθήσεται ὁ ποιήσας τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην ἐν Ισραὴλ ζῆται κύριος εἰ πεσεῖται τῆς τριχὸς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ὅτι ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ ἐποίησεν τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ προσηγένετο ὁ λαὸς περὶ Ιωναθαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ οὐκ ἀπέθανεν

¹⁶¹ trascrizione dall'ebraico: foresta

¹⁶² neologismo: favo.

¹⁶³ era sfinito

¹⁶⁴ ha distrutto

¹⁶⁵ si gettò

¹⁶⁶ spargetevi

¹⁶⁷ sarete ridotti in schiavitù

⁴⁶ καὶ ἀνέβη Σαουλ ἀπὸ ὅπισθεν τῶν ἀλλοφύλων καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀπῆλθον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν
 Riassunto delle guerre di Saul (47-48) ¹⁴⁷ καὶ Σαουλ κατακληροῦται ἔργον ἐπὶ Ισραὴλ ¹⁶⁸ καὶ ἐπολέμει
 κύκλῳ πάντας τοὺς ἔχθροὺς αὐτοῦ εἰς τὸν Μωαβ καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς Αμμων καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς
 Εδωμ καὶ εἰς τὸν Βαιθεωρ καὶ εἰς βασιλέα Σουβα καὶ εἰς τοὺς ἀλλοφύλους οὗ ἀν ἐστράφη
 ἐσώζετο ⁴⁸ καὶ ἐποίησεν δύναμιν καὶ ἐπάταξεν τὸν Αμαληκ καὶ ἔξείλατο τὸν Ισραὴλ ἐκ χειρὸς τῶν
 καταπατούντων αὐτόν

La famiglia di Saul e Abenner capo del suo esercito (49-51) ⁴⁹ καὶ ἦσαν υἱοὶ Σαουλ Ιωναθαν καὶ
 Ιεσιου καὶ Μελχισα καὶ ὄνοματα τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ ὄνομα τῇ πρωτοτόκῳ Μεροβ καὶ
 ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Μελχολ ⁵⁰ καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Αχινοομ θυγάτηρ Αχιμαας καὶ ὄνομα
 τῷ ἀρχιστρατήγῳ Αβενηνηρ υἱὸς Νηρ υἱοῦ οἰκείου ¹⁶⁹ Σαουλ ⁵¹ καὶ Κις πατὴρ Σαουλ καὶ Νηρ
 πατὴρ Αβενηνηρ υἱὸς Ιαμιν υἱοῦ Αβιηλ ⁵² καὶ ἦν ὁ πόλεμος κραταιὸς ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας
 τὰς ἡμέρας Σαουλ καὶ ἴδων Σαουλ πάντα ἄνδρα δυνατὸν καὶ πάντα ἄνδρα υἱὸν δυνάμεως καὶ
 συνήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν

QUARTA UNITÀ

Il regno è tolto a Saul e Davide entra ed esce davanti al popolo.
 (15,1-18,13)

Il peccato di Saul: il regno gli è tolto (c. 15)

Saul riceve il comando di eliminare Amalek (1-3) ^{15:1} καὶ εἶπεν Σαμουὴλ πρὸς Σαουλ ἐμὲ ἀπέστειλεν κύριος
 χρῖσαί σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς κυρίου ² τάδε εἶπεν κύριος σαβαωθ
 νῦν ἐκδικήσω ἀ ἐποίησεν Αμαληκ τῷ Ισραὴλ ὡς ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ
 ἐξ Αἰγύπτου ³ καὶ νῦν πορεύου καὶ πατάξεις τὸν Αμαληκ καὶ Ιεριμ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ καὶ οὐ
 περιποιήσῃ ἐξ αὐτοῦ καὶ ἔξολεθρεύσεις αὐτὸν καὶ ἀναθεματιεῖς αὐτὸν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ καὶ οὐ
 φείσῃ ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀποκτενεῖς ἀπὸ ἄνδρός καὶ ἔως γυναικὸς καὶ ἀπὸ νηπίου ἔως θηλάζοντος καὶ
 ἀπὸ μόσχου ἔως προβάτου καὶ ἀπὸ καμήλου ἔως ὄνου

Saul colpisce Amalek ma nel risparmia il re e il meglio del gregge (4-9) ⁴ καὶ παρήγγειλεν Σαουλ τῷ λαῷ καὶ
 ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν Γαλαγαλοις τετρακοσίας χιλιάδας ταγμάτων καὶ τὸν Ιουδαν τριάκοντα
 χιλιάδας ταγμάτων ⁵ καὶ ἥλθεν Σαουλ ἔως τῶν πόλεων Αμαληκ καὶ ἐνήδρευσεν ¹⁷⁰ ἐν τῷ
 χειμάρρῳ ⁶ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς τὸν Κιναῖον ἄπελθε καὶ ἔκκλινον ἐκ μέσου τοῦ Αμαληκίτου μὴ
 προσθῶ σε μετ' αὐτοῦ καὶ σὺ ἐποίησας ἔλεος μετὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ
 Αἰγύπτου καὶ ἔξεκλινεν ὁ Κιναῖος ἐκ μέσου Αμαλεκ ⁷ καὶ ἐπάταξεν Σαουλ τὸν Αμαληκ ἀπὸ
 Ευιλατ ἔως Σουρ ἐπὶ προσώπου Αἰγύπτου ⁸ καὶ συνέλαβεν τὸν Αγαγ βασιλέα Αμαληκ ζῶντα καὶ
 πάντα τὸν λαὸν Ιεριμ ἀπέκτεινεν ἐν στόματι ρόμφαιάς ⁹ καὶ περιεποίησατο ¹⁷¹ Σαουλ καὶ πᾶς ὁ
 λαὸς τὸν Αγαγ ζῶντα καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν ποιμνίων καὶ τῶν βουκολίων καὶ τῶν ἐδεσμάτων καὶ
 τῶν ἀμπελώνων καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν καὶ οὐκ ἐβούλετο αὐτὰ ἔξολεθρεύσαι καὶ πᾶν ἔργον
 ἡτιμωμένον καὶ ἔξουδενωμένον ἔξωλέθρευσαν

Il Signore si pente per l'elezione di Saul (10-11) ¹⁰ καὶ ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς Σαμουὴλ λέγων ¹¹
 παρακέκλημαι ¹⁷² ὅτι ἐβασίλευσα τὸν Σαουλ εἰς βασιλέα ὅτι ἀπέστρεψεν ἀπὸ ὅπισθεν μου καὶ
 τοὺς λόγους μου οὐκ ἐτήρησεν καὶ ἥθυμησεν ¹⁷³ Σαμουὴλ καὶ ἐβόησεν πρὸς κύριον ὅλην τὴν
 νύκτα

Incontro tra Samuele e Saul (12-15) ¹² καὶ ὤρθρισεν Σαμουὴλ καὶ ἐπορεύθη εἰς ἀπάντησιν Ισραὴλ πρωί
 καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαμουὴλ λέγοντες ἵκει Σαουλ εἰς Κάρμηλον καὶ ἀνέστακεν αὐτῷ χεῖρα καὶ

¹⁶⁸ è designato per sorte all'opera su Israele, cioè deve compiere quello che spetta a Israele, cioè combattere contro i suoi nemici.

¹⁶⁹ parente

¹⁷⁰ tese un'imboscata

¹⁷¹ preservò

¹⁷² sono consolato (in senso ironico)

¹⁷³ si perse d'animo

ἐπέστρεψεν τὸ ἄρμα¹⁷⁴ καὶ κατέβη εἰς Γαλγαλα πρὸς Σαουλ καὶ ἵδον αὐτὸς ἀνέφερεν ὄλοκαύτωσιν τῷ κυρίῳ τὰ πρῶτα τῶν σκύλων ὃν ἤνεγκεν ἐξ Αμαλεκ¹³ καὶ παρεγένετο Σαμουηλ πρὸς Σαουλ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαουλ εὐλογητὸς σὺ τῷ κυρίῳ ἔστησα πάντα ὅσα ἐλάλησεν κύριος¹⁴ καὶ εἶπεν Σαμουηλ καὶ τίς ἡ φωνὴ τοῦ ποιμνίου τούτου ἐν τοῖς ὡσίν μου καὶ φωνὴ τῶν βιῶν ὃν ἔγώ ἀκούω¹⁵ καὶ εἶπεν Σαουλ ἐξ Αμαληκ ἤνεγκα αὐτά ἢ περιεποιήσατο ὁ λαός τὰ κράτιστα τοῦ ποιμνίου καὶ τῶν βιῶν ὅπως τυθῇ τῷ κυρίῳ θεῷ σου καὶ τὰ λοιπὰ ἔξωλέθρευσα

Primo rimprovero di Samuele a Saul (16-19)¹⁶ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Σαουλ ἄνες καὶ ἀπαγγελῶ σοι ἂν ἐλάλησεν κύριος πρός με τὴν νύκταν καὶ εἶπεν αὐτῷ λάλησον¹⁷ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Σαουλ οὐχὶ μικρὸς σὺ εἶ ἐνώπιον αὐτοῦ ἥγονος σκῆπτρου φυλῆς Ισραὴλ καὶ ἔχρισέν σε κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ¹⁸ καὶ ἀπέστειλέν σε κύριος ἐν ὁδῷ καὶ εἶπέν σοι πορεύθητι καὶ ἔξολέθρευσον τοὺς ἀμαρτάνοντας εἰς ἐμέ τὸν Αμαληκ καὶ πολεμήσεις αὐτούς ἔως συντελέσῃς αὐτούς¹⁹ καὶ ἵνα τί οὐκ ἥκουσας τῆς φωνῆς κυρίου ἀλλ’ ὄρμησας τοῦ θέσθαι ἐπὶ τὰ σκῦλα¹⁷⁵ καὶ ἐποίησας τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου

Scuse di Saul (20-21)²⁰ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Σαμουηλ διὰ τὸ ἀκοῦσαι με τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ καὶ ἐπορεύθην ἐν τῇ ὁδῷ ἡ ἀπέστειλέν με κύριος καὶ ἥγαγον τὸν Αγαγ βασιλέα Αμαληκ καὶ τὸν Αμαληκ ἔξωλέθρευσα²¹ καὶ ἔλαβεν ὁ λαός τῶν σκύλων ποίμνια καὶ βουκόλια τὰ πρῶτα τοῦ ἔξολέθρεύματος θύσαι ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐν Γαλγαλοῖς

Fondamento di tutto è ascoltare il Signore (22-23)²² καὶ εἶπεν Σαμουηλ εἰ θελητὸν τῷ κυρίῳ ὄλοκαυτώματα καὶ θυσίαι ὡς τὸ ἀκοῦσαι φωνῆς κυρίου ἵδον ἀκοὴ ὑπὲρ θυσίαν ἀγαθὴ καὶ ἡ ἐπακρόασις ὑπὲρ στέαρ κριῶν²³ ὅτι ἀμάρτια οἰώνισμά¹⁷⁶ ἔστιν ὀδύνην καὶ πόνους θεραφιν ἐπάγουσιν ὅτι ἔξουδένωσας τὸ ρῆμα κυρίου καὶ ἔξουδεινώσει σε κύριος τοῦ μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ τὸν Ισραὴλ²⁷ καὶ ἀπέστρεψεν Σαμουηλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἀπελθεῖν καὶ ἐκράτησεν Σαουλ τοῦ πτερυγίου τῆς διπλοΐδος αὐτοῦ καὶ διέρρηξεν αὐτό²⁸ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Σαμουηλ διέρρηξεν κύριος τὴν βασιλείαν Ισραὴλ ἐκ χειρός σου σήμερον καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ ἀγαθῷ ὑπὲρ σέ²⁹ καὶ διαιρεθήσεται¹⁷⁷ Ισραὴλ εἰς δύο καὶ οὐκ ἀποστρέψει οὐδὲ μετανοήσει ὅτι οὐχ ὡς ἀνθρωπός ἔστιν τοῦ μετανοῆσαι αὐτός³⁰ καὶ εἶπεν Σαουλ ἡμάρτηκα ἀλλὰ δόξασον με δὴ ἐνώπιον πρεσβυτέρων Ισραὴλ καὶ ἐνώπιον λαοῦ μου καὶ ἀνάστρεψον μετ’ ἐμοῦ καὶ προσκυνήσω τῷ κυρίῳ θεῷ σου³¹ καὶ ἀνέστρεψεν Σαμουηλ ὅπιστα Σαουλ καὶ προσεκύνησεν τῷ κυρίῳ

L'anatema su Agag (32-33)³² καὶ εἶπεν Σαμουηλ προσαγάγετέ μοι τὸν Αγαγ βασιλέα Αμαληκ καὶ προσῆλθεν πρὸς αὐτὸν Αγαγ τρέμων καὶ εἶπεν Αγαγ εἰ οὕτως πικρὸς ὁ θάνατος³³ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Αγαγ καθότι ἡτέκινωσεν γυναῖκας ἡ ρόμφαιά σου οὕτως ἀτεκνωθήσεται ἐκ γυναικῶν ἡ μήτηρ σου καὶ ἔσφαξεν Σαμουηλ τὸν Αγαγ ἐνώπιον κυρίου ἐν Γαλγαλ

³⁴ καὶ ἀπῆλθεν Σαμουηλ εἰς Αρμαθαῖμ καὶ Σαουλ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαβαα³⁵ καὶ οὐ προσέθετο Σαμουηλ ὅτι ἵδεν τὸν Σαουλ ἔως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ ὅτι ἐπένθει Σαμουηλ ἐπὶ Σαουλ καὶ κύριος μετεμελήθη ὅτι ἐβασίλευσεν τὸν Σαουλ ἐπὶ Ισραὴλ

Davide è consacrato re; lo Spirito si allontana da Saul (c. 16)

Samuele riceve il comando di consacrare un altro re (1-6) ^{16:1} καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουηλ ἔως πότε σὺ πενθεῖς ἐπὶ Σαουλ κάγὼ ἔξουδένωκα αὐτὸν μὴ βασιλεύειν ἐπὶ Ισραὴλ πλῆσον τὸ κέρας σου ἐλαίου καὶ δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς Ιεσσαι ἔως εἰς Βηθλεεμ ὅτι ἔόρακα ἐν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐμοὶ

¹⁷⁴ voltò il suo carro

¹⁷⁵ ti sei precipitato per porti sul bottino

¹⁷⁶ divinazione

¹⁷⁷ sarà diviso

βασιλεύειν² καὶ εἶπεν Σαμουηλ πῶς πορευθῶ καὶ ἀκούσεται Σαουλ καὶ ἀποκτενεῖ με καὶ εἶπεν κύριος δάμαλιν βοῶν λαβὲ ἐν τῇ χειρὶ σου καὶ ἐρεῖς θῦσαι τῷ κυρίῳ ἥκω³ καὶ καλέσεις τὸν Ιεσσαῖ εἰς τὴν θυσίαν καὶ γνωριῶ σοι ἃ ποιήσεις καὶ χρίσεις ὃν ἔὰν εἴπω πρὸς σέ⁴ καὶ ἐποίησεν Σαμουηλ πάντα ἃ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος καὶ ἥλθεν εἰς Βηθλεὲμ καὶ ἐξέστησαν οἱ πρεσβύτεροι τῆς πόλεως τῇ ἀπαντήσει αὐτοῦ καὶ εἶπαν εἰρήνη ἡ εἰσοδός σου ὁ βλέπων⁵ καὶ εἶπεν εἰρήνη θῦσαι τῷ κυρίῳ ἥκω ἀγιάσθητε καὶ εὐφράνθητε μετ' ἐμοῦ σήμερον καὶ ἡγίασεν τὸν Ιεσσαῖ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὴν θυσίαν⁶ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ αὐτοὺς εἰσιέναι καὶ εἶδεν τὸν Ελιαβ καὶ εἶπεν ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον κυρίου χριστὸς αὐτοῦ

Il Signore vede il cuore (7-12 a)⁷ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουηλ μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ὄψιν αὐτοῦ μηδὲ εἰς τὴν ἔξιν¹⁷⁸ μεγέθους αὐτοῦ ὅτι ἐξουδένωκα αὐτόν ὅτι οὐχ ὡς ἐμβλέψεται ἄνθρωπος ὄψεται ὁ θεός ὅτι ἄνθρωπος ὄψεται εἰς πρόσωπον ὃ δὲ θεὸς ὄψεται εἰς καρδίαν⁸ καὶ ἐκάλεσεν Ιεσσαῖ τὸν Αμιναδαβ καὶ παρῆλθεν κατὰ πρόσωπον Σαμουηλ καὶ εἶπεν οὐδὲ τοῦτον ἐξελέξατο κύριος⁹ καὶ παρήγαγεν Ιεσσαῖ τὸν Σαμακα καὶ εἶπεν καὶ ἐν τούτῳ οὐκ ἐξελέξατο κύριος¹⁰ καὶ παρήγαγεν Ιεσσαῖ τοὺς ἐπτὰ υἱοὺς αὐτοῦ ἐνώπιον Σαμουηλ καὶ εἶπεν Σαμουηλ οὐκ ἐξελέξατο κύριος ἐν τούτοις¹¹ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Ιεσσαῖ ἐκλεοίπασιν¹⁷⁹ τὰ παιδάρια καὶ εἶπεν ἔτι ὁ μικρὸς ἵδον ποιμαίνει ἐν τῷ ποιμνίῳ καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Ιεσσαῖ ἀπόστειλον καὶ λαβὲ αὐτόν ὅτι οὐ μὴ κατακλιθῶμεν ἔως τοῦ ἐλθεῖν αὐτόν¹² καὶ ἀπέστειλεν καὶ εἰσήγαγεν αὐτόν καὶ οὗτος πυρράκης μετὰ κάλλους ὄφθαλμῶν καὶ ἀγαθὸς ὄράσει κυρίῳ

Davide è unto re (12 b-16) καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουηλ ἀνάστα καὶ χρῖσον τὸν Δαυιδ ὅτι οὗτος ἀγαθός ἔστιν¹³ καὶ ἔλαβεν Σαμουηλ τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἐφήλατο πιεῦμα κυρίου ἐπὶ Δαυιδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπάνω καὶ ἀνέστη Σαμουηλ καὶ ἀπῆλθεν εἰς Αρμαθαῖμ¹⁴ καὶ πιεῦμα κυρίου ἀπέστη ἀπὸ Σαουλ καὶ ἐπινιγεν¹⁸⁰ αὐτὸν πιεῦμα ποιηρὸν παρὰ κυρίου¹⁵ καὶ εἶπαν οἱ παῖδες Σαουλ πρὸς αὐτόν ἵδον δὴ πιεῦμα κυρίου ποιηρὸν πινύγει σε¹⁶ εἰπάτωσαν δὴ οἱ δοῦλοι σου ἐνώπιον σου καὶ ζητησάτωσαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἄνδρα εἰδότα ψάλλειν ἐν κινύρᾳ καὶ ἔσται ἐν τῷ εἶναι πιεῦμα ποιηρὸν ἐπὶ σοὶ καὶ ψαλεῖ ἐν τῇ κινύρᾳ αὐτοῦ καὶ ἀγαθόν σοι ἔσται καὶ ἀναπαύσει σε

Davide alla corte di Saul come arpista (17-23)¹⁷ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἵδετε δὴ μοι ἄνδρα ὄρθως ψάλλοντα καὶ εἰσαγάγετε αὐτὸν πρὸς ἐμέ¹⁸ καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παιδαρίων αὐτοῦ καὶ εἶπεν ἵδού ἔόρακα υἱὸν τῷ Ιεσσαῖ Βηθλεὲμίτην καὶ αὐτὸν εἰδότα ψαλμόν καὶ ὃ ἀνήρ συνετός καὶ ὃ ἀνήρ πολεμιστὴς καὶ σοφὸς λόγῳ καὶ ἀνήρ ἀγαθὸς τῷ εἶδει καὶ κύριος μετ' αὐτοῦ¹⁹ καὶ ἀπέστειλεν Σαουλ ἀγγέλους πρὸς Ιεσσαῖ λέγων ἀπόστειλον πρὸς με τὸν υἱόν σου Δαυιδ τὸν ἐν τῷ ποιμνίῳ σου²⁰ καὶ ἔλαβεν Ιεσσαῖ γομορ ἄρτων καὶ ἀσκὸν οἴνου καὶ ἔριφον αἰγῶν ἔνα καὶ ἔξαπέστειλεν ἐν χειρὶ Δαυιδ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πρὸς Σαουλ²¹ καὶ εἰσῆλθεν Δαυιδ πρὸς Σαουλ καὶ παρειστήκει ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ἡγάπησεν αὐτὸν σφόδρα καὶ ἐγενήθη αὐτῷ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ²² καὶ ἀπέστειλεν Σαουλ πρὸς Ιεσσαῖ λέγων παριστάσθω¹⁸¹ δὴ Δαυιδ ἐνώπιον ἐμοῦ ὅτι εὑρεν χάριν ἐν ὄφθαλμοῖς μου²³ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἶναι πιεῦμα ποιηρὸν ἐπὶ Σαουλ καὶ ἐλάμβανεν Δαυιδ τὴν κινύραν καὶ ἔψαλλεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἀνέψυχεν Σαουλ καὶ ἀγαθὸν αὐτῷ καὶ ἀφίστατο ἀπ' αὐτοῦ τὸ πιεῦμα τὸ ποιηρόν

Davide colpisce Golia ed esce ed entra davanti al popolo (17,1-18,13)

Lo spirito del coraggio si allontana da Saul (17-1-11) ^{17:1} καὶ συνάγουσιν ἀλλόφυλοι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς πόλεμον καὶ συνάγονται εἰς Σοκχωθ τῆς Ιουδαίας καὶ παρεμβάλλουσιν ἀνὰ μέσον Σοκχωθ καὶ ἀνὰ μέσον Αζηκα ἐν Εφερμεμ² καὶ Σαουλ καὶ οἱ ἄνδρες Ισραὴλ συνάγονται καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν τῇ κοιλάδι αὐτοὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον ἐξ ἐναντίας ἀλλοφύλων³ καὶ ἀλλόφυλοι ἴστανται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐνταῦθα καὶ Ισραὴλ ἴσταται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐνταῦθα καὶ ὃ αὐλῶν¹⁸² ἀνὰ μέσον

¹⁷⁸ aspetto

¹⁷⁹ Non ne sono più rimasti

¹⁸⁰ soffocava

¹⁸¹ se ne stia

¹⁸² la valle

αύτῶν⁴ καὶ ἔξῆλθεν ἀνὴρ δυνατὸς ἐκ τῆς παρατάξεως τῶν ἀλλοφύλων Γολιαθ ὄνομα αὐτῷ ἐκ Γεθ
nyderos αὐτοῦ τεσσάρων πήχεων καὶ σπιθαμῆς¹⁸³⁵ καὶ περικεφαλαία ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ
θώρακα ἀλυσιδωτὸν¹⁸⁴ αὐτὸς ἐνδεδυκώς καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ θώρακος αὐτοῦ πέντε χιλιάδες σίκλων
χαλκοῦ καὶ σιδήρου⁶ καὶ κινητιδες¹⁸⁵ χαλκαῖ ἐπάνω τῶν σκελῶν αὐτοῦ καὶ ἀσπὶς¹⁸⁶ χαλκῆ ἀνὰ
μέσον τῶν ὥμων αὐτοῦ⁷ καὶ ὁ κοντὸς¹⁸⁷ τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡσεὶ μέσακλον ὑφαινόντων¹⁸⁸ καὶ ἡ
λόγχη αὐτοῦ ἔξακοσίων σίκλων σιδήρου καὶ ὁ αἵρων τὰ ὅπλα αὐτοῦ προεπορεύετο αὐτοῦ⁸ καὶ
ἔστη καὶ ἀνεβόησεν εἰς τὴν παράταξιν Ισραὴλ καὶ εἶπεν αὐτοῖς τί ἐκπορεύεσθε παρατάξασθαι
πολέμῳ ἔξ ἐναντίας ἡμῶν οὐκ ἔγω εἴμι ἀλλοφύλος καὶ ὑμεῖς Εβραῖοι τοῦ Σαουλ ἐκλέξασθε
ἐαυτοῖς ἄνδρα καὶ καταβήτω πρός με⁹ καὶ ἐὰν δυνηθῇ πρὸς ἐμὲ πολεμήσαι καὶ ἐὰν πατάξῃ με καὶ
ἐσόμεθα ὑμῖν εἰς δούλους ἐὰν δὲ ἔγω δυνηθῶ καὶ πατάξω αὐτόν ἔσεσθε ἡμῖν εἰς δούλους καὶ
δουλεύσετε ἡμῖν¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ ἀλλοφύλος ἵδοὺ ἔγω ὧνείδισα τὴν παράταξιν Ισραὴλ σήμερον ἐν
τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ δότε μοι ἄνδρα καὶ μονομαχήσομεν ἀμφότεροι¹¹ καὶ ἤκουσεν Σαουλ καὶ πᾶς
Ισραὴλ τὰ ὥματα τοῦ ἀλλοφύλου ταῦτα καὶ ἔξεστησαν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα
[17:12-31] manca nella settanta

Davide pone la sua fiducia nel Signore (32-37 a)³² καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Σαουλ μὴ δὴ συμπεσέτω¹⁸⁹ ἡ
καρδία τοῦ κυρίου μου ἐπ' αὐτόν ὁ δοῦλός σου πορεύεται καὶ πολεμήσει μετὰ τοῦ ἀλλοφύλου
τούτου³³ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Δαυιδ οὐ μὴ δυνήσῃ πορευθῆναι πρὸς τὸν ἀλλοφύλον τοῦ
πολεμεῖν μετ' αὐτοῦ ὅτι παιδάριον εἴ σύ καὶ αὐτὸς ἀνὴρ πολεμιστὴς ἐκ νεότητος αὐτοῦ³⁴ καὶ
εἶπεν Δαυιδ πρὸς Σαουλ ποιμαίνων ἦν ὁ δοῦλός σου τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐν τῷ ποιμνίῳ καὶ ὅταν
ἥρχετο ὁ λέων καὶ ἡ ἄρκος καὶ ἐλάμβανεν πρόβατον ἐκ τῆς ἀγέλης³⁵ καὶ ἔξεπορευόμην ὅπίσω
αὐτοῦ καὶ ἐπάταξα αὐτὸν καὶ ἔξεσπασα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ εἱ ἐπανίστατο ἐπ' ἐμέ καὶ
ἐκράτησα τοῦ φάρυγγος¹⁹⁰ αὐτοῦ καὶ ἐπάταξα καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν³⁶ καὶ τὴν ἄρκον ἔτυπτεν ὁ
δοῦλός σου καὶ τὸν λέοντα καὶ ἔσται ὁ ἀλλοφύλος ὁ ἀπερίτμητος ὡς ἐν τούτων οὐχὶ πορεύσομαι
καὶ πατάξω αὐτὸν καὶ ἀφελῶ σήμερον ὄνειδος ἔξ Ισραὴλ διότι τίς ὁ ἀπερίτμητος οὗτος ὃς
ώνειδισεν παράταξιν θεοῦ ζῶντος³⁷ κύριος δὲς ἔξειλατό με ἐκ χειρὸς τοῦ λέοντος καὶ ἐκ χειρὸς
τῆς ἄρκου αὐτὸς ἔξελεῖται με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀλλοφύλου τοῦ ἀπεριτμήτου τούτου

Benedizione di saul e maledizione di Golia (37 b-44) καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Δαυιδ πορεύου καὶ ἔσται κύριος
μετὰ σοῦ³⁸ καὶ ἐνέδυσεν Σαουλ τὸν Δαυιδ μανδύαν¹⁹¹ καὶ περικεφαλαίαν χαλκῆν περὶ τὴν
κεφαλὴν αὐτοῦ³⁹ καὶ ἔζωσεν τὸν Δαυιδ τὴν ὥματα τὸν μανδύον αὐτοῦ καὶ
ἐκοπίασεν περιπατήσας ἄπαξ καὶ δίς καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Σαουλ οὐ μὴ δύνωμαι πορευθῆναι ἐν
τούτοις ὅτι οὐ πεπείραμαι¹⁹² καὶ ἀφαιροῦσιν αὐτὰ ἀπ' αὐτοῦ⁴⁰ καὶ ἔλαβεν τὴν βακτηρίαν αὐτοῦ
ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἔξελέξατο ἐαυτῷ πέντε λίθους λείους¹⁹³ ἐκ τοῦ χειμάρρου καὶ ἔθετο αὐτοὺς
ἐν τῷ καδίῳ¹⁹⁴ τῷ ποιμενικῷ τῷ ὅντι αὐτῷ εἰς συλλογὴν¹⁹⁵ καὶ σφειδόνην αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ¹⁹⁶
αὐτοῦ καὶ προσῆλθεν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἀλλοφύλον [41]⁴² καὶ εἶδεν Γολιαθ τὸν Δαυιδ καὶ
ἡτίμασεν αὐτόν ὅτι αὐτὸς ἦν παιδάριον καὶ αὐτὸς πυρράκης μετὰ κάλλους ὄφθαλμῶν⁴³ καὶ εἶπεν
ὁ ἀλλοφύλος πρὸς Δαυιδ ὡσεὶ κύων ἔγω εἴμι ὅτι σὺ ἔρχῃ ἐπ' ἐμὲ ἐν ὥρβδῳ καὶ λίθοις καὶ εἶπεν
Δαυιδ οὐχὶ ἀλλ' ἡ χείρω κυνός καὶ κατηράσατο ὁ ἀλλοφύλος τὸν Δαυιδ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτοῦ⁴⁴ καὶ
εἶπεν ὁ ἀλλοφύλος πρὸς Δαυιδ δεῦρο πρός με καὶ δώσω τὰς σάρκας σου τοῖς πετεινοῖς τοῦ
οὐρανοῦ καὶ τοῖς κτήνεσιν τῆς γῆς

Del Signore è la battaglia (45-48)⁴⁵ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς τὸν ἀλλοφύλον σὺ ἔρχῃ πρός με ἐν ὥματα

¹⁸³ palmo

¹⁸⁴ una cotta in maglie (?)

¹⁸⁵ gambali

¹⁸⁶ scudo

¹⁸⁷ legno

¹⁸⁸ subbio di lavandaia

¹⁸⁹ non sia abbattuto

¹⁹⁰ gola

¹⁹¹ mantello di lana

¹⁹² non ne ho l'esperienza

¹⁹³ liscie

¹⁹⁴ sacco

¹⁹⁵ per riunirle

καὶ ἐν δόρατι καὶ ἐν ἀσπίδι κάγῳ πορεύομαι πρὸς σὲ ἐν ὄνόματι κυρίου σαβαωθ θεοῦ παρατάξεως Ισραὴλ ἦν ὡνεύδισας σήμερον⁴⁶ καὶ ἀποκλείσει σε κύριος σήμερον εἰς τὴν χεῖρά μου καὶ ἀποκτεινὼ σε καὶ ἀφελὼ τὴν κεφαλὴν σου ἀπὸ σοῦ καὶ δώσω τὰ κῶλά σου καὶ τὰ κῶλα παρεμβολῆς ἀλλοφύλων ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς καὶ γνώσεται πᾶσα ἡ γῆ ὅτι ἔστιν θεὸς ἐν Ισραὴλ⁴⁷ καὶ γνώσεται πᾶσα ἡ ἐκκλησία αὕτη ὅτι οὐκ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ δόρατι σώζει κύριος ὅτι τοῦ κυρίου ὁ πόλεμος καὶ παραδώσει κύριος ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν⁴⁸ καὶ ἀνέστη ὁ ἀλλόφυλος καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν Δαυΐδ

Davide colpisce Golia (49-54)⁴⁹ καὶ ἐξέτεινεν Δαυΐδ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ κάδιον καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν λίθον ἔνα καὶ ἐσφενδόνησεν καὶ ἐπάταξεν τὸν ἀλλοφύλον ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ καὶ διέδυ¹⁹⁶ ὁ λίθος διὰ τῆς περικεφαλαίας εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ καὶ ἐπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν [50]⁵¹ καὶ ἔδραμεν Δαυΐδ καὶ ἐπέστη ἐπ' αὐτὸν καὶ ἔλαβεν τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν καὶ ἀφεῖλεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ εἶδον οἱ ἀλλοφύλοι ὅτι τέθνηκεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν καὶ ἔφυγον⁵² καὶ ἀνίστανται ἄνδρες Ισραὴλ καὶ Ιουδα καὶ ἡλάλαξαν καὶ κατεδίωξαν ὅπισω αὐτῶν ἔως εἰσόδου Γεθ καὶ ἔως τῆς πύλης Ἀσκαλῶνος καὶ ἐπεσαν τραυματίαι τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ ὁδῷ τῶν πυλῶν καὶ ἔως Γεθ καὶ ἔως Ακκαρων⁵³ καὶ ἀνέστρεψαν ἄνδρες Ισραὴλ ἐκκλίνοντες ὅπισω τῶν ἀλλοφύλων καὶ κατεπάτουν τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν⁵⁴ καὶ ἔλαβεν Δαυΐδ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀλλοφύλου καὶ ἤνεγκεν αὐτὴν εἰς Ιερουσαλήμ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἔθηκεν ἐν τῷ σκηνώματι αὐτοῦ [18:1-5]

QUINTA UNITÀ

Saul ha invidia di Davide e cerca di ucciderlo
(18,6-20,42)

Saul invidia Davide (6-9)^{18,6} καὶ ἐξῆλθον αἱ χορεύουσαι εἰς συνάντησιν Δαυΐδ ἐκ πασῶν πόλεων Ισραὴλ ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν χαρμοσύνῃ καὶ ἐν κυμβάλοις⁷ καὶ ἐξῆρχον¹⁹⁷ αἱ γυναῖκες καὶ ἔλεγον ἐπάταξεν Σαουλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ καὶ Δαυΐδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ⁸ καὶ ποιηρὸν ἐφάνη τὸ ρῆμα ἐν ὄφθαλμοῖς Σαουλ περὶ τοῦ λόγου τούτου καὶ εἶπεν τῷ Δαυΐδ ἔδωκαν τὰς μυριάδας καὶ ἐμοὶ ἔδωκαν τὰς χιλιάδας⁹ καὶ ἦν Σαουλ ὑποβλεπόμενος¹⁹⁸ τὸν Δαυΐδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπέκεινα [10,11]

Davide e il popolo (12-13)¹² καὶ ἐφοβήθη Σαουλ ἀπὸ προσώπου Δαυΐδ¹³ καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν ἀπ' αὐτοῦ καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἑαυτῷ χιλίαρχον καὶ ἐξεπορεύετο καὶ εἰσεπορεύετο ἐμπροσθεν τοῦ λαοῦ

Riuscita di Davide e paura crescente di Saul (14-16)¹⁴ καὶ ἦν Δαυΐδ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ συνίων καὶ κύριος μετ' αὐτοῦ¹⁵ καὶ εἶδεν Σαουλ ὡς αὐτὸς συνίει σφόδρα καὶ εὐλαβεῖτο ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ¹⁶ καὶ πᾶς Ισραὴλ καὶ Ιουδας ἡγάπα τὸν Δαυΐδ ὅτι αὐτὸς ἐξεπορεύετο καὶ εἰσεπορεύετο πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ [17-19]

Davide sposa Melchol (20-29)²⁰ καὶ ἡγάπησεν Μελχολ ἡ θυγάτηρ Σαουλ τὸν Δαυΐδ καὶ ὀπηγγέλη Σαουλ καὶ ἡθύνθη¹⁹⁹ ἐν ὄφθαλμοῖς αὐτοῦ²¹ καὶ εἶπεν Σαουλ δώσω αὐτὴν αὐτῷ καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς σκάνδαλον καὶ ἦν ἐπὶ Σαουλ χεῖρ ἀλλοφύλων²² καὶ ἐνετείλατο Σαουλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ λέγων λαλήσατε ὑμεῖς λάθρᾳ τῷ Δαυΐδ λέγοντες ἵδοὺ ὁ βασιλεὺς θέλει ἐν σοί καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀγαπῶσιν σε καὶ σὺ ἐπιγάμβρευσον²⁰⁰ τῷ βασιλεῖ²³ καὶ ἐλάλησαν οἱ παῖδες Σαουλ εἰς τὰ ὠτα Δαυΐδ τὰ ρήματα ταῦτα καὶ εἶπεν Δαυΐδ εἰ κοῦφον ἐν ὄφθαλμοῖς ὑμῶν ἐπιγάμβρεῦσαι βασιλεῖ κάγῳ ἀνὴρ ταπεινὸς καὶ οὐχὶ ἔνδοξος²⁴ καὶ ἀπήγγειλαν οἱ παῖδες Σαουλ αὐτῷ κατὰ τὰ ρήματα ταῦτα ἀλλάλησεν Δαυΐδ²⁵ καὶ εἶπεν Σαουλ τάδε ἐρεῖτε τῷ Δαυΐδ οὐ βούλεται ὁ βασιλεὺς ἐν δόματι ἀλλ’ ἦ ἐκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων ἐκδικήσαι εἰς ἔχθροὺς τοῦ βασιλέως καὶ

¹⁹⁶ s'infossò

¹⁹⁷ intonarono un canto

¹⁹⁸ guardare di sbieco

¹⁹⁹ fu retto ai suoi occhi, gli fece piacere

²⁰⁰ diventa suocero

Σαουλ ἐλογίσατο αὐτὸν ἐμβαλεῖν εἰς χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων²⁶ καὶ ἀπαγγέλλουσιν οἱ παῖδες Σαουλ τῷ Δαυιδ τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ εὐθύνθη ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς Δαυιδ ἐπιγαμβρεύσαι τῷ βασιλεῖ²⁷ καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ ἐπορεύθη αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις ἐκατὸν ἄνδρας καὶ ἀνήνεγκεν τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν τῷ βασιλεῖ καὶ ἐπιγαμβρεύεται τῷ βασιλεῖ καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὴν Μελχολ θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα²⁸ καὶ εἶδεν Σαουλ ὅτι κύριος μετὰ Δαυιδ καὶ πᾶς Ισραὴλ ἡγάπα αὐτὸν²⁹ καὶ προσέθετο εὐλαβεῖσθαι ἀπὸ Δαυιδ ἔτι Saul cerca di uccidere David (1-3)^{19:1} καὶ ἐλάλησεν Σαουλ πρὸς Ιωναθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ θανατώσαι τὸν Δαυιδ καὶ Ιωναθαν υἱὸς Σαουλ ἥρειτο²⁰¹ τὸν Δαυιδ σφόδρα² καὶ ἀπῆγγειλεν Ιωναθαν τῷ Δαυιδ λέγων Σαουλ ζητεῖ θανατώσαι σε φύλαξαι οὖν αὔριον πρωὶ καὶ κρύβηθι καὶ κάθισον κρυψῃ³ καὶ ἐγὼ ἔξελεύσομαι καὶ στήσομαι ἔχόμενος τοῦ πατέρος μου ἐν ἀγρῷ οὗ ἐὰν ἦσι ἐκεῖ καὶ ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ὅψομαι ὅ τι ἐὰν ἦτορ καὶ ἀπαγγελῶ σοι

Saul giura a Gionata che non ucciderà Davide (4-7)⁴ καὶ ἐλάλησεν Ιωναθαν περὶ Δαυιδ ἀγαθὰ πρὸς Σαουλ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν μὴ ἀμαρτησάτω ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν δοῦλόν σου Δαυιδ ὅτι οὐχ ἡμάρτηκεν εἰς σέ καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ ἀγαθὰ σφόδρα⁵ καὶ ἔθετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν τὸν ἀλλόφυλον καὶ ἐποίησεν κύριος σωτηρίαν μεγάλην καὶ πᾶς Ισραὴλ εἶδον καὶ ἔχάρησαν καὶ ἵνα τί ἀμαρτάνεις εἰς αἷμα ἀθῷον θανατώσαι τὸν Δαυιδ δωρεάν⁶ καὶ ἤκουσεν Σαουλ τῆς φωνῆς Ιωναθαν καὶ ὤμοσεν Σαουλ λέγων ζῆτοι κύριος εἰ ἀποθανεῖται⁷ καὶ ἐκάλεσεν Ιωναθαν τὸν Δαυιδ καὶ ἀπῆγγειλεν αὐτῷ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ εἰσήγαγεν Ιωναθαν τὸν Δαυιδ πρὸς Σαουλ καὶ ἦν ἐνώπιον αὐτοῦ ὡσεὶ ἔχθες καὶ τρίτην ἡμέραν

Di nuovo Saul cerca di uccidere Davide (8-10)⁸ καὶ προσέθετο ὁ πόλεμος γενέσθαι πρὸς Σαουλ καὶ κατίσχυσεν Δαυιδ καὶ ἐπολέμησεν τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην σφόδρα καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ⁹ καὶ ἐγένετο πινεῦμα θεοῦ ποιηρὸν ἐπὶ Σαουλ καὶ αὐτὸς ἐν οἴκῳ καθεύδων καὶ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ Δαυιδ ἔψαλλεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ¹⁰ καὶ ἐζήτει Σαουλ πατάξαι τὸ δόρυ εἰς Δαυιδ καὶ ἀπέστη Δαυιδ ἐκ προσώπου Σαουλ καὶ ἐπάταξεν τὸ δόρυ εἰς τὸν τοῖχον καὶ Δαυιδ ἀνεχώρησεν καὶ διεσώθη

Melchol salva Davide (11-17)¹¹ καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἀπέστειλεν Σαουλ ἀγγέλους εἰς οἴκουν Δαυιδ φυλάξαι αὐτὸν τὸν θανατώσαι αὐτὸν πρώι καὶ ἀπῆγγειλεν τῷ Δαυιδ Μελχολ ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα ἐάν μὴ σὺ σώσῃς τὴν ψυχὴν σαυτοῦ τὴν νύκτα ταύτην αὔριον θανατώθησῃ¹² καὶ κατάγει ἡ Μελχολ τὸν Δαυιδ διὰ τῆς θυρίδος καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἔφυγεν καὶ σώζεται¹³ καὶ ἔλαβεν ἡ Μελχολ τὰ κενοτάφια²⁰² καὶ ἔθετο ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ ἥπαρ²⁰³ τῶν αἰγῶν ἔθετο πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἐκάλυψεν αὐτὰν ἴματίω¹⁴ καὶ ἀπέστειλεν Σαουλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυιδ καὶ λέγουσιν ἐνοχλεῖσθαι²⁰⁴ αὐτόν¹⁵ καὶ ἀποστέλλει ἐπὶ τὸν Δαυιδ λέγων ἀγάγετε αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης πρός με τοῦ θανατώσαι αὐτόν¹⁶ καὶ ἔρχονται οἱ ἀγγέλοι καὶ ἰδοὺ τὰ κενοτάφια ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἥπαρ τῶν αἰγῶν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ¹⁷ καὶ εἶπεν Σαουλ τῇ Μελχολ ἵνα τί οὕτως παρελογίσω με²⁰⁵ καὶ ἐξαπέστειλας τὸν ἔχθρόν μου καὶ διεσώθη καὶ εἶπεν Μελχολ τῷ Σαουλ αὐτὸς εἶπεν ἐξαπόστειλόν με εἰ δὲ μή θανατώσω σε

Davide e Saul presso Samuele (18-24)¹⁸ καὶ Δαυιδ ἔφυγεν καὶ διεσώθη καὶ παραγίνεται πρὸς Σαμουὴλ εἰς Αρμαθαῖμ καὶ ἀπαγγέλλει αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ Σαουλ καὶ ἐπορεύθη Δαυιδ καὶ Σαμουὴλ καὶ ἐκάθισαν ἐν Ναυαθ ἐν Ραμα¹⁹ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαουλ λέγοντες ἵδού Δαυιδ ἐν Ναυαθ ἐν Ραμα²⁰ καὶ ἀπέστειλεν Σαουλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυιδ καὶ εἶδαν τὴν ἐκκλησίαν τῶν προφητῶν καὶ Σαμουὴλ εἰστήκει καθεστηκὼς ἐπ’ αὐτῶν καὶ ἐγενήθη ἐπὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Σαουλ πινεῦμα θεοῦ καὶ προφητεύουσιν²¹ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαουλ καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἐτέρους καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί καὶ προσέθετο Σαουλ ἀποστεῖλαι ἀγγέλους τρίτους καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί²² καὶ ἐθυμώθη ὄργῃ Σαουλ καὶ ἐπορεύθη καὶ αὐτὸς εἰς Αρμαθαῖμ καὶ ἔρχεται ἔως τοῦ φρέατος τοῦ ἄλω τοῦ ἐν τῷ Σεφι καὶ ἥρωτησεν καὶ εἶπεν ποῦ Σαμουὴλ καὶ Δαυιδ καὶ εἶπαν ἵδοὺ

²⁰¹ amava

²⁰² sarcofagi vuoti

²⁰³ fegato

²⁰⁴ è ammalato

²⁰⁵ mi hai ingannato

ἐν Ναυαθ ἐν Ραμα²³ καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς Ναυαθ ἐν Ραμα καὶ ἐγενήθη καὶ ἐπ' αὐτῷ πινεῦμα θεοῦ καὶ ἐπορεύετο προφητεύων ἔως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Ναυαθ ἐν Ραμα²⁴ καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἴματα αὐτοῦ καὶ ἐπροφήτευσεν ἐνώπιον αὐτῶν καὶ ἐπεσεν γυμνὸς ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα διὰ τοῦτο ἔλεγον εἰ καὶ Σαουλ ἐν προφήταις

Davide implora Gionata per la sua vita (20,1-4)^{20,1} καὶ ἀπέδρα Δαυιδ ἐκ Ναυαθ ἐν Ραμα καὶ ἔρχεται ἐνώπιον Ιωναθαν καὶ εἶπεν τί πεποίηκα καὶ τί τὸ ἀδίκημά μου καὶ τί ἡμάρτηκα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου ὅτι ἐπιζητεῖ τὴν ψυχήν μου² καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιωναθαν μηδαμῶς σοι οὐ μὴ ἀποθάνῃς ἵδοὺ οὐ μὴ ποιήσῃ ὁ πατήρ μου ῥῆμα μέγα ἢ μικρὸν καὶ οὐκ ἀποκαλύψει τὸ ὡτίον μου καὶ τί ὅτι κρύψει ὁ πατήρ μου τὸ ῥῆμα τοῦτο οὐκ ἔστιν τοῦτο³ καὶ ἀπεκρίθη Δαυιδ τῷ Ιωναθαν καὶ εἶπεν γινώσκων οἶδεν ὁ πατήρ σου ὅτι εὔρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ εἶπεν μὴ γινώτω τοῦτο Ιωναθαν μὴ οὐ βούληται ἀλλὰ ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου ὅτι καθὼς εἶπον ἐμπέπλησται ἀνὰ μέσον μου καὶ τοῦ θανάτου⁴ καὶ εἶπεν Ιωναθαν πρὸς Δαυιδ τί ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου καὶ τί ποιήσω σοι

Davide chiede a Gionata di esplorare Saul (5-8)⁵ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Ιωναθαν ἵδοὺ δὴ νεομηνία αὔριον καὶ ἔγὼ καθίσας οὐ καθήσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως φαγεῖν καὶ ἔξαποστελεῖς με καὶ κρυβήσομαι ἐν τῷ πεδίῳ ἔως δείλης⁶ ἐὰν ἐπισκεπτόμενος ἐπισκέψηται με ὁ πατήρ σου καὶ ἐρεῖς παραιτούμενος παρητήσατο ἀπ' ἔμοῦ Δαυιδ δραμεῖν ἔως εἰς Βηθλεέμ τὴν πόλιν αὐτοῦ ὅτι θυσίᾳ τῶν ἡμερῶν ἐκεῖ ὅλη τῇ φυλῇ⁷ ἐὰν τάδε εἴπῃ ἀγαθῶς εἰρήνη τῷ δούλῳ σου καὶ ἐὰν σκληρῶς ἀποκριθῇ σοι γινώθι ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρ' αὐτοῦ⁸ καὶ ποιήσεις ἔλεος μετὰ τοῦ δούλου σου ὅτι εἰσήγαγες εἰς διαθήκην κυρίου τὸν δοῦλόν σου μετὰ σεαυτοῦ καὶ εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν τῷ δούλῳ σου θανάτωσόν με σύ καὶ ἔως τοῦ πατρός σου ἵνα τί οὕτως εἰσάγεις με

Gionata fa un patto con Davide e la sua casa (9-17)⁹ καὶ εἶπεν Ιωναθαν μηδαμῶς σοι ὅτι ἐὰν γινώσκων γινώ ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ σέ καὶ ἐὰν μὴ εἰς τὰς πόλεις σου²⁰⁶ ἔγὼ ἀπαγγελῶ σοι¹⁰ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Ιωναθαν τίς ἀπαγγελεῖ μοι ἐὰν ἀποκριθῇ ὁ πατήρ σου σκληρῶς¹¹ καὶ εἶπεν Ιωναθαν πρὸς Δαυιδ πορεύου καὶ μένε εἰς ἄγρον καὶ ἐκπορεύονται ἀμφότεροι εἰς ἄγρον¹² καὶ εἶπεν Ιωναθαν πρὸς Δαυιδ κύριος ὁ Θεὸς Ισραὴλ οἶδεν ὅτι ἀνακρινῶ τὸν πατέρα μου ὃν ὁ καιρὸς τρισσώς²⁰⁷ καὶ ἵδοὺ ἀγαθὸν ἢ περὶ Δαυιδ καὶ οὐ μὴ ἀποστείλω πρὸς σὲ εἰς ἄγρον¹³ τάδε ποιήσαι ὁ Θεὸς τῷ Ιωναθαν καὶ τάδε προσθείη ὅτι ἀνοίσω τὰ κακὰ²⁰⁸ ἐπὶ σὲ καὶ ἀποκαλύψω τὸ ὡτίον σου καὶ ἔξαποστελῶ σὲ καὶ ἀπελεύσῃ εἰς εἰρήνην καὶ ἔσται κύριος μετὰ σοῦ καθὼς ἦν μετὰ τοῦ πατρός μου¹⁴ καὶ μὲν ἔτι μου ζῶντος καὶ ποιήσεις ἔλεος μετ' ἔμοῦ καὶ ἐὰν θανάτῳ ἀποθάνω¹⁵ οὐκ ἔξαρεῖς ἔλεός σου ἀπὸ τοῦ οἴκου μου ἔως τοῦ αἰώνος καὶ εἰ μὴ ἐν τῷ ἔξαίρειν κύριον τοὺς ἔχθροὺς Δαυιδ ἔκαστον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς¹⁶ ἔξαρθηναι²⁰⁹ τὸ ὄνομα τοῦ Ιωναθαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Δαυιδ καὶ ἐκζητήσαι κύριος ἔχθροὺς τοῦ Δαυιδ¹⁷ καὶ προσέθετο ἔτι Ιωναθαν ὀμόσαι τῷ Δαυιδ ὅτι ἡγάπησεν ψυχὴν ἀγαπῶντος αὐτού²¹⁰

Il segno delle frecce (18-23)¹⁸ καὶ εἶπεν Ιωναθαν αὔριον νομηνία καὶ ἐπισκεπήσῃ ὅτι ἐπισκεπήσεται καθέδρα σου²¹¹¹⁹ καὶ τρισσεύσεις καὶ ἐπισκέψῃ²¹² καὶ ἡξεῖς εἰς τὸν τόπον σου οὖν ἐκρύβῃς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐργασίμῃ²¹³ καὶ καθήσῃ παρὰ τὸ εργαβ²¹⁴ ἐκεῖνο²⁰ καὶ ἔγὼ τρισσεύσω ταῖς σχίζαις ἀκοντίζων ἐκπέμπων εἰς τὴν αματταρι²¹⁵²¹ καὶ ἵδού ἀποστελῶ τὸ παιδάριον λέγων δεῦρο εὐρέ μοι τὴν σχίζαιν ἐὰν εἴπω λέγων τῷ παιδαρίῳ ὥδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ὥδε λαβὲ αὐτήν παραγίνου ὅτι εἰρήνη σοι καὶ οὐκ ἔστιν λόγος ζῇ κύριος²² ἐὰν τάδε εἴπω τῷ νεανίσκῳ ὥδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα πορεύου ὅτι ἔξαπέσταλκέν σε κύριος²³ καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλαλήσαμεν ἔγὼ καὶ σύ ἵδοὺ κύριος μάρτυς ἀνὰ μέσον ἔμοῦ καὶ σοῦ ἔως αἰώνος

²⁰⁶ e se sulle tue città

²⁰⁷ quando l'occasione si presenterà, per tre volte

²⁰⁸ apporterò le cattive notizie

²⁰⁹ sia trovato

²¹⁰ poiché amava l'anima di chi l'amava

²¹¹ e tu attirerai l'attenzione perché il tuo seggio attirerà l'attenzione (BA).

²¹² e per tre volte farai attenzione

²¹³ il giorno in cui si lavora, contrapposto a quello festivo

²¹⁴ parola non tradotta. Vedi discussione in BA

²¹⁵ e io per tre volte lancerò frecce inviandole verso Amattari

Saul rivela la sua intenzione riguardo a Davide (24-34)²⁴ καὶ κρύπτεται Δαυιδ ἐν ἀγρῷ καὶ παραγίνεται ὁ μήν καὶ ἔρχεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ φαγεῖν²⁵ καὶ ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καθέδραν αὐτοῦ ὡς ἄπαξ καὶ ἄπαξ ἐπὶ τῆς καθέδρας παρὰ τοῖχον καὶ προέφθασεν²⁶ τὸν Ιωναθαν καὶ ἐκάθισεν Αβενηνηρ ἐκ πλαγίων²⁷ Σαουλ καὶ ἐπεσκέπη²⁸ ὁ τόπος Δαυιδ²⁶ καὶ οὐκ ἐλάλησεν Σαουλ οὐδὲν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἕκεΐνῃ ὅτι εἶπεν σύμπτωμα φαίνεται μὴ καθαρὸς εἶναι ὅτι οὐ κεκαθάρισται²⁹ καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον τοῦ μηνὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος τοῦ Δαυιδ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Ιωναθαν τὸν νίὸν αὐτοῦ τί ὅτι οὐ παραγέγονεν ὁ νίὸς Ιεσσαι καὶ ἔθης καὶ σήμερον ἐπὶ τὴν τράπεζαν²⁸ καὶ ἀπεκρίθη Ιωναθαν τῷ Σαουλ καὶ εἶπεν αὐτῷ παρήτηται Δαυιδ παρ' ἔμοι ἔως εἰς Βηθλεεμ τὴν πόλιν αὐτοῦ πορευθῆναι²⁹ καὶ εἶπεν ἔξαπόστειλον δή με ὅτι θυσία τῆς φυλῆς ἡμῶν ἐν τῇ πόλει καὶ ἐνετείλαντο πρός με οἱ ἀδελφοί μου καὶ νῦν εὶς εὑρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου διασωθήσομαι δὴ καὶ ὄψομαι τοὺς ἀδελφούς μου διὰ τοῦτο οὐ παραγέγονεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως³⁰ καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ Σαουλ ἐπὶ Ιωναθαν σφόδρα καὶ εἶπεν αὐτῷ νιὲ κορασίων αὐτομολούντων²²⁰ οὐ γὰρ οἶδα ὅτι μέτοχος εἰ σὺ τῷ νιῷ Ιεσσαι εἰς αἰσχύνην σου καὶ εἰς αἰσχύνην ἀποκαλύψεως μητρός σου³¹ ὅτι πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ὁ νιὸς Ιεσσαι ζῇ ἐπὶ τῆς γῆς οὐχ ἐτοιμασθήσεται ἡ βασιλεία σου νῦν οὖν ἀποστείλας λαβὲ τὸν νεανίαν ὅτι νιὸς θανάτου οὗτος³² καὶ ἀπεκρίθη Ιωναθαν τῷ Σαουλ ἵνα τί ἀποθνήσκει τί πεποίηκεν³³ καὶ ἐπῆρεν Σαουλ τὸ δόρυ ἐπὶ Ιωναθαν τοῦ θανατώσαι αὐτόν καὶ ἔγνω Ιωναθαν ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία αὕτη παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θανατώσαι τὸν Δαυιδ³⁴ καὶ ἀνεπήδησεν Ιωναθαν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐν ὁργῇ θυμοῦ καὶ οὐκ ἔφαγεν ἐν τῇ δευτέρᾳ τοῦ μηνὸς ἄρτον ὅτι ἐθραύσθη²²¹ ἐπὶ τὸν Δαυιδ ὅτι συντετέλεσεν²²² ἐπ' αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ Gionta informa Davide (35-39)³⁵ καὶ ἐγενήθη πρωὶ καὶ ἔξῆλθεν Ιωναθαν εἰς ἀγρόν καθὼς ἐτάξατο εἰς τὸ μαρτύριον Δαυιδ καὶ παιδάριον μικρὸν μετ' αὐτοῦ³⁶ καὶ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ δράμε εὔρε μοι τὰς σχίζας ἐν αἷς ἔγω ἀκοντίζω καὶ τὸ παιδάριον ἔδραμε καὶ αὐτὸς ἤκοντιζε τῇ σχίζῃ καὶ παρήγαγεν αὐτήν^{223 37} καὶ ἥλθεν τὸ παιδάριον ἔως τοῦ τόπου τῆς σχίζης οὐ ἤκοντιζεν Ιωναθαν καὶ ἀνεβόησεν Ιωναθαν ὅπίσω τοῦ νεανίου καὶ εἶπεν ἐκεῖ ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα³⁸ καὶ ἀνεβόησεν Ιωναθαν ὅπίσω τοῦ παιδαρίου αὐτοῦ λέγων ταχύνας σπεύσον καὶ μὴ στῆς καὶ ἀνέλεξεν²²⁴ τὸ παιδάριον Ιωναθαν τὰς σχίζας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ³⁹ καὶ τὸ παιδάριον οὐκ ἔγνω οὐθένε πάρεξ Ιωναθαν καὶ Δαυιδ ἔγνωσαν τὸ ῥῆμα

La separazione di Davide da Gionata (40-42)⁴⁰ καὶ Ιωναθαν ἔδωκεν τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ καὶ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ πορεύου ἔσελθε εἰς τὴν πόλιν⁴¹ καὶ ὡς εἰσῆλθεν τὸ παιδάριον καὶ Δαυιδ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ εργαβ καὶ ἐπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ τρίς καὶ κατεφίλησεν ἔκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσεν ἔκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ ἔως συντελείας μεγάλης⁴² καὶ εἶπεν Ιωναθαν πορεύου εἰς εἰρήνην καὶ ὡς ὅμωμόκαμεν ἡμεῖς ἀμφότεροι ἐν ὀνόματι κυρίου λέγοντες κύριος ἔσται μάρτυς ἀνὰ μέσον ἔμοι καὶ σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός μου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου ἔως αἰώνος

SESTA UNITÀ: Davide e le sue schiere (21,1-28,2)

Davide fugge presso Anxus re di Gath (21,1-16)

²¹⁶ si pose di fronte a

²¹⁷ di fianco

²¹⁸ attirò l'attenzione il posto di Davide

²¹⁹ apparentemente è un contrattempo! Non è puro perché non si è purificato

²²⁰ figlio di figlie che vengono da se stesse, «Questo significa: figlio di prostitute possedute da una passione furiosa per gli uomini, da gettarsi sui passanti» (G. Crisostomo, *Hom. 33 su 1Cor 2 = PG 61, 278*)

²²¹ era stato spezzato

²²² era andato sino al termine

²²³ e la fece passare oltre

²²⁴ raccolse

²²⁵ fino a un grande compimento, fino a che non ne poterono più (BA)

Davide cerca del pane (1-5) ^{21:1} καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ ἀπῆλθεν καὶ Ιωναθαν εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ² καὶ ἔρχεται Δαυιδ εἰς Νομβα πρὸς Αβιμελεχ τὸν ἵερα καὶ ἔξεστη Αβιμελεχ τῇ ἀπαντήσει αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ τί ὅτι σὺ μόνος καὶ οὐθεὶς μετὰ σου ³ καὶ εἶπεν Δαυιδ τῷ ἵερει ὁ βασιλεὺς ἐντέταλταί μοι ὥμα σήμερον καὶ εἶπέν μοι μηδεὶς γνώτω τὸ ὥμα περὶ οὗ ἐγὼ ἀποστέλλω σε καὶ ὑπὲρ οὗ ἐντέταλμαί σοι καὶ τοῖς παιδαρίοις διαμεμαρτύρημαι ²²⁶ ἐν τῷ τόπῳ τῷ λεγομένῳ θεοῦ πίστις Φελλανι Αλεμωνι ⁴ καὶ νῦν εἰ εἰσὶν ὑπὸ τὴν χεῖρά σου πέντε ἄρτοι δός εἰς χεῖρά μου τὸ εύρεθν ⁵ καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἵερεὺς τῷ Δαυιδ καὶ εἶπεν οὐκ εἰσὶν ἄρτοι βέβηλοι ὑπὸ τὴν χεῖρά μου ὅτι ἀλλ' ἢ ἄρτοι ἄγιοι εἰσὶν εἰ πεφυλαγμένα τὰ παιδάριά ἔστιν ἀπὸ γυναικός καὶ φάγεται

Abimelek dà a Davide i pani di presentazione (6-8) ⁶ καὶ ἀπεκρίθη Δαυιδ τῷ ἵερει καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀλλὰ ἀπὸ γυναικὸς ἀπεσχήμεθα ἔχθες καὶ τρίτην ἡμέραν ἐν τῷ ἔξελθεν με εἰς ὄδὸν γέγονε πάντα τὰ παιδάρια ἡγνισμένα καὶ αὐτὴ ἡ ὄδὸς βέβηλος διότι ἀγιασθήσεται σήμερον διὰ τὰ σκεύη μου ²²⁷ ⁷ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Αβιμελεχ ὁ ἵερεὺς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ὅτι οὐκ ἦν ἐκεὶ ἄρτος ὅτι ἀλλ' ἢ ἄρτοι τοῦ προσώπου οἱ ἀφηρημένοι ἐκ προσώπου κυρίου παρατεθῆναι ἄρτου θερμὸν ἢ ἡμέρᾳ ἔλαβεν αὐτούς ⁸ καὶ ἐκεὶ ἦν ἐν τῶν παιδαρίων τοῦ Σαουλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συνεχόμενος ²²⁸ νεεσσαραν ἐνώπιον κυρίου καὶ ὄνομα αὐτῷ Δωρῆ ὁ Σύρος νέμων τὰς ἡμέρας Σαουλ

Davide cerca una spada (9-10) ⁹ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αβιμελεχ ἵδε εἰ ἔστιν ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν χεῖρά σου δόρυ ἢ ὥμφαταί ὅτι τὴν ὥμφαταν μου καὶ τὰ σκεύη οὐκ εἴληφα ἐν τῇ χειρὶ μου ὅτι ἦν τὸ ὥμα τοῦ βασιλέως κατὰ σπουδήν ¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ ἵερεὺς ἵδον ἡ ὥμφατα Γοιλαθ τοῦ ἀλλοφύλου ὃν ἐπάταξας ἐν τῇ κοιλάδι Ηλα καὶ αὐτὴ ἐνειλημένη ²²⁹ ἐν ἴματιώ εἰ ταύτην λήμψῃ σεαυτῷ λαβέ ὅτι οὐκ ἔστιν ἐτέρα πάρεξ ταύτης ἐνταῦθα καὶ εἶπεν Δαυιδ ἵδον οὐκ ἔστιν ὕσπερ αὐτή δός μοι αὐτήν

Davide muta di aspetto (10-14) ¹¹ καὶ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ ἔφυγεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου Σαουλ καὶ ἦλθεν Δαυιδ πρὸς Αγχους βασιλέα Γεθ ¹² καὶ εἶπαν οἱ παῖδες Αγχους πρὸς αὐτόν οὐχὶ οὗτος Δαυιδ ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς οὐχὶ τούτῳ ἔξηρχον αἱ χορεύουσαι λέγουσαι ἐπάταξεν Σαουλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ καὶ Δαυιδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ ¹³ καὶ ἔθετο Δαυιδ τὰ ὥματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου Αγχους βασιλέως Γεθ ¹⁴ καὶ ἥλλοιώσεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ προσεποιήσατο ²³⁰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ἐτυμπάνιζεν ²³¹ ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πόλεως καὶ παρεφέρετο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ²³² καὶ ἐπιπτεν ἐπὶ τὰς θύρας τῆς πύλης καὶ τὰ σίελα ²³³ αὐτοῦ κατέρρει ἐπὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ ²³⁴

Anxus caccia Davide (15-16) ¹⁵ καὶ εἶπεν Αγχους πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἵδον ἵδετε ἄνδρα ἐπίλημπτον ²³⁵ ἵνα τί εἰσηγάγετε αὐτὸν πρός με ¹⁶ ἢ ἐλαττοῦμαι ἐπιλήμπτων ἐγὼ ὅτι εἰσαγειόχατε αὐτὸν ἐπιλημπτεύεσθαι πρός με οὗτος οὐκ εἰσελεύσεται εἰς οἰκίαν

Saul uccide i sacerdoti di Nomb (22,1-23)

Davide a capo di una schiera(1-5) ^{22:1} καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Δαυιδ καὶ διεσώθη καὶ ἔρχεται εἰς τὸ σπήλαιον τὸ Οδολλαμ καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ οἰκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ καταβαίνουσιν πρὸς αὐτὸν ἐκεὶ ² καὶ συνήγοντο πρὸς αὐτὸν πᾶς ἐν ἀνάγκῃ καὶ πᾶς ὑπόχρεως ²³⁶ καὶ πᾶς κατώδυνος ψυχῆς καὶ ἦν ἐπ' αὐτῶν ἡγούμενος καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες ³ καὶ ἀπῆλθεν Δαυιδ ἐκεῖθεν εἰς Μασσηφα τῆς Μωαβ καὶ εἶπεν πρὸς βασιλέα Μωαβ γινέσθωσαι δὴ ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου παρὰ σοὶ ἔως ὅτου γνῶ τι ποιήσει μοι ὁ θεός ⁴ καὶ παρεκάλεσεν τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως Μωαβ καὶ κατώκουν μετ' αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ὅντος τοῦ Δαυιδ ἐν

²²⁶ ho fatto loro testimoniare, cioè giurare

²²⁷ a causa della mia provvigione. Cioè i pani del santuario renderanno santa la mia missione

²²⁸ trattenuto

²²⁹ avvolta

²³⁰ finse di fare, fece il commediante

²³¹ tamburellava

²³² faceva gesti disordinati con le sue mani

²³³ saliva

²³⁴ colava sulla sua guancia

²³⁵ in crisi epilettica

²³⁶ chi è nella necessità

τῇ περιοχῇ²³⁷ ⁵ καὶ εἶπεν Γαδ ὁ προφήτης πρὸς Δαυιδ μὴ κάθου ἐν τῇ περιοχῇ πορεύου καὶ ἥξεις εἰς γῆν Ιουδα καὶ ἐπορεύθη Δαυιδ καὶ ἦλθεν καὶ ἐκάθισεν ἐν πόλει Σαριχ

Saul rimprovera i suoi ministri perché non lo informano su Davide (6-8)⁶ καὶ ἤκουσεν Σαουλ ὅτι ἔγνωσται Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ καὶ Σαουλ ἐκάθητο ἐν τῷ βουνῷ ὑπὸ τὴν ἄρουραν²³⁸ τὴν ἐν Ραμα καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ παρειστήκεισαν αὐτῷ⁷ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς παρεστηκότας αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἀκούσατε δή υἱοί Βενιαμιν εἰς ἀληθῶς πᾶσιν ὑμῖν δώσει ὁ οὐίος Ιεσσαι ἀγροὺς καὶ ἀμπελῶνας καὶ πάντας ὑμᾶς τάξει ἐκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους⁸ ὅτι σύγκεισθε²³⁹ πάντες ὑμεῖς ἐπ' ἐμέ καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀποκαλύπτων τὸ ὡτίον μου ἐν τῷ διαθέσθαι τὸν υἱόν μου διαθήκην μετὰ τοῦ υἱοῦ Ιεσσαι καὶ οὐκ ἔστιν πονῶν περὶ ἐμοῦ ἔξ ὑμῶν καὶ ἀποκαλύπτων τὸ ὡτίον μου ὅτι ἐπήγειρεν ὁ υἱός μου τὸν δοῦλόν μου ἐπ' ἐμὲ εἰς ἔχθρὸν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη

Doeck riferisce su Abimelek (9-11)⁹ καὶ ἀποκρίνεται Δωηκ ὁ Σύρος ὁ καθεστηκὼς ἐπὶ τὰς ἡμιόνους Σαουλ καὶ εἶπεν ἔόρακα τὸν υἱὸν Ιεσσαι παραγινόμενον εἰς Νομβα πρὸς Αβιμελεχ υἱὸν Αχιτωβ τὸν ἵερα¹⁰ καὶ ἥρωτα αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ καὶ ἐπισιτισμὸν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ τὴν ὁμοφαίαν Γολιαδ τοῦ ἀλλοφύλου ἔδωκεν αὐτῷ¹¹ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸν Αβιμελεχ υἱὸν Αχιτωβ καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν Νομβα καὶ παρεγένοντο πάντες πρὸς τὸν βασιλέα

Saul accusa Abimelek e la sua casa di congiura (12-13)¹² καὶ εἶπεν Σαουλ ἄκουε δή υἱὲ Αχιτωβ καὶ εἶπεν ἴδον ἐγώ λάλει κύριε¹³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαουλ ἵνα τί συνέθου²⁴⁰ κατ' ἐμοῦ σὺ καὶ ὁ υἱὸς Ιεσσαι δοῦναί σε αὐτῷ ἄρτον καὶ ὁμοφαίαν καὶ ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ θέσθαι αὐτὸν ἐπ' ἐμὲ εἰς ἔχθρὸν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη

Saul condanna a morte Achimelek e la sua casa (14-17)¹⁴ καὶ ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν καὶ τίς ἐν πᾶσιν τοῖς δούλοις σου ὡς Δαυιδ πιστὸς καὶ γαμβρὸς τοῦ βασιλέως καὶ ἄρχων παντὸς παραγγέλματός σου καὶ ἔνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ σου¹⁵ ἡ σύμερον ἥργματι ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ μηδαμῶς μὴ δότω ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ λόγον καὶ ἐφ' δλον τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου ὅτι οὐκ ἥδει ὁ δοῦλος ὁ σὸς ἐν πᾶσιν τούτοις ὁμομορφὸν ἢ μέγα¹⁶ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Σαουλ θανάτῳ ἀποθανῇ Αβιμελεχ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου¹⁷ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παρατρέχουσιν τοῖς ἐφεστηκόσιν ἐπ' αὐτόν προσαγάγετε καὶ θανατοῦτε τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου ὅτι ἡ χεὶρ αὐτῶν μετὰ Δαυιδ καὶ ὅτι ἔγνωσαν ὅτι φεύγει αὐτός καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν τὸ ὡτίον μου καὶ οὐκ ἐβούληθησαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως ἐπεινεγκεῖν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀπαντήσαι εἰς τοὺς ἱερεῖς κυρίου

Doeck uccide i sacerdoti e distrugge la loro città (18-19)¹⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δωηκ ἐπιστρέφου²⁴¹ σὺ καὶ ἀπάντα²⁴² εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐπεστράφῃ Δωηκ ὁ Σύρος καὶ θανάτωσεν τοὺς ἱερεῖς κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τριακοσίους καὶ πέντε ἄνδρας πάντας αἴροντας εφουδ¹⁹ καὶ τὴν Νομβα τὴν πόλιν τῶν ἱερέων ἐπάταξεν ἐν στόματι ὁμοφαίας ἀπὸ ἀνδρὸς ἔως γυναικός ἀπὸ νηπίου ἔως θηλάζοντος καὶ μόσχου καὶ ὄνου καὶ προβάτου

Davide comprende di essere la causa di questa strage (20-23)²⁰ καὶ διασώζεται υἱὸς εἰς τῷ Αβιμελεχ υἱῷ Αχιτωβ καὶ ὄνομα αὐτῷ Αβιαθαρ καὶ ἔφυγεν ὀπίσω Δαυιδ²¹ καὶ ἀπήγγειλεν Αβιαθαρ τῷ Δαυιδ ὅτι θανάτωσεν Σαουλ πάντας τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου²² καὶ εἶπεν Δαυιδ τῷ Αβιαθαρ ἥιδειν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅτι Δωηκ ὁ Σύρος ὅτι ἀπαγγέλλων ἀπαγγελεῖ τῷ Σαουλ ἐγώ εἰμι αἴτιος τῶν ψυχῶν οἴκου τοῦ πατρός σου²³ κάθου μετ' ἐμοῦ μὴ φοβοῦ ὅτι οὐ ἐὰν ζητῶ τῇ ψυχῇ μου τόπον ζητήσω καὶ τῇ ψυχῇ σου ὅτι πεφύλαξαι σὺ παρ'²⁴³

Saul impegnò il suo esercito per prendere Davide (23,1-24,1)

²³⁷ nel posto fortificato, forse la grotta.

²³⁸ nella collina sotto il campo

²³⁹ siete uniti

²⁴⁰ ti sei accordato

²⁴¹ Volgiti tu

²⁴² e avanza

²⁴³ tu sei sotto scorta presso di me

Davide salva gli abitanti di Keila dagli stranieri (1-5) ^{23:1} καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυιδ λέγοντες ἵδοὺ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν τῇ Κεῖλᾳ καὶ αὐτοὶ διαρπάζουσιν καταπατοῦσιν τοὺς ἄλω ²⁴⁴ ² καὶ ἐπηρώτησεν Δαυιδ διὰ τοῦ κυρίου λέγων εἰ πορευθῶ καὶ πατάξω τοὺς ἀλλοφύλους τούτους καὶ εἶπεν κύριος πορεύοντος καὶ πατάξεις ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις τούτοις καὶ σώσεις τὴν Κεῖλα ³ καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τοῦ Δαυιδ πρὸς αὐτὸν ἵδοὺ ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐν τῇ Ιουδαίᾳ φοβούμεθα καὶ πῶς ἔσται ἐὰν πορευθῶμεν εἰς Κεῖλα εἰς τὰ σκῆνα τῶν ἀλλοφύλων εἰσπορευσόμεθα ⁴ καὶ προσέθετο Δαυιδ ἐρωτήσαις ἔτι διὰ τοῦ κυρίου καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ἀνάστηθι καὶ καταβήθῃ εἰς Κεῖλα ὅτι ἐγὼ παραδίδωμι τοὺς ἀλλοφύλους εἰς χεῖράς σου ⁵ καὶ ἐπορεύθη Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς Κεῖλα καὶ ἐπολέμησεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ καὶ ἀπήγαγεν τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην καὶ ἔσωσεν Δαυιδ τοὺς κατοικοῦντας Κεῖλα

Saul inseguiva Davide a Keila (6-12) ⁶ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φυγεῖν Αβιαθαρ υἱὸν Αβιμελεχ πρὸς Δαυιδ καὶ αὐτὸς μετὰ Δαυιδ εἰς Κεῖλα κατέβη ἔχων εφουδ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ⁷ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαουλ ὅτι ἥκει Δαυιδ εἰς Κεῖλα καὶ εἶπεν Σαουλ πέπρακεν ²⁴⁵ αὐτὸν ὁ θεὸς εἰς χεῖράς μου ὅτι ἀποκέκλεισται εἰσελθὼν εἰς πόλιν θυρῶν καὶ μοχλῶν ⁸ καὶ παρήγγειλεν Σαουλ παντὶ τῷ λαῷ εἰς πόλεμον καταβαίνειν εἰς Κεῖλα συνέχειν τὸν Δαυιδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ⁹ καὶ ἐγνω Δαυιδ ὅτι οὐ παρασιωπᾶ ²⁴⁶ Σαουλ περὶ αὐτοῦ τὴν κακίαν καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αβιαθαρ τὸν ἱερέα προσάγαγε τὸ εφουδ κυρίου ¹⁰ καὶ εἶπεν Δαυιδ κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ ἀκούων ἀκήκοεν ὁ δοῦλός σου ὅτι ζητεῖ Σαουλ ἐλθεῖν ἐπὶ Κεῖλα διαφθεῖραι τὴν πόλιν δι' ἐμέ ¹¹ εἰ ἀποκλεισθήσεται ²⁴⁷ καὶ νῦν εἰ καταβήσεται Σαουλ καθὼς ἤκουσεν ὁ δοῦλός σου κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ ἀπάγγειλον τῷ δούλῳ σου καὶ εἶπεν κύριος ἀποκλεισθήσεται [12]

Luoghi dove errava Davide (13-15) ¹³ καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι καὶ ἐξῆλθον ἐκ Κεῖλα καὶ ἐπορεύοντο οὖν ἐὰν ἐπορεύθησαν καὶ τῷ Σαουλ ἀπηγγέλη ὅτι διασέσωται Δαυιδ ἐκ Κεῖλα καὶ ἀνήκειν τοῦ ἐξελθεῖν ¹⁴ καὶ ἐκάθισεν Δαυιδ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν Μασερεμ ἐν τοῖς στενοῖς ²⁴⁸ καὶ ἐκάθητο ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ ὄρει Ζιφ ἐν τῇ γῇ τῇ αὐχμώδει ²⁴⁹ καὶ ἐζήτει αὐτὸν Σαουλ πάσας τὰς ἡμέρας καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ¹⁵ καὶ εἶδεν Δαυιδ ὅτι ἐξέρχεται Σαουλ τοῦ ζητεῖν τὸν Δαυιδ καὶ Δαυιδ ἐν τῷ ὄρει τῷ αὐχμώδει ἐν τῇ Καινῇ Ζιφ Incontro di Davide con Gionata (16-18) ¹⁶ καὶ ἀνέστη Ιωναθαν υἱὸς Σαουλ καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαυιδ εἰς Καινήν καὶ ἐκραταίωσεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν κυρίῳ ¹⁷ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν μὴ φοβοῦ ὅτι οὐ μὴ εὔρῃ σε ἡ χεὶρ Σαουλ τοῦ πατρός μου καὶ σὺ βασιλεύσεις ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἐγὼ ἔσομαί σοι εἰς δεύτερον καὶ Σαουλ ὁ πατήρ μου οἶδεν οὕτως ¹⁸ καὶ διέθειτο ἀμφότεροι διαθήκην ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐκάθητο Δαυιδ ἐν Καινῇ καὶ Ιωναθαν ἀπῆλθεν εἰς οἶκον αὐτοῦ

Gli Zifei rivelano a Saul dove si nasconde Davide (19-24) ¹⁹ καὶ ἀνέβησαν οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς αὐχμώδους ²⁵⁰ πρὸς Σαουλ ἐπὶ τὸν βουνὸν λέγοντες οὐκ ἵδού Δαυιδ κέκρυπται παρ' ἡμῖν ἐν Μεσσαρα ἐν τοῖς στενοῖς ἐν τῇ Καινῇ ἐν τῷ βουνῷ τοῦ Εχελα τοῦ ἐκ δεξιῶν τοῦ Ιεσσαὶμουν ²⁰ καὶ νῦν πᾶν τὸ πρὸς ψυχὴν τοῦ βασιλέως εἰς καταβασιν καταβαινέτω πρὸς ἡμᾶς κεκλείκασιν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως ²¹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαουλ εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ ὅτι ἐπονέσατε ²⁵¹ περὶ ἐμοῦ ²² πορεύθητε δὴ καὶ ἐτοιμάσατε ἔτι καὶ γνῶτε τὸν τόπον αὐτοῦ οὖν ἔσται ὁ ποὺς αὐτοῦ ἐν τάχει ἐκεῖ οὖν εἴπατε μήποτε πανουργεύσηται ²⁵² ²³ καὶ ἵδετε καὶ γνῶτε καὶ πορευσόμεθα μεθ' ὑμῶν καὶ ἔσται εἰ ἔστιν ἐπὶ τῇ γῇ καὶ ἐξερευνήσω ²⁵³ αὐτὸν ἐν πάσαις χιλιάσιν Ιουδα ²⁴ καὶ ἀνέστησαν οἱ Ζιφαῖοι καὶ ἐπορεύθησαν ἔμπροσθεν Σαουλ καὶ Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μααν καθ' ἐσπέραν ἐκ δεξιῶν τοῦ Ιεσσαὶμουν

²⁴⁴ aie

²⁴⁵ ha venduto

²⁴⁶ taceva

²⁴⁷ sarà chiusa

²⁴⁸ gole

²⁴⁹ nella terra secca

²⁵⁰ dalal terra secca

²⁵¹ vi siete dati pena

²⁵² perché non trami un colpo cattivo

²⁵³ lo cercherò

Davide si pone in salvo dall'inseguimento di Saul (23,25-24,1)²⁵ καὶ ἐπορεύθη Σαουλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ζητεῖν αὐτόν καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυιδ καὶ κατέβη εἰς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ ἑρήμω Μααν καὶ ἤκουσεν Σαουλ καὶ κατεδίωξεν ὅπίσω Δαυιδ εἰς τὴν ἔρημον Μααν²⁶ καὶ πορεύονται Σαουλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους τούτου καὶ ἦν Δαυιδ σκεπαζόμενος πορεύεσθαι ἀπὸ προσώπου Σαουλ καὶ Σαουλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρενέβαλον ἐπὶ Δαυιδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ συλλαβεῖν αὐτούς²⁷ καὶ ἄγγελος πρὸς Σαουλ ἥλθεν λέγων σπεῦδε καὶ δεῦρο ὅτι ἐπέθειτο²⁵⁴ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ τὴν γῆν²⁸ καὶ ἀνέστρεψεν Σαουλ μὴ καταδιώκειν ὅπίσω Δαυιδ καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν τῶν ἀλλοφύλων διὰ τοῦτο ἐπεκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος Πέτρα ἡ μερισθεῖσα^{24:1} καὶ ἀνέβη Δαυιδ ἐκεῖθεν καὶ ἐκάθισεν ἐν τοῖς στενοῖς Εγγαδδί

Davide inseguito da Saul che cade nelle sue mani (24,2-25,2)

Saul cade nelle mani da Davide (1-7)^{24:2} καὶ ἐγενήθη ὡς ἀνέστρεψεν Σαουλ ἀπὸ ὅπισθεν τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ λεγόντων ὅτι Δαυιδ ἐν τῇ ἑρήμω Εγγαδδί³ καὶ ἔλαβεν μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς χιλιάδας ἄνδρων ἐκλεκτοὺς ἐκ παντὸς Ισραηλ καὶ ἐπορεύθη ζητεῖν τὸν Δαυιδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον Σαδαιεμ⁴ καὶ ἥλθεν εἰς τὰς ἀγέλας τῶν ποιμνίων τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ ἦν ἐκεῖ σπῆλαιον καὶ Σαουλ εἰσῆλθεν παρασκευάσασθαι²⁵⁵ καὶ Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ σπηλαίου ἐκάθηντο⁵ καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες Δαυιδ πρὸς αὐτόν ἵδού ν ἡμέρα αὔτη ἦν εἶπεν κύριος πρὸς σὲ παραδοῦναι τὸν ἔχθρον σου εἰς τὰς χεῖράς σου καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὡς ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ ἀφεῖλεν τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος τῆς Σαουλ λαθραίως⁶ καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξεν καρδία Δαυιδ αὐτόν ὅτι ἀφεῖλεν τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος αὐτοῦ⁷ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ μηδαμῶς μοι παρὰ κυρίου εἰ ποιήσω τὸ ὄρμα τοῦτο τῷ κυρίῳ μου τῷ χριστῷ κυρίου ἐπενέγκαι χεῖρά μου ἐπ' αὐτόν ὅτι χριστὸς κυρίου ἐστὶν οὗτος

Rimprovero di Davide a Saul (8-16)⁸ καὶ ἐπεισεν Δαυιδ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐν λόγοις καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀναστάτας θαινατῶσαι τὸν Σαουλ καὶ ἀνέστη Σαουλ καὶ κατέβη εἰς τὴν ὁδόν⁹ καὶ ἀνέστη Δαυιδ ὅπίσω αὐτοῦ ἐκ τοῦ σπηλαίου καὶ ἐβόησεν Δαυιδ ὅπίσω Σαουλ λέγων κύριε βασιλεῦ καὶ ἐπέβλεψεν Σαουλ εἰς τὰ ὅπίσω αὐτοῦ καὶ ἔκυψεν²⁵⁶ Δαυιδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ¹⁰ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Σαουλ ἵνα τί ἀκούεις τῶν λόγων τοῦ λαοῦ λεγόντων ἵδού Δαυιδ ζητεῖ τὴν ψυχήν σου¹¹ ἵδού ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐοράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου ὡς παρέδωκέν σε κύριος σήμερον εἰς χεῖρά μου ἐν τῷ σπηλαίῳ καὶ οὐκ ἡβουλήθην ἀποκτεῖναί σε καὶ ἐφεισάμην σου καὶ εἶπα οὐκ ἐποίσω χεῖρά μου ἐπὶ κύριόν μου ὅτι χριστὸς κυρίου οὗτός ἐστιν¹² καὶ ἵδού τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος σου ἐν τῇ χειρί μου ἐγὼ ἀφήρηκα τὸ πτερύγιον καὶ οὐκ ἀπέκταγκά²⁵⁷ σε καὶ γνῶθι καὶ ἵδε σήμερον ὅτι οὐκ ἐστιν κακία ἐν τῇ χειρί μου οὐδὲ ἀσέβεια καὶ ἀθέτησις²⁵⁸ καὶ οὐχ ἡμάρτηκα εἰς σέ καὶ σὺ δεσμεύεις τὴν ψυχήν μου λαβεῖν αὐτήν¹³ δικάσαι κύριος ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ καὶ ἐκδικήσαι με κύριος ἐκ σοῦ καὶ ἡ χείρ μου οὐκ ἐσται ἐπὶ σοί¹⁴ καθὼς λέγεται ἡ παραβολὴ ἡ ἀρχαία ἐξ ἀνόμων ἐξελεύσεται πλημμέλεια²⁵⁹ καὶ ἡ χείρ μου οὐκ ἐσται ἐπὶ σέ¹⁵ καὶ νῦν ὅπίσω τίνος σὺ ἐκπορεύῃ βασιλεῦ Ισραηλ ὅπίσω τίνος καταδιώκεις σύ ὅπίσω κυνὸς τεθυηκότος καὶ ὅπίσω ψύλλου²⁶⁰ ἐνός¹⁶ γένοιτο κύριος εἰς κριτὴν καὶ δικαστὴν ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ ἵδοι κύριος καὶ κρίναι τὴν κρίσιν μου καὶ δικάσαι μοι ἐκ χειρός σου

Parole di Saul e sua richiesta (17-23)¹⁷ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν Δαυιδ τὰ ὄρματα ταῦτα λαλῶν πρὸς Σαουλ καὶ εἶπεν Σαουλ ἡ φωνή σου αὕτη τέκνον Δαυιδ καὶ ἥρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ Σαουλ καὶ

²⁵⁴ hanno attaccato

²⁵⁵ prepararsi. Non si conosce il senso esatto di questo verbo. Altre versioni traducono: coprere o vuotare i piedi, che potrebbe essere equivalente a soddisfare un bisogno naturale, quale quello dell'evacuazione del ventre..

²⁵⁶ s'inchinò

²⁵⁷ ti ho ucciso

²⁵⁸ eliminazione

²⁵⁹ colpa

²⁶⁰ pulce

έκλαυσεν¹⁸ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Δαυιδ δίκαιος σὺ ὑπὲρ ἐμέ ὅτι σὺ ἀνταπέδωκάς μοι ἀγαθά ἐγώ δὲ ἀνταπέδωκά σοι κακά¹⁹ καὶ σὺ ἀπῆγγειλάς μοι σήμερον ἂν ἐποίησάς μοι ἀγαθά ὡς ἀπέκλεισέν με κύριος σήμερον εἰς χεῖράς σου καὶ οὐκ ἀπέκτεινάς με²⁰ καὶ ὅτι εἰ εὔροιτό τις τὸν ἔχθρὸν αὐτοῦ ἐν θλίψει καὶ ἐκπέμψαι αὐτὸν ἐν ὁδῷ ἀγαθῇ καὶ κύριος ἀνταποτείσει²⁶¹ αὐτῷ ἀγαθά καθὼς πεποίηκας σήμερον²¹ καὶ νῦν ἵδοὺ ἐγὼ γινώσκω ὅτι βασιλεύων βασιλεύσεις καὶ στήσεται ἐν χερσίν σου βασιλεία Ισραὴλ²² καὶ νῦν ὅμοσόν μοι ἐν κυρίῳ ὅτι οὐκ ἐξολεθρεύσεις τὸ σπέρμα μου ὅπίσω μου καὶ οὐκ ἀφανιεῖς τὸ ὄνομά μου ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου²³ καὶ ὅμοσεν Δαυιδ τῷ Σαουλ καὶ ἀπῆλθεν Σαουλ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀνέβησαν εἰς τὴν Μεσσαρα στενήν

Morte di Samuele^{25:1} καὶ ἀπέθανεν Σαμουηλ καὶ συναθροίζονται πᾶς Ισραὴλ καὶ κόπτονται αὐτὸν καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ἐν Αρμαθαιμ καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον Μααν

Nabal e Abigail (25,2-43)

Nabal e Abigail sua moglie (2-3)^{25:2} καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐν τῇ Μααν καὶ τὰ ποίμνια αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμήλῳ καὶ ὁ ἄνθρωπος μέγας σφόδρα καὶ τούτῳ ποίμνια τρισχίλια καὶ αἶγες χίλιαι καὶ ἔγεινήθη ἐν τῷ κείρειν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμήλῳ³ καὶ ὄνομα τῷ ἀνθρώπῳ Ναβαλ καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Αβιγαίλ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀγαθὴ συνέσει καὶ καλὴ τῷ εἴδει σφόδρα καὶ ὁ ἄνθρωπος σκληρὸς καὶ πονηρὸς ἐν ἐπιτηδεύμασιν καὶ ὁ ἄνθρωπος κυνικός²⁶²

Messaggeri di Davide a nabal (4-12)⁴ καὶ ἤκουσεν Δαυιδ ἐν τῇ ἔρήμῳ ὅτι κείρει Ναβαλ ὁ Καρμήλιος τὸ ποίμνιον αὐτοῦ⁵ καὶ Δαυιδ ἀπέστειλεν δέκα παιδάρια καὶ εἶπεν τοῖς παιδαρίοις ἀνάβητε εἰς Κάρμηλον καὶ ἀπέλθατε πρὸς Ναβαλ καὶ ἐρωτήσατε αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου εἰς εἰρήνην⁶ καὶ ἐρεῖτε τάδε εἰς ὥρας²⁶³ καὶ σὺ ὑγιαίνων καὶ ὁ οἰκός σου καὶ πάντα τὰ σὰ ὑγιαίνοντα⁷ καὶ νῦν ἵδοὺ ἀκήκοα ὅτι κείρουσίν σοι νῦν οἱ ποιμένες σου οἱ ἥσαν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἔρήμῳ καὶ οὐκ ἀπεκωλύσαμεν αὐτοὺς²⁶⁴ καὶ οὐκ ἐνετειλάμεθα αὐτοῖς οὐθὲν πάσας τὰς ἡμέρας ὄντων αὐτῶν ἐν Καρμήλῳ⁸ ἐρώτησον τὰ παιδάριά σου καὶ ἀπαγγελούσίν σοι καὶ εὑρέτωσαν τὰ παιδάρια χάριν ἐν ὄφθαλμοῖς σου ὅτι ἐφ' ἡμέραν ἀγαθὴν ἥκομεν δὸς δὴ ὃ ἐὰν εὔρῃ ἡ χείρ σου τῷ υἱῷ σου τῷ Δαυιδ⁹ καὶ ἔρχονται τὰ παιδάρια καὶ λαλοῦσιν τοὺς λόγους τούτους πρὸς Ναβαλ κατὰ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῷ ὄνόματι Δαυιδ καὶ ἀνεπήδησεν²⁶⁵¹⁰ καὶ ἀπεκρίθη Ναβαλ τοῖς παισὶν Δαυιδ καὶ εἶπεν τίς ὁ Δαυιδ καὶ τίς ὁ υἱὸς Ιεσσαι σήμερον πεπληθυμμένοι εἰσὶν οἱ δοῦλοι ἀναχωροῦντες ἔκαστος ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ¹¹ καὶ λήμψομαι τοὺς ἄρτους μου καὶ τὸν οἶνόν μου καὶ τὰ θύματά μου ἢ τέθυκα τοῖς κείρουσίν μου τὰ πρόβατα καὶ δώσω αὐτὰ ἀνδράσιν οἵς οὐδα πόθεν εἰσὶν¹² καὶ ἀπεστράφησαν τὰ παιδάρια Δαυιδ εἰς ὁδὸν αὐτῶν καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἥλθον καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυιδ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα

Ira di Davide e intervento di Abigail (13-22)¹³ καὶ εἶπεν Δαυιδ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ ζώσασθε ἔκαστος τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ καὶ ἀνέβησαν ὅπίσω Δαυιδ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες καὶ οἱ διακόσιοι ἐκάθισαν μετὰ τῶν σκευῶν¹⁴ καὶ τῇ Αβιγαίλ γυναικὶ Ναβαλ ἀπῆγγειλεν ἐν τῶν παιδαρίων λέγων ἵδού Δαυιδ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἐκ τῆς ἔρημου εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν καὶ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῶν¹⁵ καὶ οἱ ἄνδρες ἀγαθοὶ ἡμῖν σφόδρα οὐκ ἀπεκωλύσαν ἡμᾶς οὐδὲ ἐνετείλαντο ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἡμεν παρ' αὐτοῖς καὶ ἐν τῷ εἶναι ἡμᾶς ἐν ἀγρῷ¹⁶ ὡς τεῖχος ἥσαν περὶ ἡμᾶς καὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἡμεθα παρ' αὐτοῖς ποιμαίνοντες τὸ ποίμνιον¹⁷ καὶ νῦν γινώθι καὶ ἴδε τί σὺ ποιήσεις ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία εἰς τὸν κύριον ἡμῶν καὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ οὗτος υἱὸς λοιμός καὶ οὐκ ἔστιν λαλῆσαι πρὸς αὐτόν¹⁸ καὶ ἔσπευσεν Αβιγαίλ καὶ ἔλαβεν διακοσίους ἄρτους καὶ δύο ἀγγεῖα οἴνου καὶ πέντε πρόβατα πεποιημένα καὶ πέντε οιφι ἀλφίτου²⁶⁶ καὶ γομορ ἐν σταφίδος²⁶⁷ καὶ διακοσίας παλάθας²⁶⁸ καὶ ἔθετο ἐπὶ τὸν ὄνους¹⁹ καὶ

²⁶¹ renderà

²⁶² agiva come un cane

²⁶³ per le ore [che vengono]

²⁶⁴ e non li abbiamo ostacolati

²⁶⁵ saltò su

²⁶⁶ orzo brillato

εἶπεν τοῖς παιδαρίοις αὐτῆς προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου καὶ ἵδοὺ ἐγὼ ὁ πίσω ὑμῶν παραγίνομαι καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς οὐκ ἀπήγγειλεν²⁰ καὶ ἐγενήθη αὐτῆς ἐπιβεβηκούντης ἐπὶ τὴν ὄνον καὶ καταβαινούσης ἐν σκέπῃ τοῦ ὅρους καὶ ἵδοὺ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ κατέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῆς καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς²¹ καὶ Δαυὶδ εἶπεν Ἰσως εἰς ἄδικον πεφύλακα πάντα τὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ οὐκ ἐνετειλάμεθα λαβεῖν ἐκ πάντων τῶν αὐτοῦ οὐδέν τοῦτον καὶ ἀνταπέδωκέν μοι πινηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν²² τάδε ποιήσαι ὁ θεὸς τῷ Δαυὶδ καὶ τάδε προσθείη εἰ ὑπολείψομαι ἐκ πάντων τῶν τοῦ Ναβαλ ἔως πρώτης οὐρούντα πρὸς τοῖχον

*Dialogo di Abigail con Davide (23-35)*²³ καὶ εἶδεν Αβιγαίλ τὸν Δαυὶδ καὶ ἔσπευσεν καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς ὄνον καὶ ἔπεσεν ἐνώπιον Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν²⁴ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ εἶπεν ἐν ἐμοὶ κύριέ μου ἡ ἀδικία λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου εἰς τὰ ὕτα σου καὶ ἄκουσον τῆς δούλης σου λόγον²⁵ μὴ δὴ θέσθω ὁ κύριός μου καρδίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον τὸν λοιμὸν τοῦτον ὅτι κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὕτως ἐστίν Ναβαλ ὄνομα αὐτῷ καὶ ἀφροσύνη μετ' αὐτοῦ καὶ ἐγὼ ἡ δούλη σου οὐκ εἶδον τὰ παιδάριά σου ἢ ἀπέστειλας²⁶ καὶ νῦν κύριε ζῆται κύριος καὶ ζῆται ψυχή σου καθὼς ἐκώλυσέν σε κύριος τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἷμα ἀθῶν καὶ σῶζειν τὴν χειρά σου σοι καὶ νῦν γένοιντο ὡς Ναβαλ οἱ ἔχθροι σου καὶ οἱ ζητοῦντες τῷ κυρίῳ μου κακά²⁷ καὶ νῦν λαβεῖ τὴν εὐλογίαν ταύτην ἥν ἐνήνοχεν ἡ δούλη σου τῷ κυρίῳ μου καὶ δώσεις τοῖς παιδαρίοις τοῖς παρεστηκόσιν τῷ κυρίῳ μου²⁸ ἄροι δὴ τὸ ἀνόμημα τῆς δούλης σου ὅτι ποιῶν ποιήσει κύριος τῷ κυρίῳ μου οἶκον πιστόν ὅτι πόλεμον κυρίου ὁ κύριός μου πολεμεῖ καὶ κακία οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ πώποτε²⁹ καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος καταδιώκων σε καὶ ζητῶν τὴν ψυχήν σου καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ κυρίου μου ἐνδεδεμένη ἐν δεσμῷ τῆς ζωῆς παρὰ κυρίῳ τῷ θεῷ καὶ ψυχὴν ἐχθρῶν σου σφειδοῦντος εἰς μέσω τῆς σφειδόντης²⁶⁹ 30 καὶ ἔσται ὅτι ποιήσει κύριος τῷ κυρίῳ μου πάντα ὅσα ἐλάλησεν ἀγαθὰ ἐπὶ σὲ καὶ ἐντελεῖται σοι κύριος εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ισραὴλ³¹ καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο βδελυγμὸς καὶ σκάνδαλον τῷ κυρίῳ μου ἐκχέαι αἷμα ἀθῶν δωρεὰν καὶ σῶσαι χεῖρα κυρίου μου αὐτῷ καὶ ἀγαθώσει κύριος τῷ κυρίῳ μου καὶ μησθήσῃ τῆς δούλης σου ἀγαθῶσαι αὐτῇ³² καὶ εἶπεν Δαυὶδ τῇ Αβιγαίλ εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ὃς ἀπέστειλέν σε σήμερον ἐν ταύτῃ εἰς ἀπάντησίν μου³³ καὶ εὐλογητὸς ὁ τρόπος σου καὶ εὐλογημένη σὺ ἡ ἀποκωλύσασά με σήμερον ἐν ταύτῃ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἷματα καὶ σῶσαι χεῖρά μου ἐμοί³⁴ πλὴν ὅτι ζῆται κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ὃς ἀπεκώλυσέν με σήμερον τοῦ κακοποιῆσαί σε ὅτι εἰ μὴ ἔσπευσας καὶ παρεγένου εἰς ἀπάντησίν μοι τότε εἶπα εἰ ὑπολειφθήσεται τῷ Ναβαλ ἔως φωτὸς τοῦ πρώτης οὐρῶν πρὸς τοῖχον³⁵ καὶ ἔλαβεν Δαυὶδ ἐκ χειρὸς αὐτῆς πάντα ἢ ἔφερεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῇ ἀνάβηθι εἰς εἰρήνην εἰς οἶκόν σου βλέπε ἥκουσα τῆς φωνῆς σου καὶ ἥρετισα τὸ πρόσωπόν σου

*Morte di Nabal (36-38)*³⁶ καὶ παρεγενήθη Αβιγαίλ πρὸς Ναβαλ καὶ ἵδοὺ αὐτῷ πότος ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ὡς πότος βασιλέως καὶ ἡ καρδία Ναβαλ ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν καὶ αὐτὸς μεθύων ἔως σφόδρα καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ὥρημα μικρὸν ἢ μέγα ἔως φωτὸς τοῦ πρώτης³⁷ καὶ ἐγένετο πρώτη ὡς ἐξένηψεν ἀπὸ τοῦ οἴνου²⁷⁰ Ναβαλ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ τὰ ὥρηματα ταῦτα καὶ ἐναπέθανεν²⁷¹ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ καὶ αὐτὸς γίνεται ὡς λίθος³⁸ καὶ ἐγένετο ὡσὲ δέκα ἡμέραι καὶ ἐπάταξεν κύριος τὸν Ναβαλ καὶ ἀπέθανεν

*Davide prende Abigail in moglie (39-43)*³⁹ καὶ ἥκουσεν Δαυὶδ καὶ εἶπεν εὐλογητὸς κύριος ὃς ἔκρινεν τὴν κρίσιν τοῦ ὀνειδισμοῦ μου ἐκ χειρὸς Ναβαλ καὶ τὸν δούλον αὐτοῦ περιεποιήσατο ἐκ χειρὸς κακῶν καὶ τὴν κακίαν Ναβαλ ἀπέστρεψεν κύριος εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἀπέστειλεν Δαυὶδ καὶ ἐλάλησεν περὶ Αβιγαίλας λαβεῖν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα⁴⁰ καὶ ἥλθον οἱ παῖδες Δαυὶδ πρὸς Αβιγαίλαν εἰς Κάρμηλον καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ λέγοντες Δαυὶδ ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λαβεῖν σε αὐτῷ εἰς γυναῖκα⁴¹ καὶ ἀνέστη καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον καὶ εἶπεν ἵδοὺ ἡ δούλη σου εἰς παιδίσκην νύψαι πόδας τῶν παίδων σου⁴² καὶ ἀνέστη Αβιγαίλ καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὴν ὄνον καὶ πέντε κοράσια ἥκολούθουν αὐτῇ καὶ ἐπορεύθη ὁ πίσω τῶν παίδων Δαυὶδ καὶ γίνεται αὐτῷ εἰς γυναῖκα⁴³ καὶ τὴν Αχιλλαῖην ἔλαβεν Δαυὶδ ἐξ Ιεζραελ καὶ ἀμφότεραι ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες

²⁶⁷ uva passa

²⁶⁸ schiacciate

²⁶⁹ tu lancerai per mezzo della fionda

²⁷⁰ ritornò sobrio dal vino

²⁷¹ morì in lui

Davide risparmia per la seconda volta l'anima di Saul e questi lo benedice (25,44-26,25)

Melxol è data in sposa a Falti^{25:44} καὶ Σαουλ ἔδωκεν Μελχολ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Δαυιδ τῷ Φαλτὶ νίῳ Λαις τῷ ἐκ Ρομμα

Davide al campo di Saul (26,1-7)^{26:1} καὶ ἔρχονται οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς αὐχμώδους²⁷² πρὸς τὸν Σαουλ εἰς τὸν βουνὸν λέγοντες ἵδού Δαυιδ σκεπάζεται μεθ' ἡμῶν ἐν τῷ βουνῷ τοῦ Εχελα τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ Ιεσσαῖμου² καὶ ἀνέστη Σαουλ καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον Ζιφ καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτοὶ ἐξ Ισραὴλ ζητεῖν τὸν Δαυιδ ἐν τῇ ἔρήμῳ Ζιφ³ καὶ παρενέβαλεν Σαουλ ἐν τῷ βουνῷ τοῦ Εχελα ἐπὶ προσώπου τοῦ Ιεσσαῖμουν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ Δαυιδ ἐκάθισεν ἐν τῇ ἔρημῳ καὶ εἶδεν Δαυιδ ὅτι ἥκει Σαουλ ὅπισα αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον⁴ καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ κατασκόπους καὶ ἔγνω ὅτι ἥκει Σαουλ ἔτοιμος ἐκ Κεῖλα⁵ καὶ ἀνέστη Δαυιδ λάθρᾳ καὶ εἰσπορεύεται εἰς τὸν τόπον οὗ ἐκάθιευδεν ἐκεῖ Σαουλ καὶ ἐκεῖ Αβενιηρ υἱὸς Νηρ ἀρχιστράτηγος αὐτοῦ καὶ Σαουλ ἐκάθιευδεν ἐν λαμπήῃ²⁷³ καὶ ὁ λαὸς παρεμβεβληκὼς κύκλῳ αὐτοῦ⁶ καὶ ἀπεκρίθη Δαυιδ καὶ εἶπεν πρὸς Αχιμελεχ τὸν Χετταῖον καὶ πρὸς Αβεσσα υἱὸν Σαρουνίας ἀδελφὸν Ιωαβ λέγων τίς εἰσελεύεται μετ' ἐμοὶ πρὸς Σαουλ εἰς τὴν παρεμβολήν καὶ εἶπεν Αβεσσα ἐγὼ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ⁷ καὶ εἰσπορεύεται Δαυιδ καὶ Αβεσσα εἰς τὸν λαὸν τὴν νύκτα καὶ ἵδού Σαουλ καθεύδων ὑπνῷ ἐν λαμπήῃ καὶ τὸ δόρυ ἐμπεπηγὸς εἰς τὴν γῆν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ Αβενιηρ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκάθιευδεν κύκλῳ αὐτοῦ

Abessà chiede il permesso di uccidere Saul (8-9)⁸ καὶ εἶπεν Αβεσσα πρὸς Δαυιδ ἀπέκλεισεν σήμερον κύριος τὸν ἔχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου καὶ νῦν πατάξω αὐτὸν τῷ δόρατι εἰς τὴν γῆν ἄπαξ καὶ οὐ δευτερώσω αὐτῷ⁹ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αβεσσα μὴ ταπεινώσῃς αὐτόν ὅτι τίς ἐποίσει χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ χριστὸν κυρίου καὶ ἀθωωθήσεται

Davide risparmia Saul per la seconda volta (10-14)¹⁰ καὶ εἶπεν Δαυιδ ζῆ κύριος ἐὰν μὴ κύριος παίσῃ αὐτόν ἢ ἡ ἡμέρα αὐτοῦ ἔλθῃ καὶ ἀποθάνῃ ἢ εἰς πόλεμον καταβῇ καὶ προστεθῇ²⁷⁴ μηδαμῶς μοι παρὰ κυρίου ἐπειγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν κυρίου καὶ νῦν λαβὲ δὴ τὸ δόρυ ἀπὸ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὸν φακὸν²⁷⁵ τοῦ ὕδατος καὶ ἀπέλθωμεν καθ' ἑαυτοὺς¹² καὶ ἔλαβεν Δαυιδ τὸ δόρυ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος ἀπὸ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθον καθ' ἑαυτούς καὶ οὐκ ἦν ὁ βλέπων καὶ οὐκ ἦν ὁ γινώσκων καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξεγειρόμενος πάντες ὑπονύμτες ὅτι θάμβος κυρίου ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτούς¹³ καὶ διέβη Δαυιδ εἰς τὸ πέραν καὶ ἔστη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους μακρόθεν καὶ πολλὴ ἡ ὁδὸς ἀνὰ μέσον αὐτῶν¹⁴ καὶ προσεκαλέσατο Δαυιδ τὸν λαὸν καὶ τῷ Αβενιηρ ἐλάλησεν λέγων οὐκ ἀποκριθήσει Αβενιηρ καὶ ἀπεκρίθη Αβενιηρ καὶ εἶπεν τίς εἴ σὺ ὁ καλῶν με

Rimprovero di Davide ad Abenner e a Saul e risposta di questi (15-24)¹⁵ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αβενιηρ οὐκ ἀνήρ σύ καὶ τίς ὡς σὺ ἐν Ισραὴλ καὶ διὰ τί οὐ φυλάσσεις τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα ὅτι εἰσῆλθεν εἰς ἐκ τοῦ λαοῦ διαφθεῖραι τὸν βασιλέα κύριόν σου¹⁶ καὶ οὐκ ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ πεποίηκας ζῆ κύριος ὅτι οὐλοὶ θανατώσεως ὑμεῖς οἱ φυλάσσοντες τὸν βασιλέα κύριον ὑμῶν τὸν χριστὸν κυρίου καὶ νῦν ἵδε δὴ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως καὶ ὁ φακὸς τοῦ ὕδατος ποῦ ἐστιν τὰ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ¹⁷ καὶ ἐπέγινω Σαουλ τὴν φωνὴν τοῦ Δαυιδ καὶ εἶπεν ἦ φωνή σου αὔτη τέκνον Δαυιδ καὶ εἶπεν Δαυιδ δοῦλός σου κύριε βασιλεῦ¹⁸ καὶ εἶπεν ἵνα τί τοῦτο καταδιώκει ὁ κύριός μου ὅπισω τοῦ δούλου αὐτοῦ ὅτι τί ἡμάρτηκα καὶ τί εὑρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα¹⁹ καὶ νῦν ἀκουσάτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τοῦ δούλου αὐτοῦ εἰ ὁ θεὸς ἐπισείει σε ἐπ' ἐμέ ὁσφρανθείη θυσίας σου καὶ εἰ υἱὸι ἀνθρώπων ἐπικατάρατοι οὗτοι ἐνώπιον κυρίου ὅτι ἐξέβαλόν με σήμερον μὴ ἐστηρίσθαι ἐν κληρονομίᾳ κυρίου λέγοντες πορεύου δούλευε θεοῖς ἐτέροις²⁰ καὶ νῦν μὴ πέσοι τὸ αἷμά μου ἐπὶ τὴν γῆν ἐξ ἐναντίας προσώπου κυρίου ὅτι ἐξέλιγθεν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ ζητεῖν τὴν ψυχήν μου καθὼς καταδιώκει ὁ νυκτικόραξ²⁷⁶ ἐν τοῖς ὄρεσιν²¹ καὶ εἶπεν Σαουλ ἡμάρτηκα ἐπίστρεψε τέκνον Δαυιδ ὅτι οὐ κακοποιήσω σε ἀνθ' ὧν ἔντιμος ψυχή μου ἐν ὁφθαλμοῖς σου ἐν τῇ

²⁷² dalla regione arida

²⁷³ carro coperto

²⁷⁴ e sia aggiunto ... elissi dell'apodosi: non morirà (BA)

²⁷⁵ contenitore

²⁷⁶ allocco

σήμερον μεματαίωμαι²⁷⁷ καὶ ἡγινόηκα²⁷⁸ πολλὰ σφόδρα²² καὶ ἀπεκρίθη Δαυιδ καὶ εἶπεν ἵδον τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως διελθέτω εἰς τῶν παιδαρίων καὶ λαβέτω αὐτό²³ καὶ κύριος ἐπιστρέψει ἑκάστῳ τὰς δικαιοσύνας αὐτοῦ καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ ὡς παρέδωκέν σε κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου καὶ οὐκ ἡθέλησα ἐπεινεγκεῦν χεῖράς μου ἐπὶ χριστὸν κυρίου²⁴ καὶ ἵδον καθὼς ἐμεγαλύνθη ἡ ψυχὴ σου σήμερον ἐν ταύτῃ ἐν ὄφθαλμοῖς μου οὕτως μεγαλυνθείη ἡ ψυχὴ μου ἐνώπιον κυρίου καὶ σκεπάσαι με καὶ ἔξελεῖται με ἐκ πάσης θλίψεως

Saul benedice Davide²⁵ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Δαυιδ εὔλογημένος σύ τέκνον καὶ ποιῶν ποιήσεις καὶ δυνάμενος δυνήσεις καὶ ἀπῆλθεν Δαυιδ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ καὶ Σαουλ ἀνέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ

Davide si rifugia nella terra dei Filistei (27,1-28,2)

Davide fugge nella terra dei filistei 827,1-4)^{27:1} καὶ εἶπεν Δαυιδ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ λέγων νῦν προστεθήσομαι ἐν ἡμέρᾳ μιᾶς εἰς χεῖρας Σαουλ καὶ οὐκ ἔστιν μοι ἀγαθόν ἐὰν μὴ σωθῶ εἰς γῆν ἀλλοφύλων καὶ ἀνὴρ Σαουλ τοῦ ζητεῖν με εἰς πᾶν ὅριον Ισραὴλ καὶ σωθήσομαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ² καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ οἱ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη πρὸς Αγχους νίὸν Αμμαχ βασιλέα Γεθ³ καὶ ἐκάθισεν Δαυιδ μετὰ Αγχους ἐν Γεθ αὐτῷς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκαστος καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ καὶ Δαυιδ καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ Αχινααμ ἡ Ιεζραηλῖτις καὶ Αβιγαια ἡ γυνὴ Ναβαλ τοῦ Καρμηλίου⁴ καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαουλ ὅτι πέφευγεν Δαυιδ εἰς Γεθ καὶ οὐ προσέθετο ἔτι ζητεῖν αὐτόν

Sekelak sede di Davide (5-6)⁵ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αγχους εἰ δὴ εὑρηκεν ὁ δοῦλός σου χάριν ἐν ὄφθαλμοῖς σου δότωσαν δή μοι τόπον ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν κατ' ἀγρὸν καὶ καθήσομαι ἐκεῖ καὶ ὅνα τί κάθηται ὁ δοῦλός σου ἐν πόλει βασιλευομένη μετὰ σοῦ⁶ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν Σεκελακ διὰ τοῦτο ἐγενήθη Σεκελακ τῷ βασιλεῖ τῆς Ιουδαίας ὡς τῆς ἡμέρας ταύτης Scorribande di Davide e die suoi uomini (7-12)⁷ καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ὧν ἐκάθισεν Δαυιδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων τέσσαρας μῆνας⁸ καὶ ἀνέβαινεν Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ καὶ ἐπετίθεντο²⁷⁹ ἐπὶ πάντα τὸν Γεσιρι καὶ ἐπὶ τὸν Αμαληκίτην καὶ ἵδον ἡ γῆ κατωκεῖτο ἀπὸ ἀνηκόντων ἡ ἀπὸ Γελαμψουρ τετειχισμένων καὶ ὡς γῆς Αἴγυπτου²⁸⁰⁹ καὶ ἐτυπτε τὴν γῆν καὶ οὐκ ἐζωγόνει ἄνδρα καὶ γυναῖκα καὶ ἐλάμβανεν ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ ὄνους καὶ καμήλους καὶ ἴματισμόν καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἥρχοντο πρὸς Αγχους¹⁰ καὶ εἶπεν Αγχους πρὸς Δαυιδ ἐπὶ τίνα ἐπέθεσθε σήμερον καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αγχους κατὰ νότον τῆς Ιουδαίας καὶ κατὰ νότον Ιεσμεγα καὶ κατὰ νότον τοῦ Κενεζι¹¹ καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα οὐκ ἐζωγόνησεν τοῦ εἰσαγαγεῖν εἰς Γεθ λέγων μὴ ἀναγγείλωσιν εἰς Γεθ καθ' ἡμῶν λέγοντες τάδε Δαυιδ ποιεῖ καὶ τόδε τὸ δικαίωμα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἐκάθητο Δαυιδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων¹² καὶ ἐπιστεύθη Δαυιδ ἐν τῷ Αγχους²⁸¹ σφόδρα λέγων ἥσχυνται αἰσχυνόμενος²⁸² ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν Ισραὴλ καὶ ἔσται μοι δοῦλος εἰς τὸν αἰώνα

Davi vuole partecipare alla guerra contro Israele (28,1-2)^{28:1} καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι ἐν ταῖς παρεμβολαῖς αὐτῶν ἔξελθεῖν πολεμεῖν μετὰ Ισραὴλ καὶ εἶπεν Αγχους πρὸς Δαυιδ γινώσκων γνώσει ὅτι μετ' ἐμοῦ ἔξελεύσει εἰς πόλεμον σὺ καὶ οἱ ἄνδρες σου² καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αγχους οὕτω νῦν γνώσει ἂν ποιήσει ὁ δοῦλός σου καὶ εἶπεν Αγχους πρὸς Δαυιδ οὕτως ἀρχισωματοφύλακα²⁸³ θήσομαί σε πάσας τὰς ἡμέρας

UNITÀ SETTIMA: GLI ULTIMI GIORNI DI SAUL (28,3-2Re 1,27)

²⁷⁷ ho agito da insensato

²⁷⁸ ho molto sbagliato

²⁷⁹ attaccavano

²⁸⁰ ed ecco la terra era abitata da coloro che erano saliti e l'avevano fortificata da Ghelampsur fino alla terra d'Egitto

²⁸¹ E Davide ottenne molta fiducia da parte di Anxus.

²⁸² si è coperto di molta vergogna

²⁸³ capo della guardia del corpo

Saul consulta Samuele (28,3-25)

Persecuzione da parte di Saul degli indovini (28,3-4)²⁸³ καὶ Σαμουηλ ἀπέθαινεν καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ισραὴλ καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν Αρμαθαιμ ἐν πόλει αὐτοῦ καὶ Σαουλ περιεῖλεν τοὺς ἔγγαστριμύθους²⁸⁴ καὶ τοὺς γυνώστας ἀπὸ τῆς γῆς⁴ καὶ συναθροίζονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἔρχονται καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Σωμαν καὶ συναθροίζει Σαουλ πάντα ἄνδρα Ισραὴλ καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Γελβουε

Saul è sgomento di fronte agli stranieri (5-6)⁵ καὶ εἶδεν Σαουλ τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐφοβήθη καὶ ἔξεστη ἡ καρδία αὐτοῦ σφόδρα⁶ καὶ ἐπηρώτησεν Σαουλ διὰ κυρίου καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος ἐν τοῖς ἐνυπνίοις καὶ ἐν τοῖς δόγλοις²⁸⁵ καὶ ἐν τοῖς προφήταις

Saul cerca un'indovina (7-14)⁷ καὶ εἶπεν Σαουλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ ζητήσατέ μοι γυναῖκα ἔγγαστριμυθον καὶ πορεύσομαι πρὸς αὐτὴν καὶ ζητήσω ἐν αὐτῇ καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ἵδον γυνὴ ἔγγαστριμυθος ἐν Αειδωρ⁸ καὶ συνεκαλύψατο Σαουλ καὶ περιεβάλετο ἴματια ἔτερα καὶ πορεύεται αὐτὸς καὶ δύο ἄνδρες μετ' αὐτοῦ καὶ ἔρχονται πρὸς τὴν γυναῖκα νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῇ μάντευσαι δή μοι ἐν τῷ ἔγγαστριμυθῷ καὶ ἀνάγαγέ μοι δὲν ἐὰν εἴπω σοι⁹ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς αὐτὸν ἵδον δὴ σὺ οἶδας ὅσα ἐποίησεν Σαουλ ώς ἔξωλέθρευσεν τοὺς ἔγγαστριμυθους καὶ τοὺς γυνώστας ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἵνα τί σὺ παγιδεύεις τὴν ψυχήν μου θανατῶσαι αὐτήν¹⁰ καὶ ὥμοσεν αὐτῇ Σαουλ λέγων ζῆ κύριος εἰ ἀπαντήσεταί σοι ἀδικία ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ¹¹ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τίνα ἀναγάγω σοι καὶ εἶπεν τὸν Σαμουηλ ἀνάγαγέ μοι¹² καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ τὸν Σαμουηλ καὶ ἀνεβόησεν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαουλ ἵνα τί παρελογίσω με καὶ σὺ εἶ Σαουλ¹³ καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς μὴ φοβοῦ εἰπὼν τίνα ἔόρακας καὶ εἶπεν αὐτῷ Θεοὺς ἔόρακα ἀναβαίνοντας ἐκ τῆς γῆς¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῇ τί ἔγνως καὶ εἶπεν αὐτῷ ἄνδρα ὄρθιον²⁸⁶ ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς γῆς καὶ οὗτος διπλοῖδα ἀναβεβλημένος καὶ ἔγνω Σαουλ ὅτι Σαμουηλ οὗτος καὶ ἔκυψεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ

Rimprovero di Samuele a Saul (15-20)¹⁵ καὶ εἶπεν Σαμουηλ ἵνα τί παρηνώχλησάς²⁸⁷ μοι ἀναβῆναι με καὶ εἶπεν Σαουλ θλίβομαι σφόδρα καὶ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν ἐμοί καὶ ὁ θεὸς ἀφέστηκεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἐπακήκοέν μοι ἔτι καὶ ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν καὶ ἐν τοῖς ἐνυπνίοις καὶ νῦν κέκληκά σε γινωρίσαι μοι τί ποιήσω¹⁶ καὶ εἶπεν Σαμουηλ ἵνα τί ἐπερωτᾶς με καὶ κύριος ἀφέστηκεν ἀπὸ σοῦ καὶ γέγονεν μετὰ τοῦ πλησίον σου¹⁷ καὶ πεποίηκεν κύριός σοι καθὼς ἐλάλησεν ἐν χειρί μου καὶ διαρρήσει κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρός σου καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ Δαυιδ¹⁸ διότι οὐκ ἤκουσας φωνῆς κυρίου καὶ οὐκ ἐποίησας θυμὸν ὄργης αὐτοῦ ἐν Αμαληκ διὰ τοῦτο τὸ ὥρμα ἐποίησεν κύριός σοι τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ¹⁹ καὶ παραδώσει κύριος τὸν Ισραὴλ μετὰ σοῦ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων καὶ αὔριον σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ πεσοῦνται καὶ τὴν παρεμβολὴν Ισραὴλ δώσει κύριος εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων²⁰ καὶ ἔσπευσεν Σαουλ καὶ ἔπεσεν ἐστηκὼς ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ τῶν λόγων Σαμουηλ καὶ ἴσχυς ἐν αὐτῷ οὐκ ἦν οὐ γάρ ἔφαγεν ἄρτον ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην

L'indovina rifocilla Saul (21-28)²¹ καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαουλ καὶ εἶδεν ὅτι ἔσπευσεν σφόδρα καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἵδον δὴ ἤκουσεν ἡ δούλη σου τῆς φωνῆς σου καὶ ἐθέμην τὴν ψυχήν μου ἐν τῇ χειρί μου καὶ ἤκουσα τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησάς μοι²² καὶ νῦν ἄκουσον δὴ φωνῆς τῆς δούλης σου καὶ παραθήσω ἐνώπιον σου ψωμὸν ἄρτου καὶ φάγε καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἴσχυς ὅτι πορεύσῃ ἐν ὁδῷ²³ καὶ οὐκ ἐβούληθη φαγεῖν καὶ παρεβιάζοντο αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἤκουσεν τῆς φωνῆς αὐτῶν καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν δίφρον²⁸⁸ καὶ τῇ γυναικὶ ἦν δάμαλις νομὰς²⁸⁹ ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ἔσπευσεν καὶ ἔθυσεν αὐτὴν καὶ ἔλαβεν ἄλευρα²⁹⁰ καὶ ἐφύρασεν²⁹¹ καὶ ἔπεψεν²⁹² ἄζυμα²⁵ καὶ προσήγαγεν ἐνώπιον Σαουλ καὶ ἐνώπιον τῶν παίδων αὐτοῦ καὶ

²⁸⁴ ventriloqui

²⁸⁵ Evidenze (BA)

²⁸⁶ dritto

²⁸⁷ hai importunato

²⁸⁸ seggio

²⁸⁹ da pascolo

²⁹⁰ farina

²⁹¹ impastò

έφαγον καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπῆλθον τὴν νύκτα ἐκείνην

I capi degli stranieri impediscono Davide di combattere con loro contro Israele (c. 29)

I capi degli stranieri non vogliono che Davide si unisca a loro (1-5) ²⁹¹ καὶ συναθροίζουσιν ἀλλόφυλοι πάσας τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς Αφέκ καὶ Ισραὴλ παρενέβαλεν ἐν Αειδωρ τῇ ἐν Ιεζαελ ² καὶ σατράπαι ἀλλοφύλων παρεπορεύοντο εἰς ἐκατοντάδας καὶ χιλιάδας καὶ Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρεπορεύοντο ἐπ’ ἐσχάτων μετὰ Αγχους ³ καὶ εἶπον οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων τίνες οἱ διαπορευόμενοι οὗτοι καὶ εἶπεν Αγχους πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν ἀλλοφύλων οὐχ οὗτος Δαυιδ ὁ δοῦλος Σαουλ βασιλέως Ισραὴλ γέγονεν μεθ’ ἡμῶν ἡμέρας τοῦτο δεύτερον ἔτος καὶ οὐχ εὔρηκα ἐν αὐτῷ οὐθὲν ἀφ’ ἡς ἡμέρας ἐνέπεσεν πρός με καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης ⁴ καὶ ἐλυπήθησαν ἐπ’ αὐτῷ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἀλλοφύλων καὶ λέγουσιν αὐτῷ ἀπόστρεψον τὸν ἄνδρα εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ οὗ κατέστησας αὐτὸν ἐκεῖ καὶ μὴ ἐρχέσθω μεθ’ ἡμῶν εἰς τὸν πόλεμον καὶ μὴ γινέσθω ἐπίβουλος ²⁹³ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐν τίνι διαλλαγήσεται ²⁹⁴ οὗτος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ οὐχὶ ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ⁵ οὐχ οὗτος Δαυιδ ὃ ἐξῆρχον ἐν χοροῖς λέγοντες ἐπάταξεν Σαουλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ καὶ Δαυιδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ

Anxus congeda Davide (6-11) ⁶ καὶ ἐκάλεσεν Αγχους τὸν Δαυιδ καὶ εἶπεν αὐτῷ ζῆ κύριος ὅτι εὐθῆς σὺ καὶ ἀγαθὸς ἐν ὀφθαλμοῖς μου καὶ ἡ ἔξοδός σου καὶ ἡ εἰσοδός σου μετ’ ἐμοῦ ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ ὅτι οὐχ εὔρηκα κατὰ σοῦ κακίαν ἀφ’ ἡς ἡμέρας ἥκεις πρός με ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν οὐκ ἀγαθὸς σύ ⁷ καὶ οὐν ἀνάστρεφε καὶ πορεύου εἰς εἰρήνην καὶ οὐ μὴ ποιήσεις κακίαν ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων ⁸ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αγχους τί πεποίηκά σοι καὶ τί εὑρες ἐν τῷ δούλῳ σου ἀφ’ ἡς ἡμέρας ἥμην ἐνώπιον σου καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης ὅτι οὐ μὴ ἔλθω πολεμῆσαι τοὺς ἔχθρούς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως ⁹ καὶ ἀπεκρίθη Αγχους πρὸς Δαυιδ οἶδα ὅτι ἀγαθὸς σύ ἐν ὀφθαλμοῖς μου ἀλλ’ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων λέγουσιν οὐχ ἔξει μεθ’ ἡμῶν εἰς πόλεμον ¹⁰ καὶ οὐν ὄρθρισον τὸ πρωί σὺ καὶ οἱ παῖδες τοῦ κυρίου σου οἱ ἥκοντες μετὰ σοῦ καὶ πορεύεσθε εἰς τὸν τόπον οὗ κατέστησα ὑμᾶς ἐκεῖ καὶ λόγον λοιμὸν ²⁹⁵ μὴ θῆς ἐν καρδίᾳ σου ὅτι ἀγαθὸς σύ ἐνώπιον μου καὶ ὄρθρισατε ἐν τῇ ὁδῷ καὶ φωτισάτω ὑμῖν καὶ πορεύθητε ¹¹ καὶ ὄρθρισεν Δαυιδ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπελθεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν γῆν τῶν ἀλλοφύλων καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀνέβησαν πολεμεῖν ἐπὶ Ισραὴλ

Battaglia di Davide contro Amalek (c. 30)

Saccheggio di Sekelak da parte di Amalek (1-6) ^{30:1} καὶ ἐγενήθη εἰσελθόντος Δαυιδ καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ εἰς Σεκελακ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ Αμαληκ ἐπέθετο ἐπὶ ²⁹⁶ τὸν ιότον καὶ ἐπὶ Σεκελακ καὶ ἐπάταξεν τὴν Σεκελακ καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν ἐν πυρί ² καὶ τὰς γυναῖκας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου οὐκ ἐθανάτωσαν ἄνδρας καὶ γυναῖκα ἀλλ’ ἡχμαλώτευσαν καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν ³ καὶ ἥλθεν Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν καὶ ἴδον ἐμπεπύρισται ἐν πυρί αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ γυναικεῖς αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν ἡχμαλωτευμένοι ⁴ καὶ ἥρεν Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν ἔως ὅτου οὐκ ἦν αὐτοῖς ἵσχυς ἔτι κλαίειν ⁵ καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες Δαυιδ ἡχμαλωτεύθησαν Αχιμοομήνης Ιεζαηλίτις καὶ Αβιγαια ἡ γυνὴ Ναβαλ τοῦ Καρμηλίου ⁶ καὶ ἐθλίβη Δαυιδ σφόδρα ὅτι εἶπεν ὁ λαὸς λιθοβολῆσαι αὐτὸν ὅτι κατώδυνος ψυχὴ παιτὸς τοῦ λαοῦ ἐκάστου ἐπὶ τοὺς γυναικεῖς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ καὶ ἐκραταιώθη Δαυιδ ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ

Davide inseguì gli amaleciti e ne libera i prigionieri (7-20) ⁷ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αβιαθαρ τὸν Ἱερέα υἱὸν Αχιμελέχ προσάγαγε τὸ εφουδ ⁸ καὶ ἐπηρώτησεν Δαυιδ διὰ τοῦ κυρίου λέγων εἰ καταδιώξω ὀπίσω τοῦ γεδδούρη τούτου εἰ καταλήμψομαι αὐτούς καὶ εἶπεν αὐτῷ καταδίωκε ὅτι καταλαμβάνων καταλήμψῃ καὶ ἐξαιρούμενος ἐξελῆ ⁹ καὶ ἐπορεύθη Δαυιδ αὐτὸς καὶ οἱ ἔξακόσιοι ἄνδρες μετ’ αὐτοῦ

²⁹² fece cuocere

²⁹³ e non sia uno che complotti

²⁹⁴ si riconcilierà

²⁹⁵ parola funesta

²⁹⁶ aveva attaccato

καὶ ἔρχονται ὡς τοῦ χειμάρρου Βοσορ καὶ οἱ περισσοὶ ἔστησαν¹⁰ καὶ κατεδίωξεν ἐν τετρακοσίοις ἄνδρασιν ὑπέστησαν δὲ διακόσιοι ἄνδρες οἵτινες ἔκάθισαν πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Βοσορ¹¹ καὶ εύρισκουσιν ἄνδρα Αἰγύπτιον ἐν ἀγρῷ καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς Δαυιδ ἐν ἀγρῷ καὶ διδόασιν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγεν καὶ ἐπότισαν αὐτὸν ὕδωρ¹² καὶ διδόασιν αὐτῷ κλάσμα παλαθῆς²⁹⁷ καὶ ἔφαγεν καὶ κατέστη τὸ πιεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ὅτι οὐ βεβρώκει ἄρτον καὶ οὐ πεπώκει ὕδωρ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας¹³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ τίνος σὺ εἶ καὶ πόθεν εἶ καὶ εἶπεν τὸ παιδάριον τὸ Αἰγύπτιον ἐγώ εἴμι δοῦλος ἄνδρὸς Αμαληκίτου καὶ κατέλιπέν με ὁ κύριός μου ὅτι ἡνωχλήθην ἐγὼ σήμερον τριταῖος¹⁴ καὶ ἡμένις ἐπεθέμεθα ἐπὶ νότον τοῦ Χολθί καὶ ἐπὶ τὰ τῆς Ιουδαίας μέρη καὶ ἐπὶ νότον Χελούβ καὶ τὴν Σεκελακ ἐνεπυρίσαμεν ἐν πυρί¹⁵ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Δαυιδ εἰ κατάξεις με ἐπὶ τὸ γεδδούρη τοῦτο καὶ εἶπεν ὅμοσον δή μοι κατὰ τοῦ θεοῦ μὴ θανατώσειν με καὶ μὴ παραδοῦναί με εἰς χεῖρας τοῦ κυρίου μου καὶ κατάξω σε ἐπὶ τὸ γεδδούρη τοῦτο¹⁶ καὶ κατήγαγεν αὐτὸν ἐκεῖ καὶ ἵδοὺ οὗτοι διακεχυμένοι ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ ἐορτάζοντες ἐν πᾶσι τοῖς σκύλοις τοῖς μεγάλοις οἷς ἔλαβον ἐκ γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ γῆς Ιουδα¹⁷ καὶ ἥλθεν ἐπ' αὐτοὺς Δαυιδ καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ ἑωσφόρου ἐως δείλης καὶ τῇ ἐπαύριον καὶ οὐκ ἐσώθη ἐξ αὐτῶν ἀνὴρ ὅτι ἀλλ' ἡ τετρακόσια παιδάρια ἂν ἦν ἐπιβεβηκότα ἐπὶ τὰς καμήλους καὶ ἔφυγον¹⁸ καὶ ἀφείλατο²⁹⁸ Δαυιδ πάντα Ἅντας οἱ Αμαληκῖται καὶ ἀμφοτέρας τὰς γυναικας αὐτοῦ ἔξείλατο¹⁹ καὶ οὐ διεφώνησεν αὐτοῖς ἀπὸ μικροῦ ἐως μεγάλου καὶ ἀπὸ τῶν σκύλων καὶ ἐως νίῶν καὶ θυγατέρων καὶ ἐως πάντων ὧν ἔλαβον αὐτῶν τὰ πάντα ἐπέστρεψεν Δαυιδ²⁰ καὶ ἔλαβεν Δαυιδ πάντα τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια καὶ ἀπήγαγεν ἔμπροσθεν τῶν σκύλων καὶ τοῖς σκύλοις ἐκείνοις ἐλέγετο ταῦτα τὰ σκύλα Δαυιδ

*Disposizione di Davide sulla spartizione del bottino (21-25)*²¹ καὶ παραγίνεται Δαυιδ πρὸς τοὺς διακοσίους ἄνδρας τοὺς ἐκλυθέντας τοῦ πορεύεσθαι ὅπίσω Δαυιδ καὶ ἐκάθισεν αὐτοὺς ἐν τῷ χειμάρρῳ τῷ Βοσορ καὶ ἔξῆλθον εἰς ἀπάντησιν Δαυιδ καὶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ προσήγαγεν Δαυιδ ἐως τοῦ λαοῦ καὶ ἥρωτησαν αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην²² καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ λοιμὸς καὶ ποιηρὸς τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν πορευθέντων μετὰ Δαυιδ καὶ εἶπαν ὅτι οὐ κατεδίωξαν μεθ' ἡμῶν οὐ δώσομεν αὐτοῖς ἐκ τῶν σκύλων ὧν ἔξειλάμεθα ὅτι ἀλλ' ἡ ἔκαστος τὴν γυναικαν αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀπαγγέσθωσαν καὶ ἀποστρεφέτωσαν²³ καὶ εἶπεν Δαυιδ οὐ ποιήσετε οὕτως μετὰ τὸ παραδοῦναι τὸν κύριον ἡμῖν καὶ φυλάξαι ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν κύριος τὸν γεδδούρη τὸν ἐπερχόμενον ἐφ' ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν²⁴ καὶ τίς ὑπακούσεται ὑμῶν τῶν λόγων τούτων ὅτι οὐχ ἥττον ὑμῶν εἰσιν²⁹⁹ διότι κατὰ τὴν μερίδα τοῦ καταβαίνοντος εἰς πόλεμον οὕτως ἔσται ἡ μερὶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τὰ σκεύη κατὰ τὸ αὐτὸν μεριοῦνται²⁵ καὶ ἐγενήθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπάνω καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα καὶ εἰς δικαίωμα τῷ Ισραὴλ ἐως τῆς σήμερον

*Una benedizione per gli anziani di Giuda (26-31)*²⁶ καὶ ἥλθεν Δαυιδ εἰς Σεκελακ καὶ ἀπέστειλεν τοῖς πρεσβυτέροις Ιουδα τῶν σκύλων καὶ τοῖς πλησίον αὐτοῦ λέγων ἵδού ἀπὸ τῶν σκύλων τῶν ἔχθρων κυρίου²⁷ τοῖς ἐν Βαιθσουρ καὶ τοῖς ἐν Ραμα νότου καὶ τοῖς ἐν Ιεθθορ²⁸ καὶ τοῖς ἐν Αροηρ καὶ τοῖς Αμμαδι καὶ τοῖς ἐν Σαφι καὶ τοῖς ἐν Εσθιε καὶ τοῖς ἐν Γεθ καὶ τοῖς ἐν Κιναν καὶ τοῖς ἐν Σαφεκ καὶ τοῖς ἐν Θιμαθ²⁹ καὶ τοῖς ἐν Καρμήλῳ καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσιν τοῦ Ιεραμηλι καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσιν τοῦ Κενεζι³⁰ καὶ τοῖς ἐν Ιεριμουθ καὶ τοῖς ἐν Βηρσαφεε καὶ τοῖς ἐν Νοο³¹ καὶ τοῖς ἐν Χεβρων καὶ εἰς πάντας τοὺς τόπους οὓς διῆλθεν Δαυιδ ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ

Morte di Saul e dei suoi figli (c. 31)

Sconfitta d'Israele e morte di Saul e die suoi figli (1-7)^{31:1} καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπολέμουν ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ισραὴλ ἐκ προσώπου τῶν ἀλλοφύλων καὶ πίπτουσιν τραυματίαι ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουν² καὶ συνάπτουσιν ἀλλόφυλοι τῷ Σαουλ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ τύπτουσιν ἀλλόφυλοι τὸν Ιωναθαν καὶ τὸν Αμιναδαβ καὶ τὸν Μελχισα υἱοὺς Σαουλ³ καὶ βαρύνεται ὁ πόλεμος ἐπὶ

²⁹⁷ di frutti secchi

²⁹⁸ portò via

²⁹⁹ non sono a voi inferiori

Σαουλ καὶ εὐρίσκουσιν αὐτὸν οἱ ἀκοντισταί³⁰⁰ ἄνδρες τοξόται καὶ ἐτραυματίσθη εἰς τὰ ὑποχόνδρια³⁰¹⁴ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ σπάσαι τὴν ὥρμαφαίνων σου καὶ ἀποκέντησόν με³⁰² ἐν αὐτῇ μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ ἀποκεντήσωσίν με καὶ ἐμπαίξωσίν μοι καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι ἐφοβήθη σφόδρα καὶ ἔλαβεν Σαουλ τὴν ὥρμαφαίνων καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν⁵ καὶ εἶδεν ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι τέθινηκεν Σαουλ καὶ ἐπέπεσεν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ὥρμαφαίνων αὐτοῦ καὶ ἀπέθανεν μετ' αὐτοῦ⁶ καὶ ἀπέθανεν Σαουλ καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατὰ τὸ αὐτό⁷ καὶ εἶδον οἱ ἄνδρες Ισραὴλ οἱ ἐν τῷ πέραν τῆς κοιλάδος καὶ οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου ὅτι ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ισραὴλ καὶ ὅτι τέθινηκεν Σαουλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ καταλείπουσιν τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ φεύγουσιν καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς

Gli uomini di labìs di Galaad danno sepoltura a Saule ai suoi figli (8-13)⁸ καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι ἐκδιδύσκειν τοὺς νεκροὺς καὶ εὐρίσκουσιν τὸν Σαουλ καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐπὶ τὰ ὅρη Γελβουε⁹ καὶ ἀποστρέφουσιν αὐτὸν³⁰³ καὶ ἐξέδυσαν τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτὰς εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ εὐαγγελίζοντες τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ αὐτῶν¹⁰ καὶ ἀνέθηκαν τὰ σκεύη αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀσταρτεῖον³⁰⁴ καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κατέπηξαν ἐν τῷ τείχει Βαιθσαν¹¹ καὶ ἀκούουσιν οἱ κατοικοῦντες Ιαβίς τῆς Γαλααδίτιδος ἢ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαουλ¹² καὶ ἀνέστησαν πᾶς ἀνὴρ δυνάμεως καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν νύκτα καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαουλ καὶ τὸ σῶμα Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τείχους Βαιθσαν καὶ φέρουσιν αὐτοὺς εἰς Ιαβίς καὶ κατακαίουσιν αὐτοὺς ἐκεῖ¹³ καὶ λαμβάνουσιν τὰ ὄστα αὐτῶν καὶ θάπτουσιν ὑπὸ τὴν ἄστρουραν³⁰⁵ τὴν Ιαβίς καὶ νηστεύουσιν ἐπτὰ ἡμέρας

Grizzana mercoledì 19 maggio 2010

³⁰⁰ tiratori

³⁰¹ ipocondri

³⁰² trafiggimi

³⁰³ Lo prendono

³⁰⁴ il tempio di Astarte

³⁰⁵ campo